

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXI П'ЯТНИЦЯ, 3 ВЕРЕСНЯ 2004 РОКУ ЧИСЛО 36 VOL. CXI FRIDAY, SEPTEMBER 3, 2004 No. 36

Олімпійське свято спорту закінчилося

29 серпня в Атенах відбулось свято закриття XVIII літніх Олімпійських ігор. Свято супроводжувалося грецькою музикою і танцями, які передавали різні періоди історії Греції. Окрім того, у церемонії взяли участь багато відомих грецьких виконавців. Після барвистого театралізованого видовища на стадіон вийшли переможці маратонського забігу, що відбувся того ж дня. Під час бігу, в якому першим був бразилець Вандерлей де Ліма, з натовпу вибіг чоловік і заштовхав марафонця до лав глядачів.І нші глядачі допомогли Вандерлею де Лімі повернутися на дистанцію. Але бразилець поступився місцем італійцеві Стефано Балдіні, який і виграв золоту медалю. Вандерлей де Ліма був на фініші лише третім.

Поліція повідомила, що на маратонця напав Корнеліюс Горан, колишній ірляндський священик, який торік перервав змагання британського Ґран-Прі. На його плякаті було написано „Біблія каже готуватися до другого пришестя". Поліція повідомила, що він був напідпитку. Нападник засуджений до 12-місяців ув'язнення. Бразильці попросили, щоб В. де Лімі видали золоту медалю-дублікат, але це прохання не вдовольнили. Проте згодом бразильському маратонцеві дали особливу медалю на визнання його спортивного духу.

(Закінчення на стор. 24)

Олімпійський стадіон в день закриття свята. Фото: МОК

Відкриття судноплавного каналу „Дунай - Чорне море" тривожить світ

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Міністерство транспорту України в серпні закінчило першу чергу відновлення суднового ходу каналу „Дунай -Чорне море" по гирлу Бистре. Канал мав бути відкритий до 13-ої річниці Незалежности України, але будівельники – німецька компанія „Mobius Bau Aktiengesellshaft" – не встигли. Роботи почалися в травні.

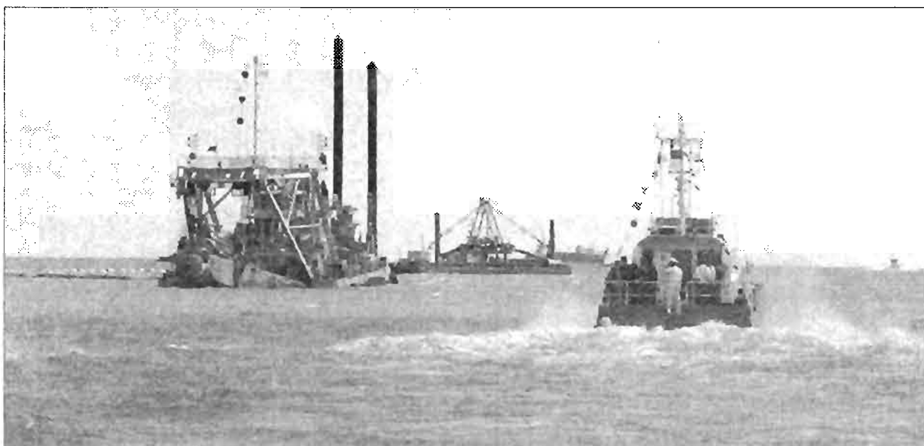
Навколо цього будівництва вже кілька місяців триває бурхлива дискусія. Европейська комісія висловила „глибокий жаль" з приводу відкриття нового судноплавного каналу в гирлі Дунаю. Повідомляючи в Брюселі про заяву Еврокомісії, її речник Жан-Крістоф Філорі 25 серпня сказав: „Ми наполягаємо, щоб будівництво припинили й здійснили дослідження його впливу на довкілля, перш ніж це будівництво буде продовжено".

Таке дослідження, на думку виконавчого органу Европейського союзу, мають здійснити незалежні експерти за міжнародними стандартами на замовлення українського уряду. Еврокомісія нагадує, що канал пролягає крізь заповідну зону світового значення, яку встановив ЮНЕСКО і яку захищає Рамсарська міжнародна конвенція про захист плавнів.

Жан-Крістоф Філорі говорить: „Екосистема гирла Дунаю дуже нестійка. До неї належить багато видів тварин і рідкісних рослин. Кілька недержавних організацій і екологічних об'єднань уже привертали увагу всього світу до небезпек, які становить для довкілля цей проєкт, який здійснюють без належної оцінки впливу на довкілля".

Протести неодноразово висловлювала сусідня Румунія, у Букаресті відбулася демонстрація

(Закінчення на стор. 3)

Гідротехнічні аґреґати продовжують поглиблювати канал „Дунай – Чорне море", який може зруйнувати унікальний Дунайський біосферний заповідник, зарахований до резерви ЮНЕСКО. Фото УНІАН

Події, що змінюють Україну

Ярослав Кошів народився 1943 року в містечку Сколе, Львівської області, в родині українського адвоката і вчительки. В липні 1944 року гестапо забрало сім'ю в табір Стратсгоф в Австрії, а відтак – на примусову працю у Відні. Після війни переїхали до Америки. Ярослав став громадянином США, закінчив університет і п'ять років працював електроінженером в Дітройті та Ню-Йорку. Вирішив стати науковцем, закінчивши докторатуру зі спеціялізацією вивчення Радянського Союзу. В університеті Глазго в Шотляндії, в співавторстві видав книги „Робітники проти Гулагу" (про спробу створити в Донбасі в 70-ті роки незалежну профспілку) та „Чорнобильська катастрофа". Канадський університет Альберти надрукував його наукове дослідження „Матеріяли Міністерства закордонних справ Великобританії про Україну і українців, 1917 – 48 роки". Як тележурналіст створив декілька документальних фільмів, зокрема про Чорнобиль. Працюючи в Києві заступником редактора англомовної газети „Kyiv Post", в 1998 – 1999 роках опублікував понад 70 статтей про політичну ситуацію в Україні. Одружений. Дружина – журналістка. Мають троє дітей. Проживають в околицях Лондону. Ярослав зберігає громадянство США. Нижче вміщуємо текст розмови Лідії Коваленко з Ярославом Кошевим, яка відбулася 16 липня ц.р. в Ню-Йорку.

– Розкажіть, як відбулася презентація українського варіянту Вашої книги в Києві?

– Вона відбулась 20 травня у Верховній Раді, у формі прес-конференції. У присутності 70 журналістів. Організував конференцію видавець книжки – Українська республіканська партія „Собор". Її голова, депутат Верховної Ради Анатолій Матвієнко представив книжку як некомерційне видання. Я свідомо обмежив свій виступ звинуваченням Л. Кучми у викраденні і вбивстві Ґонґадзе, побитті Подольського і Єльяшкевича, ув'язненні Фельдмана і Тимошенка, пов'язав з нападом на Н. Матвієнко, фальсифікацією виборів і референдуму, крадіжкою мільйонів з державної скарбниці, цензурою в засобах масової інформації. На жаль, мої слова не викликали в присутніх журналістів жодних запитів, зате вони жваво випитували, чому голова партії „Собор" помагає чужинцеві видати книжку, а не громадянам України. Мене ж тільки запитали, чому я написав книжку про Ґонґадзе, а не про вбивство українського тележурналіста Пронюка в Іраку. У Львові презентація книжки відбулась на конференції 21 травня, в день народження Георгія Ґонґадзе (йому виповнилося б 35 років).

– Чи Президент України має примірник Вашої книжки?

– Не знаю, але партія „Собор" дала всім 450 народним депутатам по книжці.

– Що спонукало Вас взятись за це небезпечне розслідування?

– Була така передісторія. В 1989

(Продовження на стор. 21)

Ярослав Кошів, *„Beheaded" (Лондон, 2003), „Обезголовлений" (Київ, 2004) – дослідження обставин убивства українського журналіста Георгія Ґонґадзе.*

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Представниці ПАРЕ знову в Україні

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Доповідачі Моніторингового комітету Парляментської асамблеї Ради Европи Гане Северинсен та Ренате Вольвенд 30 серпня прибули в Україну. Доповідачі зосередяться на підготуванні до майбутніх президентських виборів в Україні, запляновaних на 31 жовтня. Зокрема Г. Северинсен та Р. Вольвенд зосередять свою увагу на функціонуванні місцевої і реґіональної влади в передвиборному процесі, а також на незалежності ЗМІ. Тепер вони перебувають у Дніпропетровську. Представники ПАРЕ мають намір відвідати також Донецьку область. Востаннє Р. Вольвенд та Г. Северинсен побували в Україні наприкінці травня – на початку червня.

Помер аґітатор А. Асланов

ЖИТОМИР. – Керівник Житомирського обласного штабу В. Ющенка Павло Жебрівський повідомив, що аґітатор Алік Асланов 28 серпня вчинив самоспалення перед прокуратурою Баранівського району. А. Асланов – житель села Зеремля Баранівського району, батько п'ятьох дітей, якому місцеве сільгосппідприємство заборгувало три тисячі гривень і не збиралося повертати цей борг. За свідченням дружини потерпілого, керівник підприємства відмовився виділити своєму працівникові комбайн для обмолоту збіжжя в рахунок боргу і став вимагати 600 гривень оплати. А. Асланов звернувся до голови районної адміністрації Василя Дикого і отримав відповідь, що йому дадуть комбайн лише після того, коли він припинить збирати підписи і аґітувати за кандидата в Президенти України В.Ющенка.

Кількість міжнародних спостерігачів збільшиться

КИЇВ. – Опозиція збирається в кілька разів збільшити кількість спостерігачів на виборах президента України. Про це 30 серпня повідомив у Львові куратор реґіонального штабу Віктора Ющенка, голова Народного Руху України, голова Комітету Верховної Ради з питань Евроінтеграції Борис Тарасюк. Він наголосив, що опозиція добивається збільшення чисельности спостерігачів від ОБСЕ із 650 осіб до щонайменше 2000 осіб, враховуючи умови України. Для цього нещодавно керівники коаліції „Сила народу" в Києві зустрілися з делегацією американських сенаторів, яку очолював сенатор-республіканець Джон МакКейн". Центральна виборча комісія зареєструвала ще 42 офіційних спостерігачі на виборах Президента України (35 офіційних спостерігачів від ОБСЕ, один – від США і шестеро – від УККА). Таким чином, станом на 30 серпня зареєстровано 150 офіційних спостерігачів.

Наслідки вибухів на Троєщинському ринку

КИЇВ. – Посадник Києва Олександер Омельченко 26 серпня дав дозвіл на відкриття найбільшого в Києві Троєщинського ринку, який було закрито після вибухів 20 серпня. Внаслідок цих вибухів постраждало 14 людей, одна з постраждалих, Тетяна Лавриненко, померла в лікарні. 25 серпня торговці ринку, які підозрюють місцеву владу в провокаціях з метою закрити ринок, заблокували автошляхи. Міліція затримала 5 підозрюваних в організації вибухів на ринку, заявивши, що у двох з них знайдені членські квитки Української народної партії. 28 серпня Роман Безсмертний заявив про непричетність УНП до вибухів на Троєщинському ринку. Р. Безсмертний раніше заявляв, що затриманий за вибухи на Троєщинському ринку Олександер Пастух працює у виборчому штабі голови „Народного руху України за єдність" Богдана Бойка. Б. Бойко заявив, що О. Пастух не мав ніякого відношення до його штабу. Віктор Ющенко заявив, що „влада використовує виконавців вибуху та їхні погляди для маніпуляцій, щоб кинути тінь на його команду.

В Ужгороді відкрито першу дитячу книгарню

УЖГОРОД. – З нагоди Дня Незалежности України 24 серпня в Ужгороді відкрито першу спеціялізовану крамницю дитячої книжки „Книголюбчик". Символом крамниці став маленький допитливий хлопчик Книголюбчик, який понад усе любить читати цікаві книжки. Дирекція книгарні вже уклала угоди з десятьма видавництвами України, тому продукція надходитиме до книгарні безпосередньо з видавництв. Тепер на полицях книгарні представлено понад тисячу найменувань. Серед них – розмальовки й казки для дошкільнят, художня література, довідники та енциклопедії, букварі, читанки, граматики, розмовники, підручники, контурні карти. Більшість книжок видано українською мовою, однак є й література англійською та російською мовою. Під час відкриття крамниці дирекція „Книголюбчика" передала бібліотеку дитячої літератури благодійній організації „Нова сім'я", яка опікується дітьми-сиротами.

Міжміські автобуси не їздитимуть уночі

КИЇВ. – Державний департамент автотранспорту України 30 серпня заборонив нічні пасажирські автобусні переїзди міжміського та міжнародного сполучення. Таке рішення міністерство транспорту пояснює необхідністю посилення безпеки на українських шляхах, де останнім часом почастішали аварії пасажирського автотранспорту. Зокрема 19 серпня на трасі Київ-Одеса у зіткненні пасажирського атобусу та „маршрутки" загинуло 10 людей, а 14 дістали поранення. У Міністерстві транспорту кажуть, що заборона тимчасова – до 1 жовтня, доки державні органи розроблять механізм регулювання міжміських та міжнародних перевезень.

Знімають фільм про кримських татар

БАХЧИСАРАЙ. – Київська кіностудія імені О. Довженка знімає у Криму перший в історії повнометражний звуковий художній фільм про життя і побут кримських татар. Як повідомив 30 серпня помічник режисера картини Ахтем Сеїтаблаєв, фільм „Татарський триптих" вийде одразу українською та кримськотатарською мовами. Фільм за мотивами трьох новель з кримського циклу клясика української літератури Михайла Коцюбинського знімає відомий київський режисер Олександр Муратов. Сцени фільмують в Бахчисараї, Балаклаві, на Карадазі, а також в Сонячній долині під Судаком. Практично в усіх ролях – актори Кримськотатарського національного театру. За словами А. Сеїтаблаєва, саме на їхню вимогу режисер викинув із сценарію усі еротичні сцени, як такі, що не відповідають менталітетові кримських татар. Працю над фільмом „Татарський триптих" плянується завершити на початку наступного року.

Відкрито музей гетьмана Івана Виговського

ЛЬВІВ. – У День Незалежности України, 24 серпня. у селі Руда (Жидачівський район) відкрився музей козацького гетьмана Івана Виговського. У музеї представлені речі та матеріали, пов'язані з іменем гетьмана, який провів у своєму маєтку в Руді кілька років після того, як прихильники російської лінії скинули його з гетьманства 1659 року. Ініціятором створення музею виступила Львівська обласна державна адміністрація. Маєток Виговського на Львівщині охоплював села Руду, Волицю та Кохавину. У 1664 році, після смерти Івана Виговського, його дружина Олена привезла тіло чоловіка до Руди і там поховала. Сама вона померла кілька місяців по тому, однак нащадки Виговських жили у цьому селі ще понад сто років.

Збудували найдовший на Львівщині автоміст

ЛЬВІВ. – 24 серпня відбулось відкриття автомобільного мосту через річку Стрий у м. Жидачеві. Міст, довжина якого склала 330 м., є найдовшим в області. Головним підрядником будівництва виступила компанія „Західтрансбуд". Будівництво було розпочато понад десять років тому, оскільки старий міст через Стрий перебував у передаварійному стані. Однак, згодом роботи було законсервовано через відсутність коштів. Відновити їх удалося лише у квітні цього року. Загальний кошторис робіт склав приблизно 9 млн. грн., а запрацює міст приблизно через місяць, коли будуть закінчені усі роботи з упорядкування території. Завершення будівництва присвячене 840-річчю Жидачева.

А.Кінах вважає заяви уряду далекими від правди

КИЇВ. – Провідник Партії промисловців і підприємців, кандидат у президенти України Анатолій Кінах вважає заяви уряду про поліпшення життєвого рівня громадян далекими від справжньої ситуації в Україні. Таку думку він висловив під час зустрічей з виборцями тури 30 серпня. А. Кінах наголосив: „Життя погіршується, а ми чуємо про переможні звіти щодо зростання ВВП. Це ознака того, що структури влади дуже далекі від людей". За словами А.Кінаха, зростання ВВП не позначається на якості життя громадян. Говорячи про підвищення платень і пенсій, він зауважив, що „тут треба визнати", що мова йде не про це, а про часткову компенсацію зростання цін, яке відбулось за останні півтора роки. На запитання виборців стосовно власної передвиборчої програми А. Кінах відповів, що вона відрізняється системним підходом до питань економічного розвитку країни, покращення добробуту та якости життя громадян.

О. Мороз передав до ЦВК мільйон 200 тисяч підписів

КИЇВ. – ЦВК вже знайшло порушення під час збору підписів за Олександра Мороза. 30 серпня кандидат у президенти та голова Соціялістичної партії О. Мороз передав до Центральної виборчої комісії трохи більше мільйона 200 тисяч підписів виборців. О. Мороз став першим з претендентів на президентську посаду, хто надав підписи тих, хто його підтримує, до ЦВК. Речник Комітету виборців України Олександер Черненко повідомив, що під час збору підписів у штабі О. Мороза було зауважено низку правопорушень, зокрема – безкоштовне надання передплати на наближену до соціялістів газету „Сільські вісті".

В Івано-Франківську працює програма ООН

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Продовжується впровадження експериментальної муніципальної програми сталого розвитку міста, яка діятиме у реґіоні до 2007 року. Плянується впорядкувати міське озеро, території внутрішніх дворів, обладнані майданчики. До робіт буде залучено громадськість міста та підприємців. Муніципальна програма здійснюється у рамках проєкту ООН сталого розвитку. На неї вже виділено 600 тис. грн. Ще стільки ж коштів буде виділено з програми міського виконавчого комітету „Околиця". За умови позитивного висліду праці програми, наступного року її фінансування буде збільшено вдвічі. Окрім Івано-Франківська, переможцями конкурсу ООН на участь у проєкті також стали міста Рівне та Житомир.

Літній табір молоді країн НАТО

ЛЬВІВ. – У Львові триває Міжнародний літній табір молоді країн НАТО „Партнерство заради миру". Учасники табору обговорюють ролю України у забезпеченні реґіональної стабільности, основні чинники, що впливають на формування політики НАТО, соціяльно-економічні аспекти країни-претендента на вступ до НАТО. У таборі беруть участь 15 представників громадських організацій з Польщі, Словаччини, Німеччини, Італії та США, а також 35 представників українських молодіжних організацій з Житомира, Івано-Франківська та Львова. Це переважно студенти-політологи та студенти факультетів міжнародних взаємин, які вільно володіють англійською мовою. Урочисте відкриття табору відбулось 24 серпня.

За повідомленнями інформаційних агентств

Опитування на виході з виборчих дільниць на виборах- 2004

КИЇВ. – „Екзіт-пол" – опитування на виході з виборчих дільниць під час виборів Президента України 2004 року стане найбільшим опитуванням в історії України. Вперше в історії України на виході з виборчих дільниць буде опитано 50 тисяч осіб, що, на думку соціологів, забезпечить максимальну репрезентативність цього дослідження та дозволить оцінювати чесність та справедливість результатів голосування як в масштабах країни, так і кожної області.

27 серпня директор фонду „Демократичні ініціятиви" Ілько Кучерів повідомив, що проєкт„екзіт-полу" є складовою частиною діяльности громадської коаліції „Новий вибір-2004", до якої досі входить більш як 100 громадських організацій.

Проєкт виконують винятково українські організації, які утворили консорціюм з проведення „екзіт-полу": Київський міжнародний інститут соціології, Центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, центр „Соціяльний моніторінг", центр „Соціс" і фонд „Демократичні ініціятиви".

Головною метою проєкту є забезпечення ефективної громадської контролі за чесністю виборчої процедури. Висліди опитування будуть використовуватися ЗМІ для інформування громадськости, зокрема в телевізійній програмі „Ніч виборів" на українському телебаченні. Коаліція плянує організувати прес-центри в Києві та обласних центрах, які будуть оприлюднювати висліди „Екзіт-полу", та розіслати інформацію про висліди опитування на електронні адреси ЗМІ. Крім того, інформація буде вміщена на спеціяльному сайті: exitpoll.org.ua. Проєкт включає три взаємопов'язані компоненти: власне „екзіт-пол" під час першого та, гіпотетично, другого турів виборів, проведення серій передвиборчих опитувань та якомога ширше інформування суспільства про громадську думку в Україні.

У день виборів плянується одночасно чотири самостійні опитування, які проводитимуть КМІС, Центр ім. О. Разумкова, „Соціяльний моніторінг" і „Соціс". Потім висліди опитування будуть об'єднані і оприлюднені відразу після закриття виборчих дільниць.

У виконанні проєкту братимуть участь понад 3 тисячі осіб. Виконавці проєкту мають досвід проведення „екзіт-полів" у всеукраїнському маштабі – під час парляментських виборів 1998 та 2002 років і двох турів президентських виборів 1999 року, повідомили на прес-конференції.

І.Кучерів повідомив, що проєкт співфінансують посольства Швайцарії, Норвегії, Голяндії, Міжнародний фонд „Відродження", фонд Ч.Ст.Мотта, Національний фонд підтримки демократій (США). Також очікується, що проєкт підтримають посольства інших держав та фонди.

І. Кучерів зазначив, що коаліція не ставить за мету проведенням „екзіт-полу" допомогти тому чи іншому кандидатові або перешкодити його праці, не підтримує жодну політичну силу та не ставить під сумнів результати виборів.

Керівник соціологічної служби Центру ім. О. Разумкова Андрій Биченко зазначив, що мета коаліції – провести дослідження максимально об'єктивно та точно, „оскільки це наша репутація, ми збираємося працювати тут довго, незалежно від результатів виборів". Він впевнений, що „всі будуть просто щасливі, і я сподіваюся на це, якщо результати „екзіт-полу" збіжаться з результатами офіційного підрахунку голосів".

За його словами, „екзіт-пол" методологічно відрізняється від звичайних соціологічних досліджень та потребує спеціяльного підготування. „Для цього в усіх областях наші команди проведуть спеціяльні тренінґи", – зауважив соціолог. А.Биченко розповів, що за вибіркою будуть визначені виборчі дільниці, на кожній з яких будуть працювати по два опитувачі. На цих дільницях опитають приблизно кожного двадцятого виборця, що виходитиме з дільниці.

Президент Центру „Соціс" Микола Чурилої зазначив, що за вислідами дослідження можна буде бачити дані не тільки щодо України в цілому, а й щодо кожної области. Він повідомив, що „екзіт-пол" буде проводитись на більш як 1500 виборчих дільницях.

Опитування проведуть в усіх містах з населенням більш як 20 тисяч осіб. Всього у вибірку включено 152 українських міст, 37 селищ міського типу та більш як 420 сіл. Організатори дослідження також звернуться за дозволом провести „екзіт-пол" на виборчих дільницях, де голосуватимуть вояки дійсної служби.

Як відомо, раніше керівник виборчого штабу Віктора Януковича Сергій Тігіпко розкритикував проведення „екзіт-полів" та паралельного підрахунку голосів, назвавши їх технологією впливу на громадян.

Соціологи очікують, що статистична похибка становитиме менш ніж 0.5 відсотка.

Цей показник є дуже важливим, бо саме велика різниця між даними „екзіт-полу" та Центральної виборчої комісії надала громадськості безперечні підстави стверджувати про масову фальсифікацію вислідів голосування в Мукачевому.

Проводити „екзіт-пол" за кордоном України не плянується.

За матеріялами ЗМІ

Відкриття...

(Закінчення зі стор. 1)

проти будівництва українського каналу. Стурбованість цим будівництвом висловив Державний департамент США.

Минулого місяця Україна відправила листа до Европейської комісії, в якому запевнила, що будівництво каналу не зашкодить довкіллю. Проте цей лист не задовольнив Еврокомісію.

Представник Міністерства транспорту Віктор Сальков в інтерв'ю для радіо „Свобода" заявив, що довкола будівництва Україною каналу „Дунай – Чорне море" більше політики, ніж серйозних побоювань стосовно екологічної безпеки.

В. Сальков наголосив, що будівництво каналу відповідає економічним інтересам країни. Він сказав: „Ми прекрасно розуміємо, що Румунії не цікавий наш канал, тому що переведення суден українським каналом – це набагато дешевше для перевізників виходить і набагато швидше. Тобто, ми порушили монополію Румунії саме на Дунай. Будівництво каналу через гирло Бистре ведеться тільки в інтересах України – для того, щоб вона відновила судноплавство по Дунаю".

На місцевому рівні також переконані, що це будівництво не пошкодить довкіллю, не завдасть шкоди Дунайському біосферному заповіднику. Народний депутат України Юрій Крук сказав:

– Це для України – серйозний, великий подарунок, це серйозне рішення для реґіону, він економічно дуже суттєвий та важливий для економіки України в цілому. Можна лише висловити велику подяку тим людям, які взяли на себе відповідальність і цей канал збудували.

Олександер Волошкевич, директор Дунайського біосферного заповідника: „Українська дельта Дунаю – це надзвичайне, унікальне і цікаве місце. Це остання дельта в Европі, де ще збереглися процеси дельтостворення. Є жива дельта, не перегороджена дамбами, вона росте і росте дуже швидко. Дунай виносить в рік 30-60 мільйонів тонн мулу, тому дельта наростає інколи зі швидкістю 100-150 до 190 метрів в рік. Молодий суходіл Европи створюється саме тут. Всі види риб, які занесені в Червону книгу Европи, є на території заповідника. Це справді унікальна екосистема, яка збереглася і є надзвичайно вразливою, як і всі дельтосистеми".

Аналітики вважають, що у питанні побудови каналу через Дунайський біосферний заповідник поєднано дуже багато чинників: економічний, екологічний і політичний. Україна матиме вигоду від того, що частина вантажоперевезень буде іти через українську частину дельти. Було запропоновано декілька варіянтів побудови каналу, і канал через гирло Бистре був найдешевшим варіянтом.

Але використання каналу по гирлу Бистре вимагатиме величезних капіталовкладень, витрат на постійне поглиблювання цього каналу і підтримання судноплавства по ньому. В цей канал ще 30-50 років доведеться вкладати великі кошти. Екологи і всі опоненти цього варіянту пропонували будівництво шлюзованого каналу в обхід Дунайського біосферного заповідника. Україна мала б вигоду від перепустки суден через українську територію, а шлюзований канал не треба було б поглиблювати кожного року.

Водночас дельта Дунаю в українській частині є унікальним місцем, таких біосферних заповідників є всього лише декілька в усьому світі. І канал через гирло Бистре проходить через абсолютну заповідну зону заповідника, де взагалі заборонена будь-яка господарська діяльність. Канал приведе до знищення заповідника.

Україна наполягає, що мова йде не про будівництво каналу, а про відновлення судноплавного шляху, що існував до 50-их років. Але 50 років тому не було Дунайського заповідника, а за радянських часів взагалі мало хто турбувався довкіллям. Поглиблення каналу – це робота важкої техніки, яка теж завдасть довкіллю значної шкоди.

Власником заповідника є НАНУ, а вона і президент Борис Патон зокрема до останнього опиралися цим плянам.

Без сумніву, в цьому випадку спрацював пострадянський термін „відомчі інтереси", який перейшов в незалежну Україну. Відомчий інтерес – це стабільне протягом 30-50 років освоювання щорічне коштів на днопоглиблювальні роботи. Це буде якраз джерелом для прибутків відповідному відомству, ті й же самій державній компанії „Дельта-лоцман", яка на сьогодні зробила це замовлення через гирло Бистре. В цьому і полягає економічне питання з точки зору інтересів правлячої верхівки.

Навіть та експертиза, яку Україна офіційно підготувала (вона була надрукована в „Голосі України"), визнає, що антропогенний вплив буде, бо це нешироке гирло – 100-150 метрів. Треба будувати з обох боків каналу дамби, які виходили б в море і захищали б судновий хід від замулення.

Всупереч національному законодавству, незважаючи на протести, одне відомство будує канал, не маючи погоджень, не маючи пляну. Це ще один приклад того, що Україна не є правовою державою, що думка громадськости у ній нічого не важить, коли є впливові керівні вказівки. Людство зараз прийшло до потреби сталого, стійкого розвитку, ідея якого полягає в забезпеченні інтересів теперішнього покоління не за рахунок майбутніх поколінь. На жаль, ідея сталого розвитку в Україні хоч проголошена, але, як свідчить випадок з каналом, сталий розвиток і ця влада – речі несумісні.

За матеріялами Радіо „Свобода"

Найвродливіша з львів'янок

28 серпня у львівській Опері під егідою Національного комітету „Міс Україна" відбувся реґіональний конкурс краси „Міс Львів-2004", на якому перемогла 18-річна студентка 2-го курсу Европейського інституту інформтехнологій та менеджменту Ольга Кириленко. Фото УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

Дж. Буш визнав, що переоцінив свої сили щодо Іраку

ФАРМІНҐТОН, Н.Г. – Президент США Джордж Буш уперше визнав, що припустився низки прорахунків, оцінюючи наслідки війни в Іраку. Про це він заявив 26 серпня в інтерв'ю газеті „Ню-Йорк Таймс". Проте американський Президент продовжує наполягати, що безладдя в Іраку, яке продовжуються протягом 17 місяців і пляни американської адміністрації, які порушуються, є „побічним результатом швидкої перемоги" над Садамом Гусейном. Його радники і він сам не передбачали, що С. Гусейн буде настільки швидко пересуватись по країні, ховаючись від переслідування і провокуючи іракські міста на опір американським військам. Він також заявив, що стратегія США є „досить гнучкою" для реаґування і що американці „пристосовуються до умов". У той же час Дж. Буш відхилив усі питання про те, які помилки були допущені при веденні військових дій в Іраку, заявивши, що не має наміру займатися переглядом своїх рішень. Він переконаний, що подібними питаннями будуть займатися історики майбутнього. „Америка вступила в XXI століття зі завданням перемогти тих, хто використовує терор як зброю для досягнення своїх цілей", – підкреслив Дж. Буш.

Масові протести у Ню-Йорку

НЮ-ЙОРК. – Сотні тисяч американців у неділю, 29 серпня, напередодні відкриття Всекраєвої конвенції Республіканської партії, вийшли з протестом на вулиці Ню-Йорку, аби висловити своє невдоволення політикою Президента Джорджа Буша. Серед демонстрантів домінували члени антивоєнних рухів, організацій жінок та безробітні сталеливарники. Тисячі поліцейських супроводжували демонстрацію, яка відбулася мирно. Більшість нюйоркців голосують за демократів, проте мерія закликала мешканців міста відкласти міжпартійні уподобання і поставитися до делеґатів-республіканців приязно.

Обстріляно парлямент Іраку – у день присяги депутатів

БАГДАД, Ірак. – Депутатів тимчасового парляменту було обрано під час Національної конференції у серпні. У Багдаді 1 вересня приведено до присяги членів тимчасового іракського парляменту – незважаючи на мінометний обстріл, що вразив місцевість поблизу споруди і внаслідок якого одна людина була поранена. Кілька мін було випущено в той час, як делеґати збиралися в укріпленому комплексі, знаному як „Зелена зона". Тим часом у місті Мосул на півночі Іраку бойовики вбили трьох жінок, які працювали на американській військовій базі. У Багдаді обстріляно авто іракського політика Ахмеда Чалабі, поранено двох його охоронців. Кувейт оголосив, що викрадачі в Іраку звільнили сімох громадян країни, захоплених раніше.

Передано контролю над мечеттю Імама Алі

НАДЖАФ, Ірак. – Збройні прихильники Моктади аль-Садра три тижні утримували мечеть. Іракський духовник-дисидент Моктада аль-Садр 26 серпня передав ключі від шиїтської святині аятолі Алі Сістані – духовному провідникові іракських шиїтів по тому, як було досягнуто угоди, за якою бійці армії Мегді мають скласти зброю і залишити мечеть. Вона перейде під контролю вищого шиїтського духовенства. Чужоземні підрозділи мають залишити Наджаф, а відповідальність за безпекою в місті бере на себе іракська поліція. Перехідний уряд Іраку погодився з пропозиціями аятоли Сістані і пообіцяв не переслідувати Моктаду аль-Садра і відданих йому бійців. Угода поклала край збройним сутичкам між прихильниками М. аль-Садра та іракськими урядовими і американськими вояками. По тому, як у місті запанував мир, тисячі іракських прочан знову отримали можливість молитися у мечеті Імама Алі, яка є однією з найшанованіших у шиїтському ісламі.

Звинувачених у знущаннях в іракській в'язниці стало більше

ВАШИНҐТОН. – Наруга над в'язнями була поширеним явищем, стверджують автори доповіді. Доповідь американської армії підтвердила, що службовці військової розвідки відігравали значну ролю у знущаннях над в'язнями тюрми Абу-Ґраїб в Іраку. Згідно з даними звіту, 23 фахівці розвідки і четверо цивільних контрактної служби заохочували до тортур і знущання, чи принаймні погоджувалися з діями інших. Після оприлюднення 26 серпня нової доповіді загальна кількість тих, кому загрожує судова чи дисциплінарна відповідальність через скандал, пов'язаний з наругою над в'язнями, перевищила 50 осіб. Напередодні було оприлюднено звіт незалежної комісії на чолі з екс-міністром оборони Джеймсом Слезінджером, яка різко критикувала недоліки військового і цивільного керівництва у збройних силах США, що уможливили порушення у в'язниці.

У Непалі звинувачують уряд

КАТМАНДУ, Непал. – У столиці Непалу 1 вересня відбулися запеклі сутички між поліцією та учасниками маніфестації, які звинувачують владу в тому, що та не доклала достатніх зусиль для збереження життя заручникам в Іраку. У вівторок, 31 серпня, надійшли повідомлення, що іракські екстремісти убили 12 громадян Непалу – найманих робітників – за співпрацю з американцями. Про це наголошується у заяві угруповання „Ісламська армія Ансара ас-Суни". Генеральний секретар ООН Кофі Анан закликав до негайного звільнення усіх заручників в Іраку.

У Чечні обрано нового президента

ҐРОЗНИЙ, Чечня. – Населення Чечні 29 серпня обирало нового президента, менше ніж через чотири місяці після того, як попередній президент Ахмат Кадиров загинув під час бомбового нападу. Чеченський міністер внутрішніх справ Алу Алханов завдяки підтримці, яку йому надає Москва, переміг. Його головному суперникові Малику Сайдуллаєву було заборонено висуватися кандидатом на виборах. Кремль сподівається, що вибори нового керівника допоможуть покласти край насильству в Чечні. Однак, чеченські повстанці, які посилили свої напади, вважають уряд у Чечні нелеґітимним. США 31 серпня заявили, що президентські вибори у Чечні не відповідали міжнародним нормам демократичного голосування, та закликали покласти край порушенням прав людини в Чечні. Алу Алханов, якого, за попередніми даними, на виборах підтримали майже 74 відсотки виборців, заявив, що він не вестиме переговорів із колишнім президентом республіки Асланом Масхадовим.

Сліди вибухівки на уламках російського літака

МОСКВА. – Федеральна Служба Безпеки Росії заявила про виявлення слідів вибухівки на уламках одного з двох літаків, які зазнали катастрофи в ніч на середу, 24 серпня. 89 людей загинули внаслідок тих випадків, що сталися майже одночасно. Серед них є громадянин України Сергій Шаров, житель Луганської области, 1981 року народження. Сліди вибухівки виявлено на уламках більшого з двох літаків – Ту-154, який зазнав катастрофи у Ростовській області. Саме з цього літака надійшов сигнал про викрадення незадовго до того, як літак зник з екранів радарів. Щодо типу вибухівки, сліди якої знайдено на уламках ліката, то, йдеться про гексоген – той самий матеріял, який, за словами російських офіційних представників, був використаний під час низки вибухів у багатоповерхових будинках в 1999 році. Відповідальність за ті напади російські власті покладають на чеченських сепаратистів. Відповідальність за російські авіокатастрофи взяло на себе одно з ісламістських угруповань, що називає себе „Ісламськими бригадами Аль-Каїди". У заяві російська влада звинувачується в масових убивствах мусульман у Чечні. Бойовики запевняють, що за цими терактами підуть і інші, до повного „припинення убивства братів-мусульманів у Чечні".

У Північній Осетії бойовики захопили школу

МОСКВА. – Бойовики у Північній Осетії захопили середню школу в місті Беслан і утримують у заручниках багатьох учнів. Вони звільнили 15 дітей, майже 50 дітям вдалося врятуватися зі школи, у школі утримуються 300-400 осіб, у тому числі діти. Було вбито сімох і поранено чотирьох осіб. У місті Беслан, поблизу кордону з Чечнею, 1 вересня спалахнула стрілянина між бойовиками і міліцією. Досі не з'ясовано, хто саме ці бойовики, але висловлюють припущення, що бойовиками можуть бути чеченці. Напад відбувся у той час, як російська влада посилює заходи безпеки по цілій країні після вибуху в Москві, внаслідок якого 31 серпня загинули 10 осіб. Міністер оборони Росії Сергій Іванов заявив, що Росії, фактично, оголошено війну. Кількість нападників, за різними даними, становить 15-25 осіб, серед яких є й жінки. Озброєні люди, які захопили школу в Беслані, вимагають викликати для переговорів президентів Північної Осетії та Інгушетії. Серед політичних вимог нападників - припинення бойових дій у Чечні та виведення з республіки російських військ. До приміщення школи намагалися увійти головний муфтій Північної Осетії та прокурор міста, але бойовики відмовилися від переговорів з ними. На випадок штурму терористи погрожують підірвати школу.

Самогубні вибухи в Ізраїлі

ЄРУСАЛИМ. – На самогубні напади Ізраїль готовий відповідати „з усією силою", заявив 1 вересня уряд. Ізраїльська армія зруйнувала оселю одного з чоловіків, яких вважають виконавцями самогубних нападів у місті Бер-Шеба, внаслідок яких загинули 16 осіб і десятки були поранені. З метою зруйнувати будинок ізраїльські війська увійшли до міста Геброн на Західньому Березі. Самогубні напади на два автобуси в Ізраїлі 31 серпня у південному місті Бер-Шеба спричинили численні жертви. У двох висаджених у повітря автобусах принаймні 12 людей загинуло і 35 поранено. Відповідальність за напади взяло на себе войовниче палестинське угруповання „Гамас". Напади було здійснено у відповідь на вбивство весною ізраїльтянами двох провідників угруповання. Напади в Бер-Шебі засудила палестинська адміністрація, проте в Ґазі чимало прихильників угруповання „Гамас" святкували з нагоди цих нападів.

Франція домагається звільнення журналістів

ПАРИЖ. – У Франції заборона носити у школах релігійну символіку залишається чинною, заявив 30 серпня представник уряду. Скасування заборони мусульманкам носити хустку на голові вимагають екстремісти, які 28 серпня захопили в Іраку двох французьких журналістів. Ж. Ширак виступив з телезверненням до іракських бойовиків, аби вони звільнили двох французів. Він також оголосив про те, що до Близького Сходу для вирішення кризи зі заручниками негайно виїхав глава МЗС Франції Мішель Барн'є. Люди у Франції приголомшені новиною про те, що іракські бойовики зробили з французькими громадянами, адже Париж категорично протистояв війні в Іраку. Французька Рада мусульман назвала повідомлення про викрадення журналістів відвертим шантажем. Доля французьких журналістів, захоплених екстремістами минулого тижня, залишається невідомою.

Куба розірвала дипломатичні стосунки з Панамою

ГАВАНА, Куба. – Куба 27 серпня оголосила про розрив дипломатичних взаємин з Панамою – по тому, як панамський президент Мірея Москосо амнестувала чотирьох кубинських еміґрантів, звинувачених у спробі вбивства Фіделя Кастро. Замах на президента Куби плянувався здійснити під час зустрічі країн Центральної Америки у Панамі 4 роки тому. Міністерство закордонних справ у Гавані назвало рішення Панами ганебним. Але М. Москосо, яка залишає посаду наступної середи, 1 вересня заявила, що у разі екстрадиції засуджених їх життю загрожувала б небезпека. Усі четверо, серед яких був і колишній аґент ЦРУ, були ув'язнені у Панамі після розкриття змови, але вже залишили країну.

За матеріялами ЗМІ

Ісповідник віри завіщав нам велике майбутнє

До 20-річчя відходу св. п. Патріярха Йосифа Сліпого

Двадцять років тому, 7 вересня, у Вічному Місті українська громада, миряни, священики і владики прощали у Божі засвіти великого Ісповідника Віри, Главу УГКЦеркви, світлої пам'яті Патріярха Йосифа. Відійшла від нас унікальна, неповторна людина, яка творила і записувала історію Української Церкви, українського народу. Людина, яка після 18-літньої совєтської каторги своєю появою у вільному світі, у Римі сколихнула світовою опінією про мовчазну УГКЦ й Україну. Відійшла людина, яка збудила нашу Церкву з летаргічного сну до нового творчого, самобутнього життя. Патріярх Йосиф як незламний ієрарх ради Христа Господа був гордістю Вселенської Церкви. Він був світочем нашої страждальної УГКЦеркви, він залишив для нас багату і ще належно не оцінену спадщину, яка визначає наше релігійно-національне „я".

Завдяки йому Апостольська Столиця переглянула історичні документи нашої Церкви і повернула їй її права Верховного Архиєпископства, гарантовані під час Берестейської унії 1595 року.

Це означало – патріярші права без титулу „патріярх". Слід підкреслити, що це не був подарунок чи нагорода – це було повернення історичних прав нашої Церкви.

Пригадаймо знаменну промову Блаженнішого Йосифа на Другому Вселенському Ватиканському Соборі. Він говорив від імені тих, які відійшли, від імені мовчазної Церкви. Він говорив латинською мовою. Його виступ був зворушливий. Хоч на соборі діяло правило нікого з промовців не оплескувати, однак отці спонтанно встали й довгими оплесками прийняли промову Блаженнішого Йосифа. На цьому ж форумі він у своєму виступі відпорошив ідею патріярхату УГКЦеркви, яку соборові отці також прийняли оплесками.

Незважаючи на підірване здоров'я, Верховний Архиєпископ розгорнув гідну подиву працю. Як Глава Церкви відвідав усі українські поселення у вільному світі. Збудував храм Св. Софії у Римі і Український Католицький університет, який сьогодні успішно розвивається у Львові, перебрав церковцю свв. Сергія і Вакха, з чудотворною іконою Жировицької Матері Божої, з патріяршим двором, при П'яцца Мадонна деї Монті, 3, у Римі. Завдяки Блаженнішому Йосифові Рим став для українців близьким, у певному значенні – українським.

Патріярх Йосиф безперервно змагав до єдности Церкви, „щоб усі були одно". Знайшов дорогу до українських православних владик – до Митрополита Йоана Теодоровича і Митрополита, пізніше Патріярха, Мстислава. Всі ці благородні почини беззастережно підтримав мирянський патріярхальний рух і всі вірні УГКЦ.

В Божу вічність він перейшов у справді патріяршому віці – на 93-му році сповненого працею і терпіннями життя. Вістка про смерть Патріярха Йосифа блискавично розійшлись по всіх українських поселеннях західнього світу. Похоронами зайнялось найближче оточення (о. Іван Хома, о. Іван Дацко, о. Петро Стецюк, о. Іван Музичка, о. Любомир Гузар і члени Львівського Крилосу). У похоронних відправах взяли участь всі владики на чолі з Блаженнішим Мирославом-Іваном Любачівським, мирянські організації, український науковий і політичний світ, молодечі та громадські організації й установи. На похоронах Митрополита Мстислава заступав Владика Володимир (Дідович) з о. Дубицьким.

Численну участь у похоронах взяли високі достойники Апостольської Столиці, кардинали на чолі з деканом К. Конфальонієрі, які провели окрему молитву за спокій душі Блаженнішого Йосифа.

Папа Іван-Павло II перед своїм запланованим від'їздом до Канади попрощався з Блаженнішим Йосифом, у супроводі Мирослава Любачівського і секретаря Східньої Конгрегації Мирослава Марусина, до яких промовив: „Він боровся за справедливу справу, його треба пошанувати".

Так, Патріярх Йосиф боровся за справедливу справу, але, на жаль, відтоді і донині у цій справі нічого не змінилось. Правда, чуємо, що треба трошки зачекати на „плоди", які, правдоподібно мають зродитись у Москві... На жаль, там, де вирішувалась доля УГКЦ, себто її ліквідація, у 1946 році, яку здійснювало НКВД при допомозі Патріярха Алексія I. Це коштувало Україні ріки крови, гори трупів, – як говорив на форумі Другого Вселенського Собору Патріярх Йосиф.

Блаженної пам'яті Патріярх Йосиф

Під чистим вересневим римським небом на просторій площі перед собором св. Софії у Римі зносилися похоронні молитви і св. Літургії у небесні простори за спокій душі Патріярха Йосифа.

Відходячи у Божу вічність, Патріярх Йосиф залишив для нас, сущих, унікальне і зобов'язуюче Завіщання, у якому закликає нас: „Моліться, як дотепер, за Патріярха Києво-Галицького і всієї Руси, безіменного і ще невідомого! Прийде час, коли Всемогутній Господь пошле його нашій Церкві і об'явіть його ім'я! Але наш патріярхат ми маємо!"

З приводу 20-річчя смерти Патріярха Йосифа варто нам пригадати знаменну проповідь о. Веренфріда ван Страатена, яку він виголосив у сороковий день у німецькій церкві св. Михаїла в Мюнхені, 21 жовтня 1984 року. Отця ван Страатена називали найбільшим жебраком світу, бо він збирав фонди на потреби Церкви і був головою фундації „Церква у потребі", з якої допомагав Церквам під комуністичним гнітом. Був особистим приятелем Патріярха Йосифа. Багато допомагав і нашій УГКЦеркві. У своїй проповіді, яку не можна читати без зворушення, о. Веренфілд вийнятково високо оцінив служіння Патріярха Йосифа Христовій Церкві й українському народові і виявив глибоке знання історії Української Церкви. Підкреслюючи незламність Патріярха Йосифа, він нагадав: „Навіть коли йому запропонували московський патріярший престол під умовою, що відречеться від унії з Римом та заперечить примат Папи, він залишився вірний і продовжував свою хресну дорогу, що тривала 18 років".

Під кінець проповіді о. Веренфрід сказав: „Слухайте з глибокою пошаною і з дитячим послухом вашого Патріярха. Він не є мертвий. Його душа у руках Божих, і ніяке терпіння його більше не може торкнутися... Бо прозвучав голос з неба: „Я прославлював і надалі буду прославлювати!" Ваш Патріярх ясно сяє. Він судить поган і панує над народами. Тому слухайте його, бо він далі проповідує у своєму Завіщанні, у цьому благородному, а разом з тим вражаючому документі, що він вам залишив, як останній свій заповіт. Якщо цей заповіт не буде у кожній українській родині, кожним українським священиком і кожним українським єпископом знову і знову читаний, роздумуваний, взятий до серця, підтверджений, виконаний, якщо тим заповітом не буде жити, тоді я побоююся, що Українська Церква не була гідною такого пастиря. Нехай цього не станеться! Тому осиротіле стадо Йосифа Сліпого, слухай його голосу, довіряй його заступництву, виконуй його Завіщання, плекай твоє християнське життя, твою мову і твою прегарну Літургію".

До цих зворушливих слів о. Веренфріда годі щось додати.

Микола Галів,
Ню-Йорк

З легкої руки сенатора Вільяма Фулбрайта

Р. Л. Хомяк

КИЇВ. – Україні – 13 років, а Програмі ім. Фулбрайта в Україні –12. Протягом цих 12 років понад 250 українських науковців займались дослідницькою діяльністю у США, читали лекції в американських університетах, вивчали досвід американських вищих шкіл. І менш-більш стільки ж американців займались такою ж працею в Україні.

Взагалі кажучи, ця американська програма академічних обмінів діяла на території України ще з кінця 1950-их років, коли США і СССР почали суворо регламентовану програму взаємних культобмінів. Але тоді в Союзі все зводилось до Москви та Ленінграду. Іноді хтось з американців потрапляв до Києва чи іншого незакритого міста Союзу, але стандартним поясненням з московської сторони завжди було відсутність приміщень для проживання американських науковців поза Москвою й Ленінградом. А вже про такі на сім замків закриті міста, як Дніпропетровськ і Миколаїв (з їх воєнною промисловістю), і гадки не було.

Нині Миколаїв став другим рідним містом американському науковцеві і його дружині з Оклагоми. Вони жили як „фулбрайтери" в Миколаєві майже рік. А інші американські університетські викладачі можуть говорити про улюблені парки чи ресторани в Дніпропетровську, про побутові умови в Донецьку чи Горлівці, про засоби міського транспорту в Тернополі, та про наукові зацікавлення колег і студентів у всіх тих українських містах. Після закінчення перебування на стипендії ім. Фулбрайта в Україні, чимало американців повертаються через рік-два до „своїх" українських міст на свій кошт.

Знову ж, українські вчені, а останнім часом і студенти в аспірантурі (graduate students), мають можливість не тільки попрацювати у своїй галузі в Америці, але й зблизька приглянутись до неї, і то протягом року-двох.

Один український „фулбрайтер" недавно зізнався, що перебування у США „дозволило мені подивитись на себе збоку". А інший заявив, що його „погляд на Україну змінився після повернення зі Штатів".

В цьому й полягає суть програми, яку 1946 року запропонував і провів через Конгрес сенатор Вільям Фулбрайт. Після Другої світової війни европейські країни мали чималі борги перед Америкою, а гроші, якими вони тоді користувались, мали сяку-таку вартість на своїй території, а поза її межами – майже ніякої. Ці гроші тоді не були „вільно конвертованою валютою". Сенатор Фулбрайт придумав, як цю неконвертовану валюту частинно конвертувати: посилати американських науковців до країн-боржників, де їхні стипендії були б оплачувані місцевими грішми, і де вони займалися б своїми дослідами, читали лекції – все це в ім'я міжнародного порозуміння.

Нині, після майже 60 років, Програма Фулбрайта діє у 140 країнах світу, при чому в більшості з них за неї відповідають двосторонні комісії і обидві сторони (США і країна-учасник) разом покривають витрати. Когорта американських „фулбрайтерів" налічує чверть мільйона осіб. Деякі американці після закінчення програми залишаються у „своїй" країні. Наприклад, дуже активна европейська кореспондентка американського громадського радіо (National Public Radio - NPR) Сільвія Поджолі поїхала до Італії як „фулбрайтер" і там залишилася. Нині її авторитетні репортажі мають додатковий вимір: вона працює на перспективу американського слухача, але з солідним знанням реґіону, про який звітує.

(Закінчення на стор. 17)

Президент і демократія

В міру наближення дня виборів наступного президента України в редакційній пошті стає усе більше листів з побажаннями щодо того, яким саме має бути новий, демократичного спрямування народний обранець. При цьому майже не порушується питання, якими мають бути громадяни демократичної країни. На жаль, посткомуністична спадщина позначається у повному відокремленні громадян від держави. Люди чекають, що саме держава і її провідник впровадять неухильне дотримання законности, припинять корупцію, досягне пошани національних і загальнонародних традицій, повсюдного вивчення правдивої історії народу і таке інше... Так, це є обов'язком держави. Але є обов'язком і її громадян, які, чекаючи від держави згаданих дій, дозволяють собі нехтувати службовими обов'язками, красти, давати і брати хабарі, не вживають батьківської (і державної) української мови, не вчать своєї історії, байдужі до численних пам'ятників комуністичним божкам і їхнім іменам в назвах міст і вулиць, святкують річниці власного поневолення. Так є в Україні...

Причиною такого стану є занепад громадянського суспільства. З прадавніх часів суспільство будувалося на трьох головних структурах - Церква, держава, сім'я. Першою виникла Церква, яка сприяла утворенню держави, чітко визначеною функцією якої є забезпечення добробуту громадян в усіх побутових турботах, захист життя і власности людей, збереження миру і порядку. Сім'я є провідною ланкою в суспільній структурі, вона альтернативна державі і має культивувати нематеріяльні цінності, які передаються від покоління до покоління. Церква здійснює і заохочує служіння Богові, змінюючи на основі Божого Слова гріховну породу людей, насаджуючи серед них взаємну любов, братерство і повагу до держави. Водночас Церква має зайняти критичну позицію щодо держави і бути готовою попередити державу про перевищення нею її функцій, спроб втручання в релігійно-духовну ділянку.

Україна тепер перебуває у зоні багаторічного впливу комуністичної держави, яка спотворила усі три структури. Комуністична диктатура зруйнувала Церкву, обмеживши її функції виконанням ритуалів, присвоїла собі її виховну функцію, змінюючи її для своїх потреб. Більшовики створили власну релігію, власне доктринальне писання, власних божків і форми їхнього прославлення. Більшовики зруйнували сім'ю, коли після невдалої спроби насадження взагалі безшлюбного суспільства усе ж залишили тільки державну реєстрацію нових сімей, а виховання дітей зосередили в дитячих комуністичних осередках, знищили внаслідок репресій і війн батьків і їх виховну ролю. Держава стала не оборонницею суспільства, а наглядачкою з якнайширшим застосуванням безпідставних вимог і кар.

Внаслідок цього, як сказав колишній Президент України Леонід Кравчук, „маємо те, що маємо": люди не вміють і не хочуть працювати на рідній землі, шукають способів уникнути податків на користь збанкрутілого велетенського державного апарату, пиячать, прагнуть жити понад можливости сімейного буджету, покладаються на допомогу закордонних добродіїв, самі втікають за кордон, замість облаштувати свою країну.

Треба визнати рацію тих, хто в листах до редакції висловлює сподівання на прихід до президентської влади особи, здатної надати державі демократичного вигляду, прийнятого у світі. Проте без радикальних змін у наставленні суспільства жоден обранець не матиме успіху. Джеймс Медисон, один зі засновників американської держави, писав у 1785 році про позицію кожного державного управителя і члена суспільства: „Віра і обов'язок стосовно Бога, а також характер їх виявлення повинні визначатися виключно розумом і переконаннями, а не тиском і насильством. Релігія повинна залишатися справою переконань і сумління кожної людини, і право кожного – діяти згідно їх повелінням". Цю засаду яскраво видно на прикладі американської держави, де релігія є особистою справою кожного, але більшість в служінні, праці, громадській поведінці, сімейному житті намагається дотримуватися Божих настанов, а коли й порушує їх, то вважає це гріхом, а не подвигом. Коли Тарас Шевченко писав про майбутній прихід Вашінґтона, то мав не увазі не тільки конституцію, а й ставлення суспільства до неї. Тим часом в Україні для більшости населення конституція залишається порожнім звуком, її не тільки не знають і не виконують, а не знаючи, намагаються змінювати на догоду тимчасовим володарям.

Наступний місяць ознаменований виборами нового президента України. Хто б не став обранцем, усе супільство має разом з ним почати впровадження рішучих змін у діяльності держави, у спільній турботі усього громадянства про розквіт своєї землі.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про поолімпійські міркування

Цікаво було б знати, скільки з наших читачів „Свободи" пильно стежило за днями Олімпійських ігор, а передусім за вислідами нашої-не-нашої української дружини. Хоч ми не мали на ці висліди ніякого впливу, все ж на кожну з'яву синьо-жовтого прапора скоріше билося серце і якась гордість разом з радістю виповнювала його, хоча ці наші національні кольори мали ми вже нагоду бачити раніше.

Напевно, я не була одна, і з таким самим почуттям приглядалося Олімпійським іграм багато членів нашої громади в США. Розуміється, також усі ми постійно у цих останніх днях слідкували, яке місце займає Україна у загальному точкуванні і коли ми почуємо наш гимн у часі приділення нагород.

Нема що сміятися з нас або дивуватися нашій реакції, яка була незалежна від загальних настроїв, у відношенні до президента нашої України.

Та ж мимоволі нагадувалися усі ці давніші Олімпійські ігри, в яких наші змагуни мусіли виступати в кольорах Росії чи Польщі, а з цим ніхто не ставив Україну на рівні з іншими державами, яких представники виступали у Олімпійських іграх.

А ось тут, в Атенах, були змагуни – представники України, і в загальному точкуванні Україна у висліді стоїть на дванадцятому місці. Це не є так погано, як брати до уваги, що в цих Іграх брали участь 243 змагуни під українським прапором, а це в порівнянні з іншими країнами не є аж так багато.

Приглядаючись цілий тиждень змаганням, передаваним на телебаченні, ми, однак, з жалем мусіли ствердити, що американське телебачення не цікавилося окремо українськими змагунами і не подавало багато знімок та коментарів про їхню участь. Ми могли побачити українського учасника тільки в такому випадку, коли він здобував добрі висліди і, на жаль, я ніколи не мала щастя побачити українських змагунів, коли вони отримували нагороди першунів, і послухати український славень.

Зате досхочу можна було споглядати на чорні обличчя змагунів, але також першунів, і це мимоволі насувало думки, чому і як це, що з різних держав-учасниць Олімпійських ігор їх так багато бере участь у Олімпійських іграх і так багато здобуває перші місця? Чи тут важливу ролю відіграє завзяття чорних змагунів, особливо у бігах, в яких вони так численно беруть участь? Чи це тільки загальна їхня настанова до спортових зайнять і до стремління бути настільки передовими, щоб стануть нарівні з білими до змагань? Важко нам ще і здалеку розуміти психологію чорних спортовців, але їхня часта участь у змаганнях та їхнє завзяття добути перші місця є загально відомі. Тому в Атенах ніхто не дивувався, як чорні змагуни стояли у перших рядах переможців. Скільки їх в загальному було – важко тепер вже ствердити, бо ж виступали вони під різними прапорами. Їхня кількість особливо, однак, впадала в око при усіх змаганнях, що мали у своєму заложенні біг.

Що є особливо близьке фізичним можливостям українців – нам не вдалося збагнути – але з приємністю можемо ствердити, що українські змагуни ні в чому не провинилися впродовж Олімпійських ігор (крім однієї відібраної медалі) і вже тим тільки можуть усі українці чванитися.

У кінцевій церемонії передано олімпійський прапор до Пекіну. В Греції залишається гарний спомин про ігри, що пройшли гармонійно, спокійно та без одного терористичного нападу, про які тепер так думають та їх лякаються у цілому світі, де тільки відбувається якась численна учасниками імпреза. Грекам, однак, залишаються величезні грошові видатки, які вони за честь бути господарями Олімпіяди мусять тепер платити.

А що залишається українським змагунам і глядачам?

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (дод. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (дод. 3040)
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 (дод. 3042)

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Добрі думки з приводу церковних проблем

У „Свободі" (ч. 29), д-р Юрій-Мирослав Левицький у статті „Продовжуючи тему патріярхату УГКЦ" подає цікаві інформації про патріярший устрій християнських церков протягом століть, докладно висвітлює ідею патріярхату і з'єднання українських церков, відроджену Митрополитом А. Шептицьким, і про долю цієї ідеї аж до сьогоднішнього часу. Д-р Левицький пригадує, що після того, як в 2002 році Синод єпископів УГКЦ одноголосно вирішив звернутися з проханням до Івана Павла II про встановлення патріярхату УГКЦ, в 2003 році Колеґія кардиналів Римо-католицької Церкви великою більшістю погодилася на патріярший устрій УГКЦ. І все ж, добре знаючи про нещирість і підступність московського духовенства, Папа послав свого представника до Патріярха Алєксія II, щоб говорити про доцільність чи недоцільність встановлення патріярхату УГКЦ. Москва відповіла у своєму дусі: „Не било, нєт і бить нє можєт".

Той факт, що Рим запобігає перед Москвою у справі патріярхату УГКЦ, викликало у нас, вірних Української Католицької Церкви, жаль і образу. Зі сльозами в очах згадуємо трагічну історію нашої Церкви, тисячі вірних, священиків і єпископів, які карались і гинули в тюрмах за вірість римському престолові. Чи Ватикан забув про це?

Д-р Левицький справедливо вважає, що УГКЦ повинна почати переговори з Українською Православною Церквою Київського Патріярхату і Українською Автокефальною Православною Церквою про їх об'єднання в одній Київській Вселенській Православній Церкві. Слід додати, що Рим і Константинополь повинні бути офіційно повідомлені про початок таких переговорів. Зрозуміло, що всякі проблеми які виникають між УГКЦ, Римом і Константинополем, повинні вирішуватися не в Москві, а в Києві, у столиці Української незалежної держави.

Треба надіятися, що справа патріярхату УГКЦ вирішиться позитивно з закінченням будівництва Патріяршого собору в Києві.

Для нас усіх настав час перестати навертати один одного на „правдиву віру". Нам пора стати християнами-державниками і всіма способами старатися покращити релігійне співжиття наших Церков в Україні і поза нею.

Д-р Михайло Білик,
Філядельфія, Па.

Не тільки ті українці, що з Ямної

Американці африканського походження у США мають своїх конґресменів і сенаторів у Вашінґтоні, багатьох представників в місцевому управлінні. Стародавня примовка говорить: „Колесо, яке скрипить, дістає більше оливи". Усі етнічні групи мають свій вплив у Вашінґтоні. Поляки, євреї, італійці. Нема що говорити про англійців, французів або німців, які керують усією американською державою.

На телебаченні можна побачити багато програм про Европу, але, в американському розумінні, Европа – це тільки Англія, Німеччина, Франція і Італія. Виглядає, що Східня Европа не існує. Водночас два мільйони українців не мають такого голосу ні у політиці, ні в економіці. Тому що наші українці не мають солідарности, бо кожен хоче бути отаманом, але ніхто не хоче бути козаком. Наші українці думають, як той дядько з села Ямної на Лемківщині, „що лише ті є українці, які з села Ямної". Тривають великі роздори на релігійній і політичній площині. Галичанин думає, що тільки він є українець, а хто на другому боці Збруча, то вже ніби менший українець.

Тут треба глибше подивитися і подумати, чому таке непорозуміння в українському суспільстві. Велика відповідальність лягає на матерів. Ми з малого віку чуємо від наших матерів: „Іди до фабрики, чи до копальні вугілля, де твій тато і дід працювали. Це є добрі роботи". Наші мами про школи менше говорять. Але чого можемо сподіватися від пересічної українки, яка чистить готелі або державні бюра і не має часу на розмови зі своєю родиною?

Щодо політики, то наші матері теж бачать у пресі і телебаченні все зле – як того чи іншого політика критикують чи судять, але ніколи не бачать, хто ж у Вашінґтоні урядує, хоча це торкається їхнього життя, здоров'я і добробуту. Стародавня латинська примовка каже: „Хто колискою колихає, той державою керує". Тож треба змалку привчати дітей до злагоди, готувати до державної кар'єри.

Василь Зоро,
Філядельфія

В листах – відлуння передвиборних турбот

До „Свободи" надійшла з Києва заява **Миколи Жулинського,** адресована президії політичної ради Ліберальної партії України, в якій М. Жулинський був першим заступником голови партії. Він заявив про складення обов'язків і вихід з цієї партії через незгоду з рішенням IX з'їзду партії про підтримку на наступних виборах президента України кандидатури В. Януковича і вихід партії з бльоку „Наша Україна". М. Жулинський написав, що перебуває у виборчому бльоці В. Ющенка і підтримує його кандидатуру, а тому не може перебувати в Ліберальній партії.

Олена Бондаренко з коаліції „Новий вибір-2004" (Київ) надіслала пресове повідомлення „Запопадливість загальнонаціональних і регіональних ЗМІ та чиновників зводить нанівець зусилля команди В. Януковича", в якому йдеться про надання прем'єр-міністрові переваги в публікаціях перед В. Ющенком та іншими кандидатами.

Олена Гончар з Москви повідомила про діяльність правління Об'єднання українців Росії в ділянці проведення наступних виборів.

Сергій Брунь з Київської ОУН надіслав повідомлення про вшанування пам'яті Олени Теліги на місці її трагічної загибелі в Бабиному Яру, що відбулося 21 липня. Він переслав також заяву проводу Київської ОУН з протестом проти змін у Воєнній доктрині України, здійснених урядом на догоду Росії.

Критикують діяльність Президента України Л. Кучми також **Емілія і Василь Симчичі** з Монреалю, Канада, які походять з села Березова біля Коломиї.

З Києва директор Інституту досліджень діяспори **Ігор Винниченко** повідомляє про приготування інформаційного каталогу „Закордонне українство" і просить подати інформацію про громадські організації, бібліотеки, навчальні та інші установи, їхні адреси для включення в каталог на адресу інституту: вул. Золотоворітська, 6а, а/с 126, Київ, 01034 Ukraine. Електронна адреса: idd@users.ukrsat.com. Тел.: (380-44) 244-2911.

Ще одна адреса надійшла від **Тараса Грималюка** з Києва, який радить скористатися інтернет-сторінкою Клюбу етнічної музики за адресою: www.ukrfolk.kiev.ua/club.

В Івано-Франківській науковій бібліотеці відбулось 27 квітня представлення наукових праць Українського університету Москви та Українського історичного клюбу, про яке повідомив ректор університету **д-р Віктор Ідзьо.** Він надіслав також свої статті про військову стратегію, тактику і озброєння УПА, взаємини УПА з УВКР, повідомлення В. Бойчука про представлення у Львові монографії В. Ідзя „Українська держава IX-XIII ст.". Історії бою дивізії „Галичина" під Бродами присвячена стаття Осипа Панчишина з Чикаґо, який надіслав також ряд інших матеріялів з цієї теми.

Іван Коць з Вінчестеру, Ню-Гемшир, написав про свій жаль з приводу переслідування українців у передвоєнній Польщі і висловив сподівання, що Лемківщина і Бойківщина повернуться в склад України.

Зеновій Квіт з Філядельфії переслав копію статті „Я гордий, що розмовляю українською" з газети „Галичина", в якій йде мова про молодіжні табори, які провела Українська світова спілка професійних вчителів.

Володимир та Ірена Жили з Тексасу надіслали до книгарні „Свободи" певне число примірників книжок „Володимир Жила. Життя і творчість" та „Сила однокрила", з тим, щоб гроші від продажу надійшли до пресового фонду тижневика. Дякуємо!

Богдан О. Паук з Чикаґо відгукнувся на публікацію розділу „Сто років тому „Свобода" писала" (ч. 19) і надіслав копію поштівки з зображенням „Рутенської" католицької церкви в Шамокіні, де 30 травня – 2 червня 1904 року відбулася Конвенція УНСоюзу. Поштівка перейшла пошту у 1907 році. Було б добре познайомити наших читачів з колекцією Богдана Паука, написати про яку ми йому пропонуємо.

З Самбора в Україні **Микола Копчик** прислав картку з зображенням львівського собору св. Юра і подякою за опублікування його поезій.

З **НТШ** переслали листа з України, в якому родина – Олена, Віталій і Вікторія дякують за грошову допомогу, яку надіслав їм хтось з членів НТШ. „Радійте кожному дню, посміхайтеся сонцю, не хворійте, бо це є головне в житті", – говориться в листі, і ці побажання ми передаємо усім читачам „Свободи".

Уточнення

У групі українських і американських політичних діячів на фотографії, вміщеній під заголовком „Квітень 1991 року: вони стояли біля джерел Незалежности України" („Свобода"з 20 серпня, ч. 34), справа від сенатора Ричарда Лугара стоїть не Володимир Гриньов, а Володимир Пилипчук.

Текст під однією з фотографій до матеріялу „Союзівка – дітям: літні табори" („Свобода"з 27 серпня, ч. 35) слід читати: „Молодші опікуни дітей: Анна Челяк, Майкл Дікі, Олександер Пузик, Лара Челяк".

Ред.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Засідання Екзекутиви УНСоюзу

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – Екзекутивний Комітет УНСоюзу відбув свою зустріч в п'ятницю 9 липня 2004 р. в Головній канцелярії. На нараді були присутні: Стефан Качарай – президент УНСоюзу, Марта Лиско – перший заступник президента, Евген Іваціів – другий заступник президента, Христина Козак – головний секретар. Рома Лісович – скарбник та Альберт Качковський – директор на Канаду були відсутні з огляду на особисті причини.

Президент Стефан Качарай повідомив присутніх про наявність 250,000 дефіциту в першому кварталі 2004 року, який виник як наслідок зменшення надлишку з 6,297,000 до 6,038,500. Прихід від проведених фінансових акцій в цей період становив 137,000 дол., виключаючи видатки, пов'язані з оплатою Союзівки, видаванням газет та оплатою вкладок за наших членів, які досягнули 79-ти років і старших, становив 339,000 дол.

Ми можемо побачити скромний приріст прибутку від оплати вкладок, порівняно з першим кварталом 2003 року на 108,671 дол. Це, основним чином, було зумовлено збільшенням прибутку від оплати вкладок за нові поліси життєвого і пенсійного забезпечення. В той самий час зросли видатки на оплату комісових на 11,000,00 дол., що пояснюється тим, що при більшому продажі поліс життєвого і пенсійного забезпечення відповідно збільшується і оплата комісових.

Загальні видатки за цей звітний період зменшились на 23,000 дол., в загальному завдяки зменшенню різного роду виплат до забезпеченевих установ стейту.

Порівняно з таким самим звітним періодом 2003 року, на Союзівці прослідковується збільшення видатків на 93,000 дол. Це пов'язано з ремонтними роботами та підготуванням до весняно-літнього сезону 2004 року, запрошенням Нестора Паславського на посаду генерального директора Союзівки, який приступив до виконання своїх обов'язків в лютому 2003 року та оплатою різних видів забезпечень. Фінансовий стан справ на Союзівці потрібно аналізувати не на квартальній базі звітності, а на річній, оскільки більшість прибутку на Союзівці надходить в період літніх місяців: червня, липня, серпня і, звичайно, вересня. Тому ми очікуємо побачити удосконалення на Союзівці на кінець 2004 року.

Видавання газет УНС „Свободи" і „Українського Тижневика", протягом трьох місяців 2004 року, станом на 31 березня 2004 року, показали втрати від проведення фінансових акцій в сумі 16,000 дол., а за три перші місяці 2003 року ці втрати становили 31,000 дол. Зменшення втрат на 14,000 дол. в першому кварталі 2004 року сприяло зменшенню приходів на 19,000 дол. і зменшенню видатків на 33,000 дол. За перший квартал 2004 року „Свобода" втратила 64 передплатники, а „Український Тижневик" збільшився на 2 передплати.

Корпораційний Дім УНСоюзу приніс прибуток в розмірі 36,782.00 дол. в першому кварталі 2004 року. За цей період були встановлені двері з автоматичним пристроєм відкривання на двох центральних входах до будинку і на бічному, це дало можливість поліпшити справу поставок до будинку, та найбільш важливим це було для людей на інвалідних візках, які приходять до бюр розміщених в будинку.

Головний секретар УНСоюзу Христина Е. Козак поінформувала присутніх, що керівництво УНСоюзу старанно і невтомно працює в декількох напрямках. Наша ціль полягає в тому, щоб краще ознайомити українську громаду з діяльністю УНСоюзу, ширше залучати секретарів відділів і округ до братської діяльности, навчити українську громаду про пляни життєвого і пенсійного забезпечення УНСоюзу і таким чином збільшити чисельний склад членів УНСоюзу.

УНСоюз почав продавати рекляму і оголошення про свою діяльність до інших газет, крім „Свободи" і „Українського Тижневика". Ми плянуємо подати також більше оголошень в місцеві газети, на інтернет та газети, які охоплюють читачів з громад слов'янського походження.

Були завершені пляни, пов'язані з започаткуванням нової братської послуги для наших членів „SkriptSave", – це знижкова картка на ліки за рецептом. Ця картка буде надавати нашим членам доступ отримувати знижку на ліки за рецептом в 55,000 аптеках на території всієї Америки. Крім цього, картка пропонує знижки на слухові апарати, окуляри і лінзи, певні препарати для діябетиків та товари першої медичної необхідности.

Весняні збори були проведені в таких округах Чикаґо, Дітройт, Центрального і Північного Ню-Джерзі, Конектикату, Олбані, Клівленду, Ню-Йорку, Рочестері і Пітсбурґу. На всіх зборах були присутні члени Екзекутивного Комітету або члени Головного Уряду УНСоюзу.

Відділ 222 з'єднався з відділом 112-им, відділовий секретар Аліція Оленчук; Відділ 156 з'єднався з відділом 173-ім, відділовий секретар Петро Серба.

Я хочу відзначити трьох найкращих продавців життєвого забезпечення в першому кварталі 2004 року, за кількістю проданих поліс: Стефан Вох – професійний продавець життєвого забезпечення, працівник Головної канцелярії, Ніна Більчук – працівниця Головної канцелярії, і Мирон Кузьо – секретар 277-го Відділу УНС. Найкращими організаторами за найвищою сумою забезпечення були Ніна Більчук і Тарас Шмаґала, мол.

Три найкращі продавці пенсійного забезпечення – це Стефан Вох, Христина Бродин – секретар 27-го відділу УНСоюзу, професійний продавець забезпечення, працівниця Головної канцелярії, та Мирон Кузьо. В першому кварталі 2004 року було продано 62 поліси життєвого і 17 поліс пенсійного забезпечення на загальну суму вкладок 377,969 дол.

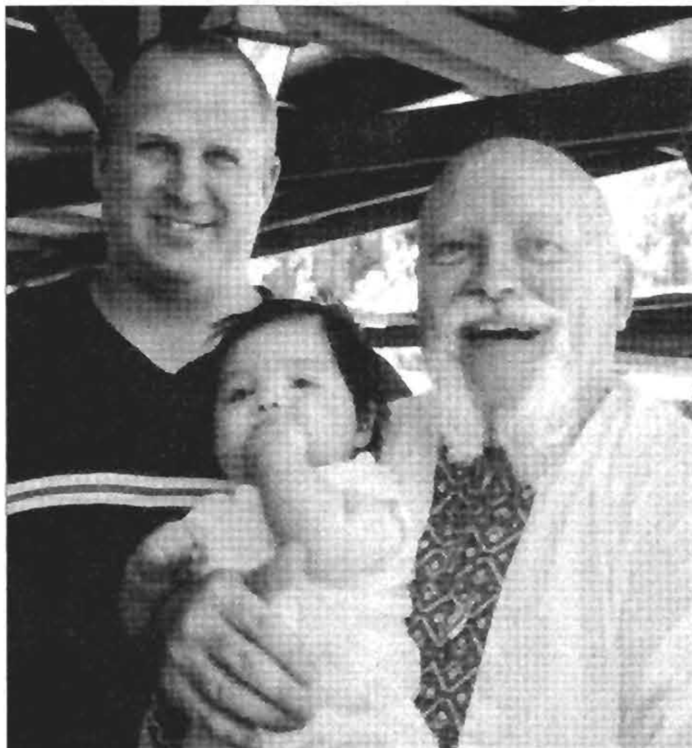
Член Головного Уряду УНСоюзу, радний, голова округи в Бафало, секретар 360-го Відділу Осип Гаврилюк,започаткував щомісячну рубрику в обох газетах „Свободі" і „Українському Тижневику". Ціль її полягає в тому, щоб просвітити, навчити, порадити нашим читачам, в доступній формі, справу необхідности придбання життєвого забезпечення і пенсійних грамот, а також дати можливість підвищити рівень їхніх знань, що стосується особливостей продуктів життєвого і пенсійного забезпечення УНСоюзу.

Христина Козак,
головний секретар УНСоюзу

Нові члени Українського Народного Союзу

Таня-Софія Масник, донечка Христини (з Троянів) і Тараса Масників, з Вітони, Ілиной, – нова членка 67-го Відділу УНСоюзу. Внучку забезпечив дідусь Мирослав Троян.

Дмитро Цюбаса-Качмар, син Томамі та Тараса Качмарів зі Сакраменто, Каліфорнія, – новий член 486-го Відділу УНСоюзу. Свого внука вписали бабуся і дідусь Алекс і Джоана Качмарі.

Стефан і Калина Карпішки, діти Беті та Романа Карпішків з Латаму, Н.Й., – нові члени 13-го Відділу УН-Союзу. Своїх дітей вписали в члени мама і тато.

Свято хореографії відбулося на Союзівці

Виконавці головних ролей – Андрій Цибик і Софія Панич

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Неповторний культурно-мистецький спадок, залишений громаді Ромою Приймою-Богачевською, був у своїй повній славі представлений в суботу, 21 серпня, увечорі – як виступ студентів, інструкторів і вчителів 26-го річного танцювального табору на Союзівці.

Залю „Веселки" заповнили батьки, члени родин, гості. О 8-ій год. вечора ведуча Богданна Пузик, координатор дитячих таборів на Союзівці, зробила літературний вступ до казки „Про Царівну-жабу". Ця казка була улюбленим твором Роми Прийми-Богачевської для сценічних постанов, оскільки давала можливість демонструвати народні танці з різних реґіонів України. Виступ почався романтичним танцем трьох князенків, синів королеви. Її ролю виконувала Христина Їжак, заступник артистичного директора творчої майстерні і табору танців. Отож королева збирає своїх синів і каже їм, що прийшов час для їхнього одруження. Кожен князенко вистрілює стрілу і йде вслід за нею, обіцяючи одружитися з тією дівчиною, яка знайде стрілу.

Стріла першого князенка впала на Закарпатті. Весільний танець з цього реґіону, чіткий і радісний, закінчується на тому, як молода, пов'язана традиційним рушником, з гарним віночком на голові, вітає свого судженого. Соня Ґарґула, яка приїхала з Аделайди в Австралії, була учасницею творчої майстерні, як і табору, та виконувала ролю молодої, поєднуючи характер з технічною досконалістю. Її князенко, Зенон Борис з Рочестеру, був також успішним на сцені.

Наступний князенко, Ярко Добрянський з Ню-Йорку, знайшов свою стрілу на Буковині. Його молода, Лариса Паґан з Квінсу, Н. Й., і шість інших пар, представили акробатично швидкий танець з характерними рухами ніг. Зоровий ефект був неперевершений.

Третій князенко, Андрій Цибик, заступник артистичного директора творчої майстерні і табору танців, знайшов свою стрілу в мочарах. Її тримала князівна-жаба, ролю якої виконувала Софія Панич з Олбані, Н. Й. Вона розповіла йому, що Баба-яга зачарувала її і що перемогти ці злі чари може тільки коханий, який полюбить її такою ось, як вона є, тобто як жабу. Вона каже князенкові, що зустріне його в князівському дворі в момент їхнього шлюбу. Проте коли вона приїхала вже як красуня-дівчина, її схопили і знову забрали до Баби-яги.

Ролю Баби-яги виконував Орляндо Паґан з Квінсу, Н. Й., заступник артистичного директора творчої майстерні і табору танців.

Шукаючи наречену, князенко переїжджає через Гуцульщину – край запальних і дуже оригінальних танців. Тут князенко зустрічає старого мудреця, який дарує йому кришталеву кулю, і вона веде його до місця, де перебуває князівна.

Закінчується сцена перемогою над Бабоюягою і поверненням щасливої пари до князівства, де всі люди танцюють завзятого гопака.

Хореографію для балету створила Рома Прийма-Богачевська, а поставив балет Орландо Паґан. Закарпатський танець створив Борис Богачевський, заступник артистичного директора. Христина Їжак створила хореографію гопака, а також костюми і сценічні декорації. Ця таловита жінка також виконувала ролю старого мудреця, і поставила сценки танців збирачів ягід і водяних лелій. Під час переви публіку забавляла талановита Оля Ходоба-Фриз, співаючи в'язанку українських пісень, у фортепіяновому супроводі Андрія Стасева.

Справжніми зірками виступу були учасники табору, діти від восьми до 16 років. Хоч літо від весни несло в собі глибокий жаль з причини смерти Роми Прийми-Богачевської, новозформована Фундація українських танців імені Роми Прийми-Богачевської високо тримає її яскравий смолоскип, і переконує в тому, що учні, віддані спадщині великої вчительки, здатні розвивати цю чудову ділянку української культури і збільшувати кількість шкіл танцю в громаді. Керує Фундацією Аня Богачевська-Лонкевич. Її артистичними дорадниками є Борис Богачевський, Андрій Цибик, Христина Їжак і Орландо Паґан.

Карен Челяк

Закарпатський весільний танець

„Гуцулочка"

Завершення свята танцю у залі „Веселки". *Фото: Зенон Цибик*

УНСоюз оголошує
нову послугу для членів

з нагоди 110-ліття служіння громаді

до 21%*
знижки

ЗНИЖКОВА КАРТКА НА ЛІКИ ЗА РЕЦЕПТАМИ

SCRIPTSAVE

Аптеки, які беруть участь в цій програмі:

Alberstons
Brooks Pharmacy
Duane Reade
Eckerd
Kerr Drugs
Kmart
Kroger
Osco Drug
Publix
Rite Aid
Schnucks
Snyders
Super D Drugs
Target
Winn Dixie
та інші...
031104.UNA

Додаткові послуги!

- до 60%-знижки на окуляри і лінзи
- 15%-знижки на понад 70 моделів слухових апаратів
- Знижки на допоміжну дихальну апаратуру та на перевірку рівня цукру в крові діабетиків
- 15-60%-знижки на певні фізико-медичні препарати і прилад

Виповніть нижче подану анкету і відішліть нам !

SCRIPTSAVE-картка безкоштовно доступна для всіх членів УНСоюзу!

- *в середньому, знижка—понад 21% , можлива знижка до 50%**
  **на підставі середньостатистичного рівня заощадження в 2003 році*
- *в програмі бере участь понад 33,000 аптек Америки*
- *додаткові знижки на певні ліки*
- *безплатний доступ до інформації на різні теми загального здоров'я*
- *для учасників програми SCRIPTSAVE інформативне бюро готове відповісти на всі ваші запитання: 1-800-700-3957. Перекладачі на українську та інші мови*

—Ця програма не замінює полісу медичного страхування. Знижки можна одержати тільки в аптеках, які беруть участь в цій програмі.

Дзвоніть до УНСоюзу 1-800-253-9862 за дальшими інформаціями

Виповняйте ТІЛЬКИ англійською мовою і друкованими буквами. Вишліть на адресу — UNA ScriptSave, 2200 Route 10 West, P.O. Box 280, Parsippany, NJ, 07054

Last Name……………………………………First Name…………………………………………MI…………Birthdate…./…./….

Mailing Address…………………………………………………………………………………Apt #…………………………………...

City, State, Zip………...

Email………………………………………………………UNA Policy #…………………………………………………………………....

Маємо „Міс Союзівку-2005"!

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – Опівночі 14 серпня короновано нову „Міс Союзівку". Вечеря в п'ятницю, 13 серпня, почалася традиційним одеським буфетом – стравами з риби та інших продуктів моря на терасі „Веселки". Пізніше того вечора гостей забавляла оркестра „Луна" біля Тікі-бару.

В суботу, 14 серпня, користуючись чудовою погодою, відпочивали на терасі біля „Веселки", купалися в басейні. Загальний настрій був веселий, радісний.

Протягом дня координатор конкурсу на звання „Міс Союзівка" Стефанія Гаврилюк отримала подання від деяких гарних молодих панянок. До початку конкурсу судді отримали шість подань.

Завдання, яке стояло перед суддями конкурсу – дійти до остаточного рішення – було досить складне, тому що всі учасниці конкурсу мали дуже добрі характеристики, досягнули успіхів у своїх школах і належали до Національної спілки почесних учнів.

Після довшого обговорення судді обрали „Міс Союзівку" і її двох заступниць, і все це було складено в таємному місці до часу, поки не настав момент для оприлюднення імен переможців. А тим часом учасники і виховники з танцювального табору веселили всіх жвавою коломийкою. Ті миті багатьом нагадали незабутній хореографічний і педагогічний талант Роми Прийми-Богачевської, яка недавно відійшла у вічність, залишивши по собі гідних учнів і послідовників. Саме вона була одним з найпалкіших промоторів конкурсу на обрання „Міс Союзівки".

Суддями цього року були: Орест Кизик, який у молоді року працював на Союзівці і тепер постійно підтримує оселю; Богданка Пузик – керівник дитячого табору на Союзівці, Зеня Матківська-Олесницька – колишня „Міс Союзівка".

На забаві після вогнистої коломийки Соня Семанишин покликала Діяну Шмерековську, попередню „Міс Сюзівку", до прощальної промови, яку вона виголосила українською і англійською мовами. Присутніми були також інші колишні „Міс Союзіовки", яких представляли Аня Богачевська-Лонкевич і Лідія Чопівська-Бенсон. Після того С. Семаншин проголосила імена переможців конкурсу. Другою заступницею обрано Софію Панич – виховницю табору танців, яка отримала безплатне перебування кінця тижня на Союзівці. Першою заступницею обрано Аню Райко, теперішню працівницю Союзівки, вона отримала тижневе безплатне перебування на Союзівці.

„Міс Созюзівкою" на 2005 рік обрано Маю Волошин, яку нагороджено 300-доляровою стипендією і тижневим безплатним перебуванням на Союзівці.

Цікаво підкреслити, що мати Маї також була обрана „Міс Союзівкою" 25 років тому.

Працівники Союзівки і керівники УНСоюзу дякують всім молодим учасницям конкурсу, суддям і С. Гаврилюк за їхню працю для успішного проведення цього традиційного конкурсу.

С. С.

Аня Богачевська-Лонкевич, Лідія Чопівська-Бенсон, Зеня Матківська-Олесницька, минулорічна „Міс Союзівка" Діяна Шмериковська, новообрана „Міс Союзівка" (2005) Мая Волошин, Нестор Паславський – управитель Союзівки, друга княжна Софія Панич і перша княжна Аня Райко. Фото: Любко Олесницький

Новообрана „Міс Союзівка" Мая Волошин у танці з управителем Союзівки Нестором Паславським.

Перша княжна Аня Райко в танці з Орестом Кизиком

Танцює друга княжна Софія Панич

ЩО? ДЕ? КОЛИ?

12 вересня: пікнік в Асторії

Парафія Чесного Хреста в Асторії влаштовує річний пікнік 12 вересня при церкві „Holy Cross Church Grounds". Початок о 1-ій год. по полудні. Буде українська музика, виступи українських танцюристів і співаків, смачні українські страви, виграш-льотерія, гри і фанти. Вступ вільний. Адреса: 31 Ave і 30 St., Long Island City, New York.

о. Бернард Панчук

12 вересня: фестиваль на „Тризубівці"

У неділю, 12 вересня, Український спортовий осередок „Тризуб" відзначатиме 25-ту річницю існування осередку фестивалем української музики і танцю. Відкриває програму о 12-ій по пол. музичний ансамбль „Карпати". У програмі беруть участь танцювальні ансамблі „Волошки", „Обрій", хор „Прометей" і хор Першої Євангельсько-Баптистської церкви.В цей день також відкривається 25-ий сезон копаного м'яча. В 3:30 по пол. відбудуться змагання копаного м'яча – „Тризуб" проти ФК „Ватра". Інші дружини „Тризуба" також матимуть свої змагання. Як завжди, українська кухня буде відчинена (пироги, ковбаса, голубці), інші смачні страви і напої). Вступ – 10 дол. від особи. Діти до 13 літ – безплатно. Дохід призначений на культурні програми та спортові дружини „Тризуба".

УСО „Тризуб"

13 вересня: зустріч реґенсбуржців

„Аби ще раз..." Під цим заголовком вже 16 років колишні студенти Регенсбурзької гімназії і колишні мешканці цього табору одержують веселі летючки, котрі пригадують про наступну зустріч регенсбуржців на Союзівці. Цього року вона відбуватиметься від 13 до 16 вересня і матиме різноманітну програму. Проф. Василь Лучків, організатор і душа щорічних зустрічей, запрошує всіх зацікавлених прибути на з'їзд і дружним гуртом втішатися красою ранньої осени в Кетскільських горах. Управитель Союзівки Нестор Паславський запевняє, що до цілющого гірського повітря відповідним додатком будуть смачні і здорові страви союзівської кухні. Щодо літаків, то найближчим до Союзівки є летовище в Мидлборо, але краще летіти до Нюарку, бо звідси можна легше дістатися до оселі громадським транспортом. Й останнє: не забудьте покласти у валізи вечірні сукні і смокінги.

Роман Нич

10 вересня: концерт Вадима Рубінського

НЮ-ЙОРК. – В Лютеранській церкві (2504 Broadway, 93 St.) 10 вересня відбудеться концерт відомого піяніста Вадима Рубінського, який виконає твори Моцарта, Шуберта, Ліста, Верді, Рахманінова і власні.

В. Рубінський закінчив Київську консерваторію, був лавреатом фестивалів в Києві і Луцьку, від 1999 року живе в Ню-Йорку. Початок концерту о 7:30 вечора, вхід вільний.

В. Р.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

З подякою потверджує наступні вплати на потреби Пласту в Україні й інших краях, де організується Пласт.

Список ч. 27 за час від 1 січня 2004 р. до 31 липня 2004 р.

70,000 дол. Зі спадку бл. п. Анатолія Чорнія.
19,000 Пластова Фундація Ню-Йорк.
5,790 Пластова Група Міннеаполіс, на видання пластових підручників.
1,000 Роман Волчук, на Пластове Інформаційне Бюро.
250 Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива.
по 100 Роман Воронка, Наталія Коропецька.
по 20 Іван Дитюк, Іван Дитюк в імені Олеся Пясецького, за прислугу.

Датки на розбудову Пласту на нових теренах та декларація тої самої суми впродовж 5 років **„Фонд Начального Пластуна"**

по 1,000 дол. Марія Фішер-Слиж, Богдан і Джоана Целевичі.

Датки на розбудову Пласту на нових теренах „Фонд Начального Пластуна"

500 дол. Ярослав і Ярослава Панчуки.
340 Даток від учасників прогульки до Берхтесгадену.
по 100 Йосип і Ярослава Гапії, Богдан Климкович.

Датки на фонд Допомоги Хворим Пластунам в Україні

750 дол. Пластова Станиця Баффало.

Датки на Видавничий фонд *Пластового Шляху*

по 100 дол. Наталія Коропецька, Богдан Одежинський.
Can. 100 Петро Саварин.
25 Христина Турченюк.

З нагоди 99-ліття пл. сен. Романа Барановського, ЛЧ
(на видавничий фонд *Пластового Шляху)*

99 дол. „Ті, що греблі рвуть", Плавня Ню-Йорк.

З нагоди 90-ліття пл. сен. Іванни Городиської

90 дол. Ярослав і Ярослава Панчуки з родиною.

В пам'ять бл. п. Константина Беня

по 100 дол. Віра Савойка, Орест і Леся Щур.

В пам'ять 25-ої річниці відходу на Вічну Ватру бл. п. пл. сен. Олександра Бережницького, ЧМ

по 50 дол. Оксана Бережницька, Зеновій Гіль.

В пам'ять бл. п. пл. сен. д-ра Олега Волянського

250 Юрій Руденський.
150 Марта Ломага.
по 100 Ігор і Дарія Витвицькі, Теодосій і Люба Крупи, Дарія Самотулка.
по 50 Роман і Стефанія Барановські, Микола Крізановський, Осип і Марія Морози, Хор „Золотий Гомін", Пластова Станиця Кергонксон.
по 30 Мелянія Кокорудз, Тетяна Паш і Марта Чуваник, Ольга Равлюк.
по 25 Володимир Вальчук, Маріянна Заяць, Оксана Ленець, Микола Оприско, Емілія Реннер, Ольга Савчук.
по 20 Денис Беднарський, Іван Телюк, Анна Шепко.
по 10 Михайлина Баран, Михайло Коцюрко, Корнелія Лонкевич.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Івана Галія

100 дол. Марія Головінська і Вілліям Чен.
50 Оксана Городецька.
по 25 Ольга Цегельська, Josephine Fiorentino.
20 Іванна Клим.

В пам'ять бл. п. сен. Лідії Ганас, Гр

по 100 дол. Олександра Ганас, Орест і Христина Ганаси та Марко і Тереня Манки, Стефан і Христина Шмотолохи, Dr. & Mrs. Anthony Macchiavelli.
50 Тиміш і Анна Гнатейки.
40 Олесь і Гайнел Ганаси.
по 25 Юрій Котик, Мирослав і Христина Лисобеї, Едвард і Божена Маціохи.
по 20 Олександра Івахів, Марко і Мира Котики, Марта Морачевська.

В пам'ять бл. п. ред. Ярослава Гайваса

по 165 дол. Квітка Бушнель, Аскольд і Надя Гайваси.
по 100 Віктор і Ольга Дейнеки, Тамара Кобзяр, Ярослав і Алла Лешки, Сидір і Евгенія Новаківські, Северин Палидович, Ростислав і Уляна Слабіцькі, Анна Процик, Володимир Процик, Богданна Худьо.
75 Христина Овад.
по 50 Зірка Боднар, Петро Буняк, Оксана Гораєцька, Микола і Марія Касіяни, Оксана Кобзяр-Глас, Ольга Кобзяр, Тарас і Ксеня Козбури, Галина Мирошниченко-Кузьма, Дамян і Елисавета Поритки, Іриней Прокопович, Олесь і Ліда Пясецькі, Михайло і Оксана Салдити, Марійка Скаськів, Ярослав і Люба Федуни, Рома Худьо, Дарія Юрчук-Ружичка, Марія Хімінець.
40 Зенон Рейнарович.
35 Мирося Новаківська-Волошин
30 Юрій Гораєцький.
по 25 Христина Бонакорса, Аскольд і Синтія Гораєцькі, Ярослава Стасюк, Ірена Цапар, Христина Шелдон.
по 20 Соня Вовк, Іван Скальчук.
10 Степан Шубяк.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Ярослава Говиковича

100 дол. Роман і Іванка Боднаруки.
30 дол. Анна Люба Мичковська.

В пам'ять бл. п. інж. Романа Грабця

100 дол. Евстахія Гойдиш.
40 Анна Люба Мичковська.

В пам'ять бл. п. Марти Крамарчук

100 дол. Богдан і Ліда Крамарчуки.

В пам'ять св. п. Галини Микити

100 дол. Володимир і Анна Раки.
по 50 Богдан і Ліда Крамарчуки, Роман Микита, Богданна Титла.

В пам'ять св. п. Ірини Павлічко

500 дол. Юрій і Анна Павлічки.
по 100 Юрій і Авра Слюсарчуки, Богдан і Ліда Хомяки.
75 Родина Альбощі.
по 50 Людвиг Бах, Марко і Аріядна Бахи, Люба Домбчевська.
по 25 Ірина Екгард, Ростислав і Татіяна Шутер.

В пам'ять бл. п. Зірки Слюсарчук

50 дол. Ксеня Кучер.

В пам'ять бл. п. пл. сен. Стефанії Хоми

100 дол. Курінь „Буриверхи".
по 50 Оксана Бережницька, Люба Цьолко.
по 25 Любомир і Софія Головаті, Андрій і Христина Фединські.

В пам'ять св. п. Ростислава Шутера

по 100 дол. Татіяна Шутер, Т-во Самопоміч Рочестер.
75 Стефан Матковський.
по 50 Мирон і Уляна Баб'юки, Люба Домбчевська, Нона Кравс, Ярослав Матковський, Дарія Кіндрат Прат, Мирослава Приймак, Юрій і Ірена Телепко, Юрій Шутер.
по 30 Богдан Домбчевський, Ірена Левицька, Іван і Наталія Олексини.
по 25 Мія Бах, Ірена Гафткович, Адріяна Делькевич, Анатолій і Слава Коби, Христина Ковч, Евген Кулик, Петро і Марія Лещишини, Катерина Лялька, Василь і Анізія Мадзії, Юрій і Анна Павлічки, Олег і Марія Павлюк, Володимир і Теодора Сторожинські, Мирослав і Галина Тицькі, Роман і Надія Трачі, John C. Lynd.
по 20 Степан і Емма Адамчуки, Любомир і Любов Білики, Ольга Ганушевська, Петро і Христина Дзюби, Марія Крижанівська, Леся Телега.
по 10 Марія Сиплива, Mary Crowley.

В пам'ять бл. п. Галини Яремко

250 дол. Юрій Темницький.

В пам'ять бл. п. Євгенії Ярмолюк

100 дол. Ярослав і Софія Скрипники.
50 Меланія Банах.

ПОТРЕБА ВСЕ ЩЕ ІСНУЄ!

Звертаємося до пластунів та Приятелів Пласту складати пожертви на потреби дальшого розвитку Пласту в Україні. Ваш даток уможливить поширити пластову працю виховання молодих громадян України в традиціях національної свідомости та відданости своєму народові. Тим ми забезпечуємо майбутнє і незалежність Української Держави.

Просимо виставляти чеки на Plast Conference, Inc., та слати до:

Plast Conference, Inc.
c/o Dr. George Slusarczuk
67 Bayberry Drive, Monroe, NY 10950-5607
Тел.: (845) 782-0977

Всі датки на „Пласт в Україні" можна відтягати від податку.

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Вересень 2004 р., ч. 49

Подорож по Дунаю

Цього року, на початку літа, вибралися ми з братом та дружинами в двотижневу подорож до Чехії, Німеччини, Австрії, Словаччини та Мадярщини. Літаком прилетіли з Чикаґо до Праги, де нас зустріла наша провідниця й відвезла в готель „Меріят" – збірний пункт групи зі США. На другий день розділились наші туристи на менші групи й вирушили автобусом оглядати різні місця Праги. Нашим провідником була чешка, яка малою дівчиною з батьками виїхала до США, а як Чехо-Словаччина позбулася „опіки" Радянського Союзу, з чоловіком переїхала жити в Прагу.

Ми подорожували Европою й раніше, були в столицях близько 20 країн. Але в жодній столиці не бачили так багато туристів, як в Празі. Всі площі, церкви, замки, мости та вулиці заповнені групами туристів з Японії, Китаю, Кореї та багатьох інших держав Европи.

Наша провідниця, вирушаючи автобусом, поцікавилася, хто з нас з якого штату США. Одна група осіб, що сиділа спереду, сказала, що вони – з Росії. В Чикаґо та околицях живе багато родин, що виїхали з України за часів „перестройки" М. Горбачова, і пізніше, вже за незалежности України, і вони завжди кажуть, що вони з Росії. Одна росіянка твердила, що СССР кращий, бо кожен учень знає добре математику, географію, не так, як американські учні. Сама вона була з Харкова і американцям казала, що вона – з Росії. На ту географічну неточність я звернув її увагу й засоромив, що вона не знає географії.

Мені здавалось, що і ця група туристів з такої ж „Росії". Як вийшли ми з автобуса, я підійшов до них і англійською мовою запитався, звідки вони з Росії – з Москви чи Ленінграду? „Ми з Одеси", – відповіли вони. Та ж Одеса, кажу, в Україні. Після тієї розмови з „земляками" вони трималися подалі від нас, не родичалися.

В Празі були ми три дні. Нам показали чудові стародавні церкви, музеї, замки, парки та пам'ятники. Зупинилися біля великого пам'ятника Яна Гуса. В Чехії є багато його послідовників, протестантів-гуситів.

Найбільше людей було на Карловому мості, який побудовано в XIV столітті. Він прикрашений 30 різними статуями, по 15 з кожного боку. Найбільш привабливою статуєю є пам'ятник з бронзи св. Івана з Непомук, якого втоплено в річці з того мосту, на тім місці, бо він підтримував архиєпископа, який не згоджувався з королем. Люди Чехії вірять, що ті особи, котрі доторкнуться до його статуї, ще раз повернуться до Праги.

Чехо-Словаччина, як і інші країни Варшавського пакту, позбулася „опіки" Москви і пам'ятники божків комунізму позабирали з міст, комуністичну партію заборонили, а російська мова, яка була обов'язковою в школах, не є вже потрібною.

З Праги вирушили ми до Нюренберґу, в Німеччині, де сіли на корабель і решту днів в Европі перебували на кораблі, а автобусом їздили оглядати музеї, замки, манастирі, церкви та інші цікаві місця вздовж Дунаю. Оглянули Нюренберґ, Реґенсбурґ, Пасау, Зальцбурґ, Лінц, Мелк, Кремс, Відень, Братиславу та Будапешт. В багатьох містах колись перебували в ДП-таборах українці. Наші провідники з захопленням розповідали про свою історію, культуру, побут, не забували згадати й своїх „визволителів". Слухаючи їх, нам пригадувалась подорож теплоходом „Ватутін" з Києва до Одеси. Провідники розповідали про великі врожаї, колгоспи, російських царів, успіхи Червоної армії, а чомусь забували згадати про козацтво, гетьманів, кошових, хто і коли зруйнував останню Запорізьку Січ. В містах України, де ми зупинялися, й далі стоять пам'ятники Ленінові, бо він, кажуть, історична особа. Не знаю, чому б не поставити побіч нього пам'ятники ще іншим історичним особам – Сталінові чи Гітлерові.

В Европі місцеві люди говорять своєю мовою, а не мовою сусідів, як в Україні. В Україні зрадієш, як почуєш на вулиці українську мову. На телебаченні ми бачили виступ українських боксерів Кличків, які добре володіють німецькою мовою, непогано говорять і англійською, а своєї не можуть опанувати. Дивний наш український народ! Не дивно, що ні уряд, ні багато мешканців України не хочуть бути ні в НАТО, ні в Европейському союзі. Звикли ходити в ярмі, без якого почуваються погано.

У Братиславі ми побачили при березі корабель „Волга" з великим тризубом на капітанській будці та українським прапором. Наш корабель причалив до берега позаду нього. Зійшовши на берег, ми попрямували до „Волги". На палубі сиділи за столиком дві особи і грали в шахи. Третя особа в уніформі, може, капітан корабля, стояв побіч і слідкував за грою. Привітавшись, я запитався, невже Україна не могла назвати свій український корабель річкою України? Україна ж має Дніпро і Дністер, й інші ріки. Той, що в уніформі, гаркнув: „Да, ми імеєм корабль „Днєпр" і, не бажаючи входити в розмову, відвернувся. Два інші навіть не повернули голови на моє привітання, видно, була цікава гра. Від німців – туристів, що подорожували тим українським кораблем, ми довідалися, що він курсує з Ізмаїлу до Амстердаму Дунаєм, каналом Рейн-Майн, а далі річкою Рейн.

У Відні провідниця, розповідаючи про свою колишню велику і сильну австро-угорську імперію, згадала і Галичину, яка була частиною імперії. Тепер, каже, Галичина є частиною України. Колись ми мали тури в Україну, сказала вона, але скасували, бо ніхто не хоче витрачати шість годин на кордоні. Три години їдеш туди, та три – назад. А крім того, сказала вона, не можна дістати потрібних інформацій, де і що можна оглянути, де зупинитися, щоб поїсти чи зупинитися в потребі, а не скрізь є ліс. Інші країни живуть з туризму, а Україна не хоче туристів, чи, може, не хоче наших грошей. Вона не знала, що в групі є українці.

Щось подібне до України є в Мадярщині. Причалив наш корабель в Будапешті ще звечора. Щоб вийти на берег, мали прийти митники і перевірити, хто до них приїхав. Перевірка пашпортів тривала півдня. Серйозні, насуплені люди перелистовували сторінки кожного пашпорту. І щойно як усіх перевірили, дозволили нам вийти з корабля. Як і в минулі часи!

Закінчилася подорож – невеселі роздуми залишились.

Олексій Коновал

Залишили нас

З року в рік помаленьку відходять в інший світ колись активні працівники в ОДУМ-і, СУЖЕРО, ДОБРУС-у, ОУРДП, УРДП та члени Фундації ім. Ів. Багряного. За останні чотири роки померли понад тридцять членів Фундації.

Останнім часом відійшли від нас з США Василь Кива, Іван Яловега, Олексій Бойко, Леонід Чудовський та д-р Модест Ріпецький.

В. Кива ще в 1945 році розпочав працювати в друкарні „Українські вісті" в Німеччині, виконуючи обов'язки головного механіка і керівника виробничого цеху, в якому в той час працювало 52 робітники. Приїхавши до Америки, він працював в різних американських друкарнях та був членом багатьох вище згаданих організацій й допомагав їм працею та грішми. Останньо жив на Фльориді.

В передмісті Чикаґо помер **Ів. Яловега** та колишній мешканець Чикаґо, що останньо жив в Арізоні, Олексій Бойко, які були членами ОУРДП, ДОБРУС-у, Т-ва УНР та прихильниками й помічниками філії ОДУМ-у Чикаґо.

Відійшов раптово **д-р Модест Ріпецький**, колишній лікар УПА, активний член ЗЧ ОУН, ініціятор і довголітній голова видавництва „Літописів УПА". Він був у відділах УПА Україні до 1947 року і у вересні того року прийшов з рейдуючою частиною УПА в Західню Німеччину. В Америці належав до багатьох медичних товариств, українського лікарського т-ва в Чикаґо та Фундації ім. Ів. Багряного.

Сьомого червня помер **Леонід Чудовський.** Його 15-літнім юнаком вивезено на працю в Німеччину. При кінці 1944 року він став вояком Української Національної Армії. Був в полоні в Італії, пізніше в Англії. Приїхавши в 1957 році до США, включився в громадсько-політичне українське життя, був головою ГУ ОДУМ-у США, членом управи ОУРДП та належав до Центрального Комітету та Секретаріяту УРДП-УДРП.

В Канаді померли **Юрій Булат, Антон Гурський, Олексій Канарейський та Вячеслав Лобач.**

Ю. Булат в 1950-их та 60-их роках був головою крайового комітету УРДП, членом СУЖЕРО та часто дописував до газети „Українські вісті".

Антон Гурський також кілька років був головою та скарбником крайового комітету УРДП Канади та впродовж багатьох років був членом ЦК УРДП і в секретаріяті впродовж десяти років виконував обов'язки скарбника. О. Канарейський був активний в ОДУМ-і, УРДП та СУЖЕРО, як рівнож і В. Лобач.

Вічна їм пам'ять!

Дякуємо!

Від часу останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви до Фундації:

15,000 дол. – Галина і Олексій Воскобійники,

1,210 дол. – Антоніна Шийка і друзі Василя Шийки в пам'ять її дорогого мужа Василя Шийки,

150 дол. – Ніна Наливайко,

по 100 дол. – Іван Гаращук та Василь Стан,

по 50 дол. – Олександер Коваль, Надія Залечівська, Наталя і Арнольд Бірко, Лев Боднар,Галина Вигінна, Юрій Кісіль, Марія Сулківська в пам'ять чоловіка Петра Сулківського та Неоніля Сохан замість квітів на могилу славної пам'яти Леоніда Чудовського,

13 дол. – Богдан Ткачук,

по 10 дол. – Лука Костелина, Василь Марущак, Михайло Семенець та Фидора Єфименко.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям і просить і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами. Фундація допомагає багатьом газетам і журналам України, які роблять всі старання, щоб український народ усвідомив собі, що він має всі дані для того, щоб бути економічно забезпеченим і жити в вільній, демократичній, самостійній, україській Україні, щоб до влади були вибрані особи, які дбатимуть насамперед за Україну та український народ!

Фундація має книги на продаж

В Фундації можна придбати видані Фундацією книги, висилаючи чек на адресу сторінки Фундації,твори **Ів. Багряного**: „Людина біжить над прірвою" – 20 дол., „Під знаком скорпіона" – 10 дол., „Золотий бумеранг" – 25 дол., „Листування", два томи – 50 дол., хрестоматія „Вірю!" – 20 дол., Збірник УРДП – УДРП" – 30 дол., „Сталінізм в Україні" **Гр. Костюка** – 20 дол., „Розстріляне відродження" Ю. Лавріненка – 25 дол., „Збірник на пошану Григорія Кистатого" – 15 дол., „Страта голодом" **Семена Старова**, „Подвижник духу" – **Леоніда Бойка** – 15 дол., „Диявольська гра" **Юрія Краснощока**, „Вінниця – злочин без кари" – 15 дол. та книги **Василя Гришка**: „Карби часу", том 1-ий – 25 дол., „Москва сльозам не вірить" – 12 дол. та „The Ukrainian Holocaust of 1933" – 12 дол.

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

„Добра воля" – щодо української мови

ПАРСИПАНІ, Н. Дж. – За два місяці до Дня Незалежности Українська Всесвітня Координаційна Рада звернулася до редакторів російськомовних видань в Україні з дуже шляхетною і, як на сьогоднішні нелегкі умови українства в Україні, одчайдушною пропозицією: під гаслом „Добра воля" видати ці видання, з датою 22 серпня, українською мовою. Оскільки це не була аж така велика данина „українським буржуазним націоналістам", то російськомовні засоби масової інформації з досить легкою душею дали свою згоду.

Ситуація нагадувала елеґантну анекдоту про хитрого священика, який хотів добитися до кращої парафії і, дочекавшись єпископської візити, виказав неабиякий психологічний хист: „Владико, по одній?", „По одній можна", – скромно відповідав єпископ, підставляючи келішок, і так тривало весь приємний вечір.

Тож один раз українською мовою – можна. Але виявилися речі, котрі, при всій їхній типовості для сьогоднішнього українського суспільства, залишаються поза соціологічним осягненням. Виявилося, що на порозі від тринадцятого до чотирнадцятого року незалежної Української держави ще більшим дефіцитом, аніж „добра воля", є драматичний брак авторів, телевізійних ведучих, які б спромагалися писати і розмовляти природною українською мовою, або хоч на доброму рівні перекладати на українську з російської.

І все ж загальний вислід був несподівано оптимістичний: майже 30 газет, радіо- і телевізійних каналів приєдналися до акції „Добра воля", залишивши в душах свідомих українців надію, що щось подібне може відбуватися не раз на рік, а частіше, і що врешті-решт ще доживемо до часів, коли коли раз на рік сьогоднішні російськомовні українські ЗМІ виходитимуть російською мовою – скажімо, на черговий День незалежности Росії.

Як же це сприйнялося в середовищі читачів і передплатників? Не маємо підстав не довіряти ТСН (телевізійна служба новин) телеканалу „І плюс 1", яка повідомила, що жоден продавець газет не помітив залежування щоденних часописів з причини їхньої україномовности і не почув протестів від покупців з приводу цього. Тобто доброї волі в Україні вповні вистачає. Хоч географічно вона не рівномірна. Наприклад, Сумська і Запорізька області пасли в цій акції задніх, не вельми успішно написалася й столиця. Зате в Дніпропетровську, колишньому головному постачальникові вищої партійно-совєтської номенклятури, акція зустріла загальну симпатію.

Коментуючи цю обставину, київський Інститут масової інформації вважає її солідною підставою для соціологів, які мають можливість оцінити, як змінюється ставлення українців східніх областей до української мови.

Не засвідчив доброї волі Крим. Акцію тут підтримали тільки 15 газет – 12 російськомовних і три кримсько-татарські. , а всіх їх в цій автономній республіці – майже пів тисячі. Причиною кримського неуспіху є не тільки брак журналістів, які володіють українською мовою, але й антиукраїнізм, який панує в політичному житті півострова. Наприклад, „Кримська правда" нещодавно вмістила статтю свого головного редактора „Ми вєрньомся к тєбє, Родіна!", в якій він не посоромився виставити себе невігласом, заявивши, що української нації взагалі не існує.

Добре повели себе харківські тележурналісти медія-компанії „Об'єктив". Вони задовго до 22 серпня вправляли свою українську, щоб в етері вона звучала природно, а не як чужа. І сам цей процес їм сподобався - як в більшій мірі творчий, ніж коли вони послуговуються російською.

Від кого і від чого залежить, щоб подібні акції повторювалися частіше й успішніше?

П. Ч.

Об'єднання українців припиняє діяльність

Понад 30 років у Ґлен Спей, Н.Й. діяла громадська організація „Об'єднання українців у Ґлен Спей", яка у своїх початках мала назву „Громадська Рада". За цей час організація здійснила велику працю не тільки для нашої громади, але і для України: робила пожертви на різні громадські потреби, допомогала Україні, (референдум 1991 року, оборона І. Дем'янюка, сприяння придбання будинку для українського посольства, Школам Українознавства, Києво-Могилянській академії, пресовому фонду „Народної Волі" і „Війська України", Суспільній службі комбатантів, Чорнобильському фондові при УБСоюзі і Українсько-Американській культурній фундації). На жаль, наша громада меншає. На останніх загальних зборах об'єднання постало питання доцільности дальшого існування організації і згідно зі статутом, збори покликали до життя Ліквідаційну комісію.

14 серпня відбулися Надзвичайні загальні збори, на яких ця комісія подала свій звіт, а збори з певними поправками цей звіт затвердили. Тому подаємо до загального відома, що з днем 14 серпня 2004 року „Об'єднання українців у Ґлен Спей" припинило свою діяльність. Наш Громадський комітет і далі займатиметься відзначуванням національних свят та буде забезпечувати культурні і громадські потреби нашої громади.

За Ліквідаційну комісію:

Богдан Кандюк, Ярослав Ґавур, Осип Левицький

На пропозицію Ліквідаційної комісії, Надзвичайні загальні збори вирішили розподілити кінцевий касовий баланс об'єднання на такі установи: Українсько-Американська Культурна Фундація „Верховина" – 500 дол., Світовий Конгрес Українців – СКУ – 300 дол., Києво-Могилянська академія – 200 дол., Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК) – 250 дол., Пласт – 200 дол., СУМ – 200 дол., „Народна Воля", прес-фонд – 150 дол., „Свобода", прес-фонд – 150 дол., церква св. Володимира у Ґлен Спей – 150 дол., церква свв. Петра і Павла – 150 дол.

Відзначення 13-ої річниці Незалежности України

Вашінгтон, ДК.

24 серпня у Посольстві України в США відбулося прийняття з нагоди Дня Незалежности України. На початку урочистого вечора до присутніх з промовою звернувся Посол України в США Михайло Резнік, який відзначив, що 13 років тому український народ нарешті здобув омріяну віками незалежність, і за ці роки держава досягла значних успіхів в багатьох сферах суспільного та економічного життя, розвитку культури та науки. „Закріпити досягнуте та вийти на якісно новий етап розвитку у сучасному взаємозалежному світі", – продовжив Посол, – „можна лише разом з нашими друзями та партнерами. Особлива роля належить українсько-американському співробітництву, яке довело свою дієвість як чинник сприяння утвердженню незалежної Української держави".

М. Резнік підкреслив велику заслугу української громади США, яка невпинно працює на те, щоб Україну знали і поважали в усьому світі. За сприяння Посольства України в США та чисельної української громади в Чикаґо відбулося святкове прийняття на честь свята України, в Сан-Франциско майорить прапор України, найвища будівля Ню-Йорку освітлена синьо-жовтими ліхтарями.

Того ж дня в Посольстві було організовано виставку сучасних українських майстрів - скульптора Євгена Прокопова та художниці Ірини Раскол, з якою ознайомились представники української громади, церковні діячі, журналісти. Випускник Київського державного художнього інституту (сьогодні – Академії мистецтв України), почесний художник України Євген Прокопов, - учасник близько сотні виставок на батьківщині та за кордоном. Його твори є в музеях нашої держави, США, Великобританії, Данії та Росії. Його твори цікаві своєю неповторною витонченістю, яскравими вирішеннями із застосуванням принципу симетрії, грою світла і тіні. Особливо яскраво проявився патріотизм Є. Прокопова у представленому проєкті пам'ятника жертвам Голодомору в Україні, який має бути встановлений у Вашінґтоні у 2008 році.

Яскравою подією вечора стали твори художниці Ірини Раскол, яка народилася у Харкові, а з 1994 року мешкає у Чикаго. Її картини виставлялися у найвідоміших музеях та картинних ґалеріях світу.

На закінчення вечора Олексій Будний подарував Посольству картину XVI сторіччя невідомого українського майстра, яку він купив у Ню-Йорку в 1954 році. О. Будний звернувся з проханням подумати про те, що необхідно повертати до України художні шедеври, які є у приватних колекціях української громади. „Шедеври образотворчого мистецтва, що колись належали українським музеям, але були викрадені та незаконно вивезені для продажу в США та Канаду, повинні повернутись на батьківщину", – сказав Олексій Будний.

Генадій Беліменко

Р. Володимир

Народе наш

Тебе, народе наш, на грані двох світів
Господь одвіку до сьогодні поселив
Аби Його дух Правди всесвітом горів
Під вірним доглядом дітей покірливих.

Тисячоліттями, народе, Ти служив
Господній Правді серед злющих варварів –
Страждав за неї, гинув, підневільно жив,
Щоб тільки Божий Дух в житті Твоїм жарів!

Господь за щиру вірність наділив Тебе,
Народе, що в віках зберіг красу душі,
Тривким горінням, вічним покликом небес
І світлим майбуттям на світовій межі.

Ню-Йорк

НЮ-ЙОРК. – Український Інститут Америки відзначив зі своїми членами День Незалежности України у вівторок, 24 серпня. При вщерть виповненій залі УІА імпрезу відкрив президент УІА В. Назаревич. Відтак програмою провадив програмовий референт УІА В. Гойдиш. В ній виступили соліст-співак Р. Цимбала і піяністка В. Сук. Слово українською мовою мав Я. Кріштальський, а С. Федько-Шілз представила англійською мовою творчість мистця М. Стороженка, якого картини саме прикрашають стіни залі УІА. Програма закінчилася національним славнем, який започаткував Р. Цимбала. Серед присутніх почесними гостями були Постійний представник України при ООН Валерій Кучинський з дружиною і Генеральний консул України в Ню-Йорку Сергій Погорельцев з дружиною.

О-КА

Москва, Росія

Кілька центральних російських газет вийшли з публікаціями, присвяченими Дню Незалежности України. Урядова „Російська газета" опублікувала привітання Президента України Л. Кучми українцям, які мешкають у Росії, а „Парляментська газета" надала слово голові Верховної Ради України В. Литвинові.

Представники українських громадських об'єднань та українських земляцтв у Москві разом з дипломатами Посольства України поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченкові та меморіяльної дошки М. Грушевського, до могили гетьмана Петра Дорошенка в селі Ярополець Московської области. На урочистих зборах у Культурному центрі України в Москві Посол України в Російській Федерації Микола Білоблоцький привітав усіх із святом і подякував за посильний внесок у розвиток українсько-російських двосторонніх взаємин. Він вручив ордени керівникам ряду громадських організацій і меценатам. Урочисті заходи в Москві завершилися прийняттям в Посольстві України.

На загальнонаціональному телеканалі за сприяння українських дипломатів вийшов в етер 26-хвилинний музично-документальний фільм „Ми", присвячений 13-ій річниці Незалежности України.

Тбілісі, Грузія

З нагоди відзначення 13-ої річниці Незалежности України працівники Посольства України в Грузії поклали квіти до меморіяльних дошок Богдана Хмельницького та Лесі Українки. Українські дипломати також узяли участь у Молебні на славу Української держави, який відбувся на території храму св. Великомучениці Варвари в столиці Грузії.

Ташкент, Узбекистан

Українська громада і дипломати Посольства України поклали квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові. Увечорі відбувся концерт у великій залі консерваторії, організований Посольством України і українськими культурними центрами. Учасників урочистостей привітав Посол України Анатолій Касьяненко. В концерті прозвучали клясичні українські музичні твори, вірші узбецьких поетів, присвячені Україні.

Ліван

У місці розташування Українського інженерного батальйону у складі Тимчасових сил ООН у Лівані відбулись урочисті заходи з нагоди 13-ої річниці Незалежности України, в яких узяли участь Посол України в Лівані Валерій Рилач, командувач силами ООН генерал Алан Пелегріні, представники миротворчих підрозділів ООН, місцевих органів влади Півдня Лівану, дипломатичного корпусу. Командувач високо оцінив діяльність українських миротворців у виконанні службових завдань, а також у наданні гуманітарної допомоги населенню.

Одеса, Україна

Губернатор области разом з міським головою та групою інших посадових осіб поклали квіти до пам'ятника Т. Шевченкові та виголосили принагідні промови. Здається, місцевій владі не хотілося робити цю церемонію вельми масовою, отже, й провели її без великого розголосу. Судячи з телевізійних кадрів, навколо пам'ятника в той час зібралося, окрім чиновників та журналістів, лише кількасот пересічних громадян – зовсім небагато для мільйонного міста.

(Закінчення на стор. 16)

НЮ-ЙОРК. – На святі України в Українському Інституті Америки.

Відзначення...

(Закінчення зі стор. 15)

Але ця подія була цілковито витримана у нормах офіційного протоколу: таку ж церемонію провели перед пам'ятником Т. Шевченкові у Києві Президент Л. Кучма та його найвище оточення. І навіть головне дійство столичного свята – військова парада – було скопійоване в Одесі на зменшеному рівні: повз чиновників біля Тарасового монументу пройшла рота почесної варти. А виступ муніципальної духової оркестри, що складалася переважно з пенсіонерів, був, очевидно, протокольним еквівалентом урочистого маршу духових оркестр на Хрещатику. У святковий день я не побачив ані прапорів, ані вітальних гасел. Кілька державних прапорів було на будинках установ, на міській раді, а також на житлових будинках в межах трьох кварталів від міської ради. Там був і скромний за розміром транспарант: „З Днем Незалежности, Україна!". Аж на одному з центральних проспектів я побачив з вікна автобуса велетенське фото прем'єра з написом: „Одеса – за Януковича!"

На Ришельєвській вулиці я побачив юрбу людей навколо якогось дійства. Ним керував молодик у шароварному українському вбранні, але говорив у мікрофон чомусь російською мовою. Співали старі шлягери Алли Пугачової та інших зірок російської естради. Приморський бульвар – парадний бік старої Одеси – був заповнений туристами з автобусів, які пересувалися, зграйками оточивши своїх провідників. Їхню увагу намагалися привернути вуличні музики – переважно підлітки або навіть діти, продавці цигарок – здебільшого літні жінки. Екзотично виглядав кремезний чоловік з бутафорською шаблею та булавою, який, здавалось, живцем зійшов з картинки на пляшці горілки „Гетьман." Зрозуміло, він чекав на охочих фотографуватися поруч з ним, за гроші. Поруч з „гетьманом" нудьгувала молода жінка в традиційному національному вбранні – червоні чобітки, картата спідниця, віночок зі стрічками. Тут я замислився над тим, якого прогресу досягла за останні роки Одеса в асиміляції української символіки. Адже ще рік тому туристам тут пропонували фотографуватися лише поруч із живою змією та однооким піратом. Тому я вже не здивувався, коли за рогом побачив зображення грального жетону з козацькими вусами та оселедцем. Таке просування псевдоукраїнської культури урівноважував той факт, що розмовляли і співали виключно російською...

В газеті „Дзеркало тижня" соціолог Людмила Шангіна на основі опитування виявила, що лише 17 відс. громадян України вважають День Незалежности великим святом. Половина громадян не згодні з тим, що Україна вже стала дійсно незалежною державою. „Ми збудували дивну країну, - пише Л. Шангіна, - де держава не залежить від власних громадян, доходи не залежать від праці, податки від рівня доходів, закон не залежить від права, слова від змісту, а свобода – від відповідальности".

Петро Войцехівський

Парафіяни попрощалися з улюбленим пастирем

НЮ-ЙОРК. – В неділю, 22 серпня, парафіяни УКЦеркви св. Юра зібралися після Богослужби, щоб попрощатися з о. Пилипом Сандриком, який після дворічної праці на посту пароха св. Юра залишив її, щоб відійти на інше призначення – у Ворен, Миш. Хоча проміжок часу два роки не дуже довгий, але між парохом і його парафіянами в Ню-Йорку розвинулися особливо гарні, теплі взаємини, що і спричинило жаль парафіян з приводу переходу улюбленого пароха на інше місце служіння Богові.

Після Богослужби новопризначений парох о. Вернард Панчук і численні вірні перейшли до залі, щоб там тепло попрощатися з пастирем. З увагою слухали вони Миколу Галіва, який представив шлях о. Пилипа Сандрика, підкреслив його особливу вмілість здобути серця своїх парафіян, хоча провів із ними лише два роки із звичайно призначених чотирьох. Він подав життєпис о. Пилипа, з якого присутні дізналися, що о. Пилип вже двадцять років виповнює своє відповідальне завдання.

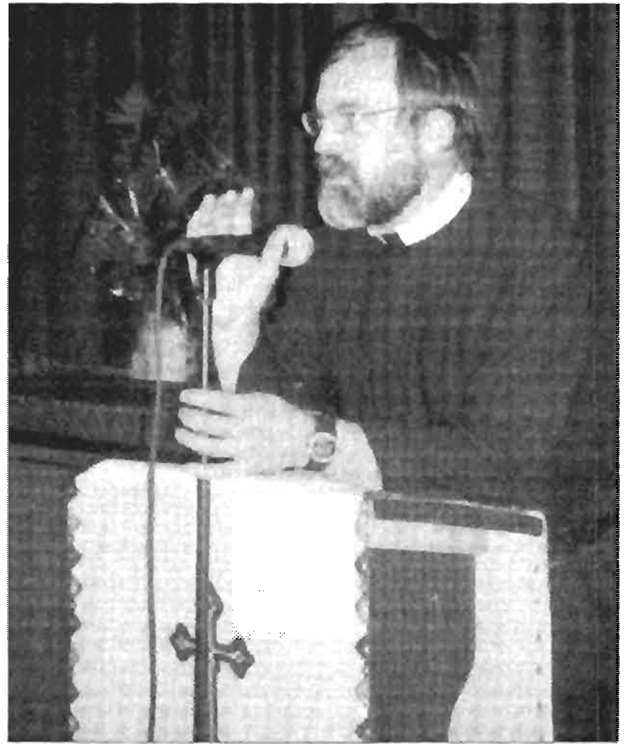
М. Галів привітав призначеного душпастирем о. В. Панчука, якого вірні церкви св. Юра в більшості знають із давнішого служіння в УКЦеркві св. Юра.

Після цього від Студії мистецького слова, яку тепло примістив біля церкви св. Юра о. П. Сандрик, виступив її керівник, актор І. Бернацький, а молоді актори піднесли священникові китиці квітів та виконали коротку програму з деклямаціями та співом. Окремо попрощалися з улюбленим душпастирем члени Марійської дружини словом Л. Кушніра та врученням ікони Пречистої Діви, а група молодих майбутніх акторів прочитала поему В. Сосюри „Любіть Україну", передавши о. Пилипові та о. Вернардові китиці квітів. Промовляв також директор Академії при церкві св. Юра Петро Шишка.

Глибоко зворушений, дякував за все о. Пилип, а особливу пісню для нього заспівала дириґент церковного хору Анна Бачинська.

На закінчення зустрічі М. Галів підкреслив активну участь у її підготуванні о. Маріо Дацишина, настоятеля церкви св. Юра, який був її промотором і провідником.

О. Кузьмович

Отець П. Сандрик прощається з парафіянами

З легкої руки...

(Закінчення зі стор. 5)

Для України Програма Фулбрайта є одним з поважних вікон у світ. Ставши стипендіятами, українці входять у світову фулбрайтівську спільноту. Опинившись в якійсь країні світу, український „фулбрайтер" (чи „фулбрайтерка") може знайти там колеґ-випускників програми.

Для українських претендентів на стипендію мова іноді стає каменем спотикання: їм треба вільно володіти англійською мовою (навіть у її британському варіянті). В той час, як для американських „фулбрайтерів" в Україні, які не володіють українською, програма анґажує перекладачів. Хоч в деяких українських університетах однією з викладових мов є англійська. Усі кошти програми Фулбрайта в Україні покищо покриває американський платник податків.

Саме чотири роки тому, бюро „Фулбрайт-Україна" у Києві очолила Марта Богачевська-Хомяк (так, моя дружина). Її попередником протягом двох років був д-р Вільям Ґлісон, який тепер відає українською програмою дипломатичного інституту у Вашінгтоні. (Перших кілька років за програму відповідали співробітники американського посольства у Києві, а згодом, як і в інших країнах, відкрили окреме бюро, в якому працюють науковці).

„Білл Ґлісон почав виносити програму Фулбрайта поза межі Києва і Львова, і я продовжую цю політику, – каже д-р Богачевська-Хомяк. – Мої співробітники-українці і я часто виїжджаємо з Києва на зустрічі з ректорами і викладачами університетів в Одесі, Сімферополі, Дніпропетровську, Донецьку, Горлівці і Запоріжжі, в Сумах і Переяславі, в Івано-Франківську і Тернополі. Там ми не тільки розповідаємо про наші програми, заохочуємо українських науковців писати аплікації, але й розвідуємо, яких американських спеціялістів ці вищі школи хотіли б у себе приймати. Нині ми маємо базу даних про більшість вищих наукових закладів в Україні, яку постійно поповнюємо. І я особисто дуже горджуся великою мапою України в нашому офісі, яку ще придбав д-р Ґлісон. На цій мапі є повно американських і українських прапорців – це міста, в яких працюють американці, і ті, з яких українські „фулбрайтери" тепер працюють в Америці".

Крім науковців, програма Фулбрайта в Україні також пропонує молодим українським викладачам поїхати на рік стажування до Америки, щоб ознайомитися з американськими методами викладання. А два роки тому програма почала набирати українських студентів в аспірантурі (ті, в яких вже є університетський диплом). Американські „graduate students" приїжджали в Україну вже раніше.

„Тепер, коли ми виїжджаємо в реґіони, – каже д-р Богачевська-Хомяк, – я беру з собою двох-трьох американських студентів. Так, як вони можуть розповісти своїм ровесникам в Україні про життя американського „graduate student", в книжці не опишеш. Тепер ми маємо по 15-20 бажаючих аспірантів на кожне місце. І я, само собою, лобіюю Вашінгтон, щоб кількість місць збільшити. Знову ж таки, велика кількість зацікавлених дає нам можливість вибрати найкращих".

В Україні керівникам американських програм постійно треба доводити, що конкурс є прозорий. Суспільство так звикло до вирішення справ через „зв'язки" або „блат", що багатьом людям важко повірити у рівноправність претендентів. Часто-густо професори, декани, державні службовці пропонують підшукати „добрих" кандидатів на стипендії або когось „порекомендувати". Це не проходить.

Аплікації на стипендії ім. Фулбрайта, як науковців, так і молодих викладачів і студентів, проходять кілька стадій відбору. Насамперед спеціялісти в Україні (американці і українці) оцінюють аплікації. Кращих з претендентів запрошують до Києва на співбесіди (інтерв'ю) де з претендентами розмовляють члени комісій, американці й українці, які обізнані з вимогами програми. Члени комісій укладають список за одержаними аплікантами оцінками. Врешті Вашінгтон вирішує, скільки осіб в даному році одержать стипендію.

В новому фільмі про програми Фулбрайта в Україні декан Українського Католицького університету у Львові Олена Джеджора, яка цього року працюватиме в Колюмбійському університеті, свідчить, що „програма працює інтелектуально чесно". (На жаль, в українській системі освіти це не завжди так.) В тому ж фільмі два колишні українські „фулбрайтери" пояснюють, як треба переконливо написати аплікацію, щоб звернути увагу членів відбіркових комісій.

„Те, що нині програма Фулбрайта дає можливість моїм українським колегам – мого покоління і молодшим – ознайомитися з академічною системою, в якій я виросла, є для мене неабиякою приємністю, – каже д-р Богачевська-Хомяк. – Але ще більшу приємність дають мені американські колеги, в яких немає краплинки української крови, які раніше майже нічого не знали про Україну, і які повертаються до Америки з України після року в Луганську, Запоріжжі, Горлівці, Миколаєві чи Тернополі, чи Івано-Франківську, які побували в Києві, де ми щороку проводимо конференції фулбрайтерів, і які стають ентузіястичними пропагандистами України. Вони продовжують свої зв'язки з Україною, організовують спільні проєкти з українськими колегами, є й такі, які знаходять стипендії для українських студентів у своїх універстетах".

Американці, які зацікавлені науковою працею в Україні, можуть дістати повну інформацію про програми Фулбрайта на Інтернеті: www.cies.org.

Деякі члени відбіркової комісії у перерві між співбесідами з претендентами на стипендії Програми ім. Фулбрайта 28 серпня (зліва): Всеволод Речицький – професор Юридичної академії у Харкові; американська журналістка Наталка Федущак, яка як „фулбрайтер" читає лекції в Інституті журналістики Київського університету; Марта-Богачевська-Хомяк – директор програми наукових обмінів ім. Фулбрайта в Україні; Долорес Гайлендер – заступник аташе у справах культури Посольства США в Києві; Олена Морозова – професор Харківського університету.

Україна очима молодих українців з Америки

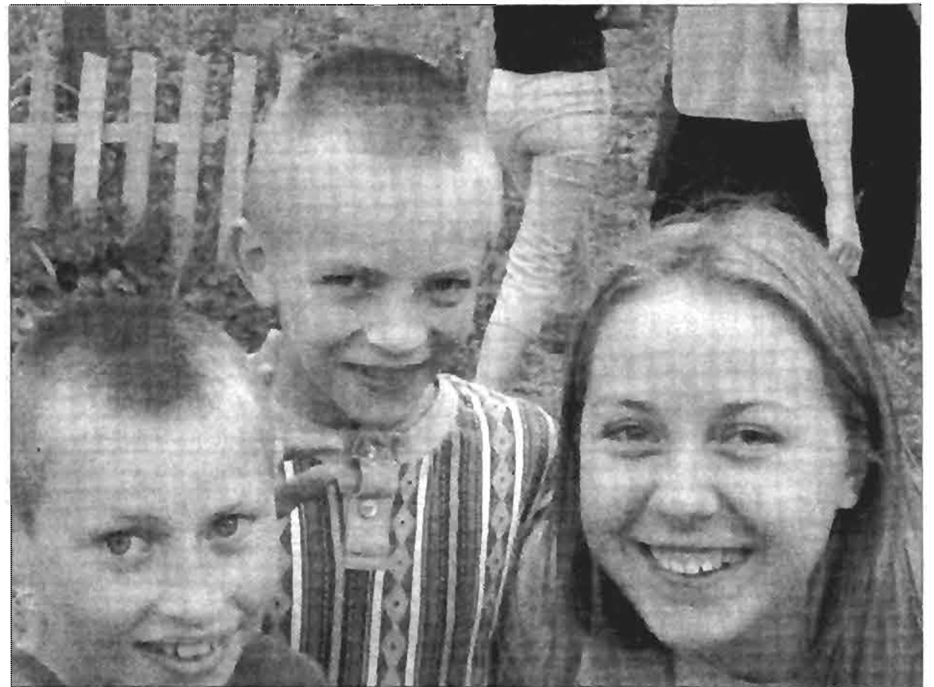
ЮНІОН, Н. Дж. – Група молоді Української Євангельської церкви 8 серпня звітувала перед громадою про перебування 28 червня – 15 липня в Україні і зокрема в літньому таборі в мальовничому містечку Славське, що у Карпатах. Про перебування молодих американських українців у таборі написала зі Львова до „Свободи" Галина Кульчицька: „Організаторами табору були церкви: зі США - Українська Євангельська церква з Юніону, з Канади – П'ятидесятницька асамблея міста Ватерло, Онтаріо, з України – церква „Бетезда" зі Львова. Четвертий рік поспіль молодь з Канади, а відтепер і зі США таборує з молоддю України, мобілізуючи сили для служіння Богові.

Програма табору була дуже насиченою. Окрім щоденних занять з вивчення Божого Слова, молодь розважалася походами в гори, на гірську річку, вечірніми вогнищами. Також усі присутні отримали неабияке задоволення від походу на гору Тростян, де з висоти більш як 1400 метрів можна було вдосталь намилуватись величчю карпатської природи.

Великим успіхом відзначилась збірна гостей з волейболу – вона перемогла українську команду. Найбільшою подією табору були щоденні вечірні зібрання. Після Богослужінь молодь ще довго не розходилась, насолоджуючись щирим християнським спілкуванням".

Коли молодь поверталася до США, то запросила з собою пастора львівської церкви Тараса Колівошку. Він відповів на кілька моїх запитань.

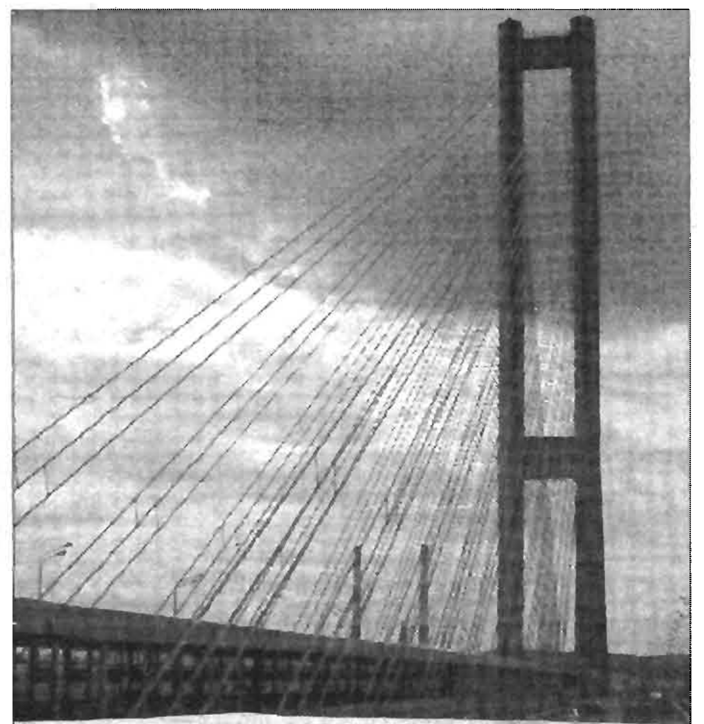
(Закінчення на стор. 19)

Елізабет Штик (праворуч) подружилася з дітьми в сиротинці.

Гості з Америки співають у Львові.

Київські мости не поступаються американським.

На Андріївському узвозі в Києві.

Дівчата з Канади переконалися: Київ багатий на квіти

Україна...

(Закінчення зі стор. 18)

– Якою була участь вашої церкви у проведенні табору?

– Ми кожного літа вивозимо нашу молодь в Карпати, щоб юнаки та дівчата спілкувалися, разом молилися, ділилися своїми проблемами. Приміщення табору з їдальнею наймаємо в гірському пансіонаті. Приїздить молодь з інших церков Львова, а тепер ось зі США і Канади. Львів'ян було 110 осіб, з Канади і США 28 осіб. Наша молодь знає англійську мову, вивчення якої тепер в Україні дуже поширене і популярне. Але молитовні зібрання ми перекладали з української на англійську і навпаки. Гості з-за океану – це добра нагода для молодих українців поглибити досвід розмовної мови.

Запитав я також у молодих учасників таборування про найяскравіше враження від перебування в Україні. Марія Штик сказала:

– Найбільші враження залишились у мене від зустрічі з вихованцями сиротинця. Діти там були дуже чемні, привітні, гостинні. Коли вони бігли назустріч, щоб зустріти нас, то ми всі дуже раділи. Адже вони нас не знали, але обнялися з нами, мов рідні. Вони називали свої імена і хотіли знати наші. Розпитували, хто ми такі і що робимо в Україні.

Ян Якобчук:

– Мене порадувало відкрите і сердечне ставлення української молоді до закордонних гостей. Юнаки та дівчата, наші ровесники, завжди були разом з нами, жартували, розповідали про своє життя і нам видавалося, що вони не відчувають жодної різниці між нами. Усі ми були українською молоддю.

З України учасники поїздки привезли кількасот світлин. Кілька з них подаємо на цих сторінках.

Левко Хмельковський

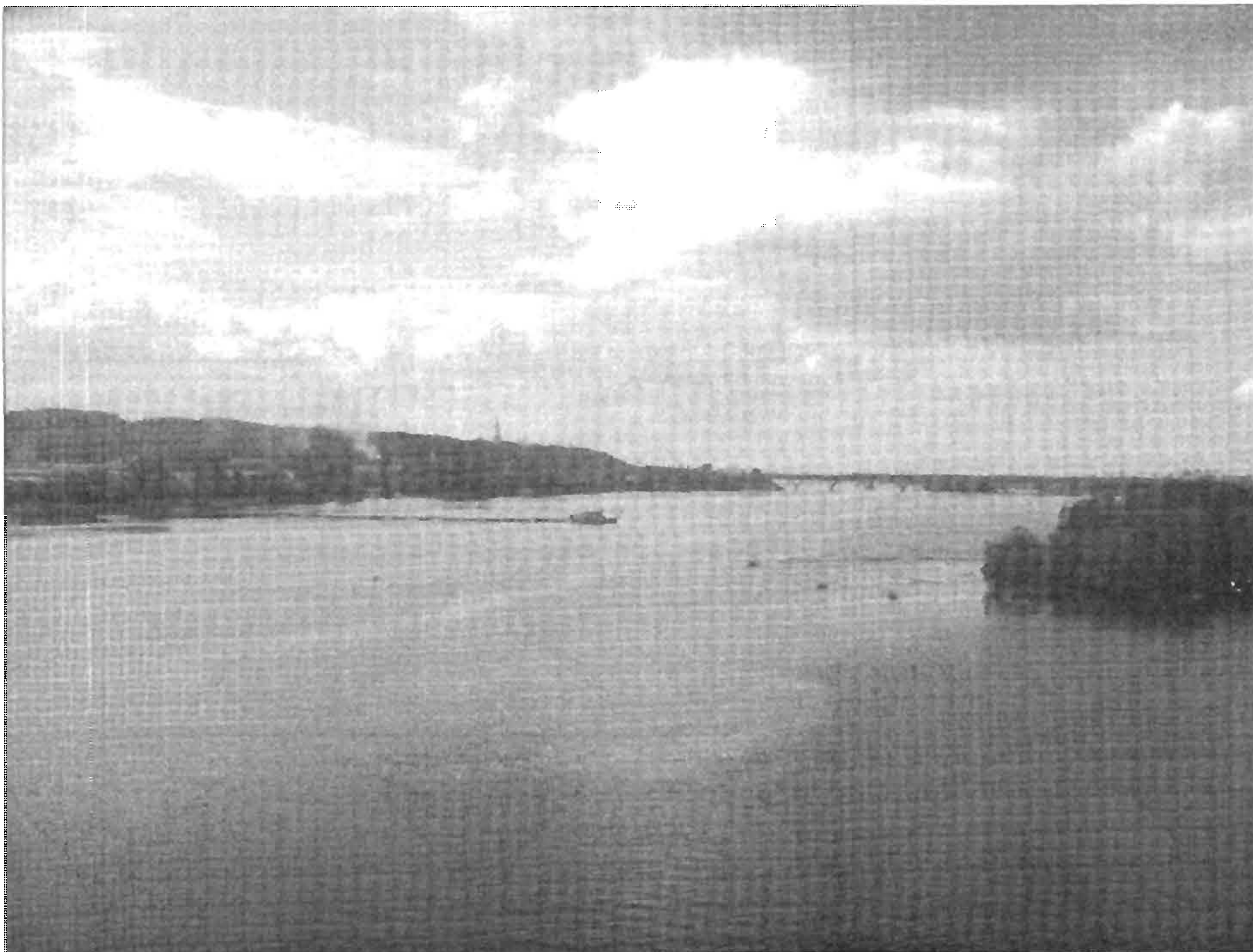
Львівські дахи.

Львівські шахісти

Відновлений Успенський собор у Києві – вид з дзвіниці.

Широкий Дніпро біля Києва..

Пісні з Америки

„Міс Україна-1996" допомагає хворим в Україні

Наталія Швачко в лікарні

ВАШІНҐТОН, ДК. – Вродлива „Міс Україна-1996" Наталія Швачко у червні відвідала Україну в справах Протиракового фонду України, який вона заснувала разом з іншими відомими українськими дівчатами-моделями, що працюють в США.

Наталія в 1998 році кандидувала до Верховної Ради України в Єнакіївському окрузі як незалежний кандидат, але програла представникові Комуністичної партії. В 1999 році навчалася в Театральному університеті Нью-Йорку і брала участь у створенні відомих американських кінофільмів, успішно працювала у всесвітньо відомих модельних домах „Вільяміна" та „Нью-Йорк модел менаджемент". Тепер вона очолює Протираковий фонд України.

Думка про заснування Фонду прийшла до Наталії після особистої трагедії, коли вона втратила батька через цю страшну хворобу. Після отримання статусу неприбуткової організації Фонд у США, підтриманий Генеральним консульством України в Нью-Йорку, здійснив першу благодійну акцію – показ та продаж нової колекції одягу модельних агенцій „Біла Бласа" (Жаклін Кенеді-Онасіс була постійною замовницею цієї аґенції), Оскара де ля Рента та Марка Джейкобса (компаній, послугами яких користуються голівудські зірки). Для фінансової підтримки Фонду був також проведений авкціон з продажу ексклюзивних колекцій „Герспрей" і „Марк Сиріні".

Зібрані кошти підуть на придбання обладнання та медикаментів для Донецького онкологічного центру, яким керує відомий український хірург, професор Григорій Бондар. Донецький центр є провідною установою з лікування онкологічних хвороб, куди приїздять тисячі людей з усіх реґіонів України.

Наталія Швачко провела в Україні ряд зустрічей з метою обговорення потреб Онкологічного центру та використання зібраних коштів. Перша фінансова допомога буде надана на початку наступного року, після проведення другої благодійної акції, яка передбачає дегустацію вин у Нью-Йорку. Фонд плянує проведення подібних благодійних акцій і в Україні, де є немало людей, що бажають зробити пожертви на такі благородні цілі.

Генадій Беліменко

НОВІ ВИДАННЯ

Спомини Андрія Кілка

Андрій Кілко (Степан Дубницький) написав свої спомини „Україну захищали в чужині" – про рейди Української Повстанської Армії на Закерзонні. Довгі роки я знав, що він пише, і на його прохання перечитати і висловити свою думку, відповів йому: „Андрію, пишіть." З огляду на слабе здоров'я, дуже боявся Андрій їхати в Україну, але нарешті поїхав, забрав свої спомини і лишив у своєму селі Лапшин коло Бережан.

Стефа Желінська поцікавилася цим, і на прохання Андрієвої дочки Зірки взялась до праці над виданням цієї книжки. Рукопис потребував редаґування.

Минулого року я зустрів С. Желінську в Бережанах, у музеї Богдана Лепкого, де керівником є Надія Дирда. Обговорили справу про видання книжки. На другий день приїхали працівники з друкарні „Джура" з Тернополя, обговорили всі подробиці.

Праця Андрія Кілка була змістом його життя, він хотів, щоб майбутнє покоління знало правду про історію боротьби УПА за незалежність України.

Коли я читав цю книжку, мені сльози котилися і стискало горло, бо я ж переживав такі самі тяжкі часи Другої світової війни і війни в Кореї в 1951-52 роках.

Я дякую Зірці Кілко-Арместо за фінансування книжки, за поради о. парохові, родині Стефі і Стефану Желінським, Наді Дирді, яка координувала всю працю, ред. Ярославу Щурготлі, друкарні „Джура" і всім, хто чимнебудь причинився до видання книжки.

Всі гроші з продажу книжок призначені на будову катедри Христового Воскресіння у Києві. Ці гроші будуть передані Патріярхові Любомирові під час його відвідин нашої церкви св. Миколая в Бафало у серпні.

Книжку можна набути в Зірки Арместо, тел. 631-0687, або в Дозя Пришляка 675-4281. Ціна книжки 15 дол.

Теодозій Пришляк

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Президент
СТЕФАН КАЧАРАЙ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Перший Заступник Президента
МАРТА ЛИСКО
1404 Roundhouse Lane, Apt. 311
Alexandria, VA 22314

Другий Заступник Президента
ЕВГЕН ІВАНЦІВ
P. O. Box 5748
6138 N. 12th Street
Arlington, VA 22205-0748

Директор на Канаду
АЛЬБЕРТ КАЧКОВСЬКИЙ
126 Simon Fraser Crescent
Saskatoon, Sask. S7H 3T1 Canada

Головний Секретар
ХРИСТИНА Е. КОЗАК
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

Касир
РОМА ЛІСОВИЧ
2200 Route 10, P.O. Box 280
Parsippany, NJ 07054

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

ЗЕНОН ГОЛУБЕЦЬ
5566 Pearl Road
Parma, OH 44129-2541

ЯРОСЛАВ ЗАВІЙСЬКИЙ
11 Bradley Road
Clark, NJ 07006

ОЛЕКСАНДЕР СЕРАФИН
2565 Timberwyck Trail
Troy, MI 48098

РАДНІ

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
5 Stable Lane
Flemington, NJ 08822

ОСИП ГАВРИЛЮК
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224-4442

СТЕПАН ГАВРИШ
155 Erdenheim Road
Erdenheim, PA 19038

ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ
49 Windmill Lane
New City, NY 10956

МИРОН ПИЛИПЯК
P.O.Box 59313
3000 S.E. Royal Hills Drive - No. 29G
Renton, WA 98058-2313

ВАСИЛЬ ЛІЩИНЕЦЬКИЙ
4257 Dentzler Road
Parma, OH 4413-4

ПАВЛО ПРІНКО
1245 Rhawn Street
Philadelphia, PA 19111

АНДРІЙ СКИБА
4575 N. Nagle Avenue
Harwood Heights, IL 60706

МИХАЙЛО КУРОПАСЬ
313 West Street
Sycamore, IL 60178

МИРОН ҐРОХ
16 Kevin Drive
Founthill, Ont., L0S 1E4 Canada

СЛАВА ГОРБАТИЙ
9 Pequot Rd.
Wallingford, CT 06492

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

АННА ЧОПЕК
1001 Oppenheimer Dr., Apt.101
Los Alamos, NM 87544

МИРОН КУРОПАСЬ
107 Ilehamwood Drive
DeKalb, IL 60115

Архиєпископ СТЕПАН БІЛЯК
1750 Jefferson Street, Apt. 301
Hollywood, FL 33020

ЙОСИП ЛИСОГІР
c/o Life Care Centers of Orlando
3211 Rouse Road, Room # 202
Orlando, FL 32817

ТАРАС ШМАҐАЛА ст.
10976 Tanger Trail
Brecksville, OH 44141

АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО
16955 Sycamore Court
Northville, MI 48167

ТЕКЛЯ МОРОЗ
345 36th Avenue
Lachine, Qc. H8T 2A5, Canada

Події...

(Продовження зі стор. 1)

році я приїхав з Лондону до Києва на Перший з'їзд Народного Руху. Там мене познайомили з Михайлом Бойчишиним. Пізніше, в 1991 році, Михайло запросив мене взяти участь у передвиборчій президентській компанії Вячеслава Чорновола. Мені як політологові було дуже цікаво подивитись, як все робиться „зсередини". Тоді передсвідчився, яким талановитим організатором був Бойчишин. Він викликав до себе глибоку повагу. І коли в 1990 році Михайло зник, то навколо Чорновола все почало розпадатись. Рух уже ніколи не став на ті самі ноги.

Бойчишин познайомив мене з Ігорем Свободою. В 1998 році коли він був помічником міського голови Одеси Едуарда Гурвіца, озброєні люди викрали Ігоря, і ніхто більше його не бачив, а Гурвіца Леонід Кучма невдовзі звільнив з посади. Отже, зникли люди, яких я знав. І коли в 1998 році я приїхав до Києва працювати в газеті „Kyiv Post", я пробував дізнатись, що сталось з цими людьми. Однак безрезультатно.

І раптом в моїй присутності в Києві знову зникає людина – Георгій Ґонґадзе. Особисто я його не знав. Він не був таким знаним, як Сергій Рахманін чи Юлія Мостова, але досить відомим своїми сміливими виступами на телебаченні та радіо. В 1999 році я постійно слухав радіо „Континент" по п'ятницях увечорі, коли Георгій мав зустрічі з політиками. Його програма була цікава тим, що в цензурованій країні він відкрито говорив. Саме його запитання були найгостріші і найцікавіші. Отож Ґонґадзе був добре відомий серед журналістів і тих, хто цікавився президентськими виборами в жовтні-листопаді 1999 року...

І коли з'явилися записи Миколи Мельниченка, я вже знав, що буду робити. Я спрямував себе тільки на цю справу, вів дослідження аж до липня 2001 року, коли залишив Київ. Результат – англомовне дослідження „Beheaded – The Killing of a Jornalist"/Artenia Press, London, 2003/. Й ось у травні 2004 року вийшов україномовний варіянт у Києві. В цьому виданні додано новий 29-ий розділ – „Убивці Ґонґадзе". І вже після виходу книжки я одержав ще новіші матеріяли...

– Книга вражає документальним фактажем. Якими джерелами Ви користувалися?

– Розпочав з вивчення біографій трьох головних учасників подій, що було найлегшим. Не один раз бесідував з матір'ю Георгія, Лесею, його дружиною Мирославою і редактором „Української правди" Оленою Притулою. З іншими людьми мав 30-40 інтерв'ю. По-друге, я працював у Києві довгий час, з 98-го, і мав добрі зв'язки з багатьма людьми. Також мав можливість побувати на місцях описуваних подій. Наприклад, в Таращі, де було знайдено обезголовлене тіло. Бесіда з місцевим судмедекспертом Ігорем Воротинцевим була для мене підставовою. Після тих розмов я зрозумів, чому і як Президент і його підлеглі дурять людей, нібито розшукують Георгія Ґонґадзе.

По-третє, я особисто брав участь в акціях, організованих опозицією після касетного скандалу. Я описую, як міліція організувала провокацію 6 лютого 2001 року, щоб дискредитувати опозицію, і це їй, на жаль, вдалось. Це коли майже 330 „анархістів" з числа найнятих студентів накинулись на наметове містечко на Хрещатику і зчинили бійку, а потім під натиском „бандерівців", теж організованих міліцією, втекли на площу перед театром І. Франка. Все це бачили і „втікали" разом з ними двоє закордонних журналістів. Жалію, що в тексті не уточнив, що одним з них був я, а другим – кореспондент газети „Файненшел Тайм". Все це було справжнім театром, я готовий свідчити. Зрежисований театр, який дав підставу Президентові в зверненні до нації назвати опозиціонерів „українськими фашистами".

Потім я використав у сюжеті матеріяли, які особисто готував для „Kyiv-Post". Наприклад, факт про переслідування владою і розгром приватного телеканалу СТБ в 1999 році – за те, що канал збирався надати етер усім кандидатам та мав намір транслювати засідання Верховної Ради, що було заборонено Президентом для державного телебачення і радіо. Я написав про це в свій час. Між іншим, з записів М. Мельниченка лише в 2001 році довідався, звідкіля „ноги ростуть". Є там розмова Леоніда Кучми з Миколою Азаровим, про те, що „...вот Сівковіча унічтожать надо однозначно"... „а СТБ... забрать, отключіть". Володимир Сивкович – це колишній директор СТБ, який через переслідування мусів залишити межі України, а на його місце прийшов радник Президента Сергій Куцій, і все стало „о'кей". Водночас я мав можливість використовувати дослідження інших людей, контактувати з багатьма авторами опозиційних і пропрезидентських часописів.

І найголовніше і покищо незаперечне свідчення дали записи Миколи Мельниченка.

– В своєму дослідженні Ви багато уваги і місця приділяєте питанню ідентичности записів Миколи Мельниченка і досить переконливо обґрунтовуєте позитивну відповідь: „Так, записи справжні". Що Ви могли б сказати з цього приводу сьогодні?

– Найпереконливіший доказ, що записи справжні – це те, що всі найголовніші „ідеї", які обговорювались в різний час в кабінеті Президента з його помічниками – Юрієм Кравченком (міністер МВД), Леонідом Деркачем (головою СБУ), Володимиром Литвином (головою Президентської адміністрації), Миколою Азаровим (головою Державної податкової адміністрації), Михайлом Потебеньком (Генеральним прокурором) рано чи пізно втілювались в життя.

Це викрадення і побиття 9 червня 2000 року Олександра Подольського – розповсюджувача опозиційного політичного бюлетеня „Ми", якого невідомі схопили на Львівській площі, вивезли далеко за Київ, били і погрожували вбити.

Це викрадення і вбивство Георгія Ґонґадзе. Є шість записів кабінетних розмов 2000 року Леоніда Кучми з головами силових структур,

Ярослав Кошів (зліва) і Володимир Сушко на місці виявлення „таращанського тіла"

коли обговорювались пляни покарання шкідливого для влади журналіста: 12 і 22 червня, 3 і 10 липня, 30 серпня, 11 вересня. Приклади можу продовжити. Отож розмови в „записах" і наступні факти – збігалися. Повірте, я працював над записами довго, прискіпливо, після розшифрування їх спеціялістами.

Окрім цього, додаткові джерела, отримані від представників міліції, підтверджують, хто і як діяв в день зникнення Ґонґадзе, до і після. Про все це є в книжці.

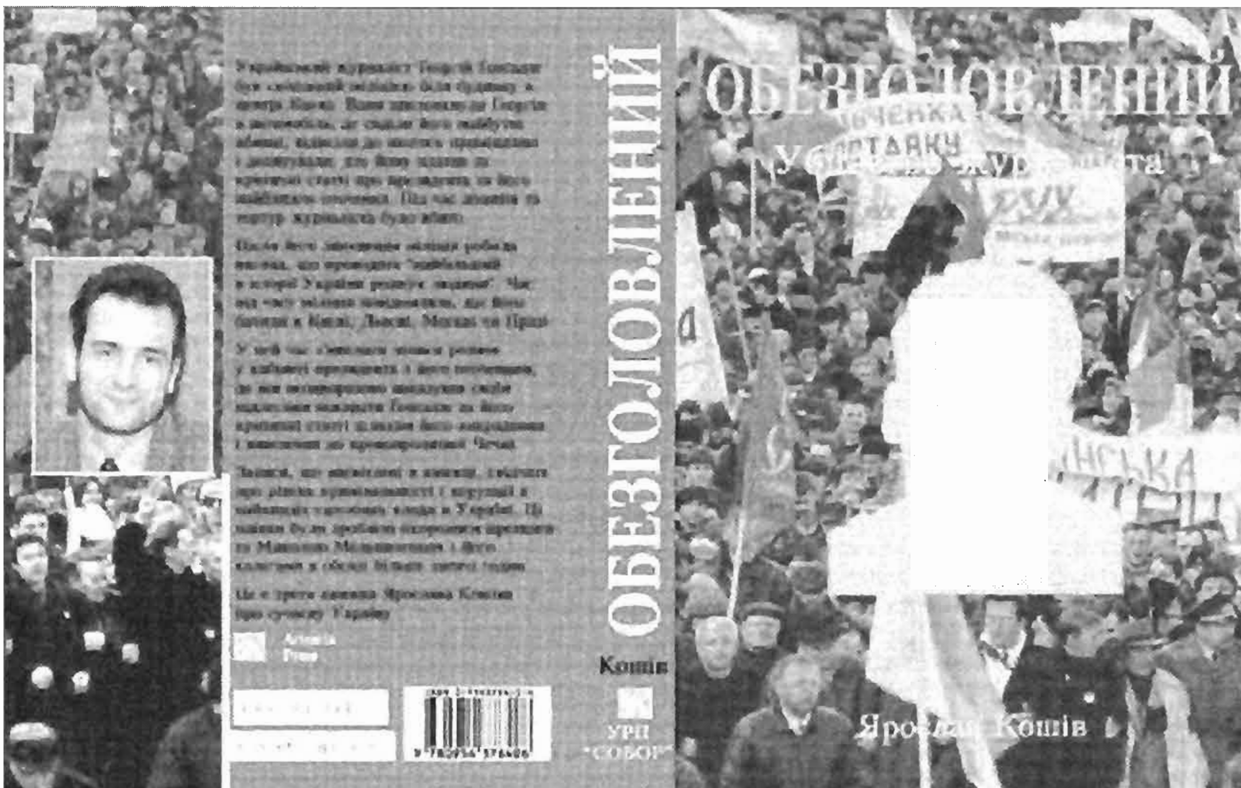
Особливо юридично важливим є свідчення директора радіо „Континент" Сергія Шолоха про те, що 10 липня 2000 року до нього завітав чоловік, представився офіцером міліції з Одеси і розпитував про Ґонґадзе, якого нібито підозріває в співучасті у вбивстві двох одеських чеченців. Це було тоді, коли хотіли накинути на Георгія конфлікт з чеченцями, щоб пізніше сказати, що ті його викрали. Так ось через три роки Шолох, на свою біду, впізнав цього „одесита". Ним виявився Володимир Бернак, нині генерал, заступник Олексія Пукача – керівника відділу кримінального розшуку Міністерства внутрішніх справ – а відтак один з працівників секретного 7-го Управління МВС, яке слідкувало за людьми. Результат цієї випадкової зустрічі для Сергія – страх за життя, втеча через це за межі України і закриття службовцями 3 березня ц.р., без рішення суду радіо „Континент", через який промовляли „Свобода", „Німецька хвиля" та ін. Генеральний прокурор Михайло Потебенько знехтував свідченнями Шолоха і сказав неправду, ніби такого офіцера в міліції не було.

– А як Ви оцінюєте особистість і вчинок Миколи Мельниченка?

– Вірю в патріотичні мотиви його вчинку. Тільки він – професіонал-оборонець, а не аналітик. Це не його вина. Нормальна країна створила б цілу інституцію для вивчення цих матеріялів. Потрібен штат спеціялістів, в тому числі і дослідників, щоб визначити в кожному окремому випадку, про яку ситуацію йде мова в записах. Партія Олександра Мороза і будь-яка інша партія – не ті організації, які могли б успішно організувати це. Це мусить бути державний проєкт. Перші, поспіхом зроблені людьми Мороза розшифрування дев'яти записів розмови Президента з підлеглими, подані на засіданні Верховної Ради 16 листопада 2000 року, мали серйозні помилки. Тому я подаю в книзі і текст вперше оголошених епізодів, і цілий підрозділ „25 фрагментів у справі Ґонґадзе та інших" в хронологічному порядку і з аналізом зроблених шифрувальниками помилок.

– Чи може посприяти Ваше дослідження, щоб знову було порушено цю справу у Верховній Раді?

– В розумінні формування суспільної думки – надіюсь, що так, в юридичному розумінні поки-

Суперобкладинка книжки Ярослава Кошева

(Закінчення на стор. 22)

Події...

(Закінчення зі стор. 21)

що (підкреслюю „покищо") – ні. Щоб Григорій Омельченко, нинішній голова парляментської Комісії у справі Ґонґадзе, міг доповісти Верховній Раді про останні висновки, потрібно набрати 226 голосів, а є тільки близько 180. Лише парлямент може ухвалити рішення про розслідування та суд над президентом. Відомо, що Верховна Рада зараз перебуває під контролею президента. Може, це дозволить наступний склад парляменту.

Але я, як політолог і автор, продовжую переконувати, що „записи Мельниченка" про те, що Президент Кучма і міністер внутрішніх справ Кравченко організували викрадення Ґонґадзе, повинні б викликати кримінальне розслідування. Тут набирається з десяток „вотерґейтів". Там йшла справа лише про викрадення документів опозиційної партії – і то Президент Ніксон був змушений зрезиґнувати.

– Ви витратили майже чотири роки на це розслідування і на книжку, на якій не заробили ні цента. Що Вами керувало і керує?

– Я маю велику приємність, бо можу послужитись справедливості. Я хочу, щоб люди знали, що відбувалось насправді, бо на всю Україну звалилося стільки суперечливої інформації, стільки брехні, лицемірства з боку влади, фальсифікацій і замовчувань, що комусь треба було розгребти ці „авгієві конюшні". А крім цієї справи, у книжці є дані про фальсифікації президентських виборів 1999 року. Важливо, щоб люди будували дискусії на реальних фактах а не на чутках.

Я хочу вірити, що ця справа раніше чи пізніше закінчиться судом. Я вірю, що президент не може бути над законом. Майбутній суд покаже, що не можна владомоцям безкарно нищити чи то одну людину, чи тисячі, як було в Україні при Росії, Польщі і радянській владі. Україна заслужила мати справедливого, чесного президента. Коли ж цього суду не буде, значить – нещасна історія України триває.

– Чи відомі прізвища вбивців Ґонґадзе?

– Так, але відомі лише зі свідчень працівників міліції і слідчих, а документів нема. Ігор Гончаров мав цей документ, але його закатували в тюрмі, про що є свідчення шести лікарів, що робили розтин його тіла. Однак матеріяли продовжують надходити, в тому числі й мені.

– Розділ „Останній день Ґонґадзе" закінчується словами: „Через чотири години він зникне. Невдовзі почнуться розслідування, викриття і звинувачення проти президента, які назавжди змінять історію України". Як же вони її змінили, коли все залишилося, як було?

– На мою думку, зміна полягає в тому, що вперше в історії України рух на захист однієї людини набув міжнародного маштабу. Втручання США, хоч би надання політичного притулку Миколі Мельниченкові, Мирославі Ґонґадзе і Олександру Єльяшкевичу – людям, пов'язаним зі справою Ґонґадзе – це про щось говорить. Це перший раз, коли факти доводять прямий зв'язок між владою (президентом) і потерпілим. Історія змінилася, бо змінилося суспільство, воно більше не хоче підкорятися несправедливій криміналізованій владі і вже не може довіряти Президентові Кучмі. Його авторитет цілковито знищений.

– Що Ви думаєте про висліди президентських виборів в Україні 31 жовтня?

– Думаю, що їх зфальсифікують. Президент і кандидат від влади Віктор Янукович готові розв'язати тотальну війну, щоб виграти вибори. А справедливе голосування не дасть їм перемоги. Що мене найбільше цікавить, то це реакція населення на фальсифікацію. Народ, за опитуванням, не вірив у вислід виборів до Верховної Ради 2002 року, був розчарований, але мовчав. Дуже цікаво, що він робитиме після наступної кривди.

– Ваші пляни на майбутнє?

– Я б хотів, щоб книжка розійшлась більшим тиражем, наприклад, 600 тисяч примірників, замість кілька тисяч. А далі хотів би створити психологічний портрет Леоніда Кучми.

Апостолят пасторальної опіки: 20 років служіння людям

27 червня у церкві св. Юра в Ню-Йорку відслужено подячну Святу літургію, якою о. диякон Юрій Малаховський започаткував відзначення 20-ліття свого служіння в Апостоляті пасторальної опіки над хворими. В неділю, 19 вересня, в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., в 11 год. ранку буде відслужена друга Свята літургія в намірені Апостоляту.

Юрій Малаховський родом з Тернополя, виростав і навчався у Львові, де від 1935 року його батько, Яків, був керівником відділу в Центро-Союзі. В 1940 році, під час першої окупації, совєти арештували батька і, разом з іншими жертвами терору, закатували в тюрмі на Лонцького у Львові. В 1944 році родина виїхала на Захід. В хуртовині Другої світової війни 14-15 літній гімназист Юрій опинився сам у повоєнній комуністичній Польщі. Тут ходив до педагогічного ліцею. Тричі пробував втекти з Польщі на Захід. Три спроби були невдалі. Нелеґальний перехід кордону до Швеції в 1949 році закінчився ув'язненням. Після звільнення з тюрми йому пощастило дістати візу до Франції, а звідти в 1957 році, зі студентською візою, дістався до Америки. Поселившися в Ню-Йорку, одружився з Зорею Варавою-Подубинською, разом вони виховали дві доні, Катрусю і Софійку.

О. д-р Малаховський широко відомий в Ню-Йорку. Неділями він виконує обов'язки парафіяльного літурґійного диякона, а поза церквою його можна зустріти в НТШ, в Українському Інституті Америки, на кожних загальних зборах Українського музею. Йому не байдужі ні Гарвардський проєкт, ні Українська катедра в Колюмбійському університеті, ні почини Католицького університету у Львові, Патріярший собор Христового Воскресіння в Києві, а тим більше – Патріярхальне Товариство в Ню-Йорку, яке він очолює.

Три роки підряд проводив літні вакації в Римі, на дияконських студіях, організованих Патріярхом Йосифом, і був висвячений на піддиякона. В тому ж часі бажання служити Богові скристалізувалося усвідомленням, що треба звернути свою увагу на конечні потреби старших, немічних і хворих у нашій громаді. Отож він доповнює давні студії психології курсами пасторальної опіки над хворими та під професійним наглядом проходить піврічну практику в лікарнях. 8 серпня 1984 року Владика Василь Лостен доручив Ю. Малаховському опіку над хворими трьох парафій міста Ню-Йорку, а згодом поширив ці обов'язки на п'ять українських нюйоркських парафій. В 1995 році Владика Лостен висвятив його на диякона.

Ю. Малаховський негайно застосував здобутий в латинській бруклінській дієцезії досвід, діючи все більш професійно, систематичніше, в дусі правдивої християнської „карітас". Адже це не проста справа - вміти вислухати хворого і самою своєю присутністю дати йому відчути Божу любов. На бажання хворого о. Юрій приходить кілька разів на місяць. В умовах великого міста Ню-Йорку це вимагає часу і самодисципліни, тим більше, що протягом тижня він користується громадським транспортом, щоб відвідати своїх дорогих старенькиx і немічних вдома чи лікарні. А по неділях дружина Зірка возить його автом. „Моя добра дружина з любов'ю до ближніх і з розумінням їхніх терпінь віддає вільну від праці неділю служінню апостолятові", – з вдячністю і признанням каже ювілят.

За перше десятиліття свого служіння о. Ю. Малаховський відвідав 77 хворих чи немічних осіб, що разом становило 688 окремих відвідин. Від 1994-го до 2004 року число хворих і немичних зросло до 464, а окремі візити – до 3,261. „Це статистика, але за нею – людське терпіння, самота, біль і сльози", – каже о. Ю. Малаховський. Тут слід підкреслити, що, за згодою Владики Василя Лостена, Архиєпископа УПЦ в США Антонія, о. Юрій відвідує також і хворих православного віровизнання. Ця екуменічна співпраця особливо виявлена в діяльності українського відділу „Дар Життя", якого Ю. Малаховський був співосновником і для якого виконує обов'язки пасторальної опіки. Зусиллям відомої харитативної організації „Ротарі-клюб" діти з колишнього Совєтського Союзу приїздили на складні операції серця до американських лікарень. Спершу діти з України могли користати з цієї програми лише за посередництвом російського відділу „Ґіфт оф лайф", але тепер, завдяки українському відділові „Дар Життя", діти і їхні матері можуть безпосередньо з України прибути до Америки. В незвичних, часто дуже напружених для них обставинах і ситуаціях в чужій для них країні, вони можуть спілкуватися рідною мовою, відчувати моральну підтримку своїх людей. І тут о. Юрій багато робить добра. Адже треба знайти людей, які б згодилися привезти прибулих з летовища, прийняти їх на нічліг, розрадити, відвідати у лікарні.

Отець диякон Юрій Малаховський

Інша турбота його – це те, що наша громада в Ню-Йорку досі не спромоглася забезпечити наших старших людей піклувальним домом, де вони би мали опіку в рідному їм середовищі. Про це о. Юрій не один раз писав до наших газет. Хоч не всі читачі на його заклики відгукуються, він не втрачає оптимізму, кажучи: „Я реаліст і чітко бачу труднощі і перепони в досягненні будь-якої цілі. Я реаліст з сильним нахилом до оптимізму, бо вірю в Божу поміч і Боже провидіння".

Згідно з канонічним правом, з днем 1 січня 2005 року о. диякон Ю. Малаховський в день свого 75-річчя, заявить Владиці Василеві про свою резиґнацію, яку Владика може, але не мусить прийняти. Тепер бажанням ювілята є знайти і підготовити кваліфікованого наступника, який би перебрав постійну пасторальну опіку над хворими і немічними в нашій громаді міста Ню-Йорку. Ця особа повинна перейти певний вишкіл і бути затверджена церковною владою. Чимало наших немічних в піклувальних домах, лікарнях, у своїх домівках чекають на слово розради від людини, яка чуйна на їхні потреби, смуток і біль. Отець Юрій, який завжди підкреслює, що він є лише інструментом в Божих руках, молить Господа, щоб дав йому ласку служити хворим, доки є сили і здоров'я і доки цього потребують інші люди.

Катря Червоняк

Під його руками дерево співає

ПАРСИПАНІ, Н.Дж. – Серед цікавої цьогорічної програми літнього сезону Союзівки відбудеться також 4,5 і 6 вересня, в бібліотеці Головного будинку, виставка барельєфів знаного мистця Зенона Голубця.

Зенон Голубець народився у Львові 1927 року. Його батько Микола Голубець (1891 - 1942) – історик мистецтва, критик, письменник, журналіст. Зенон вивчав архітектуру і мистецтво в Інсбруцькому університеті в Австрії від 1946 до 1949 року, а в Чикаґському Інституті мистецтва від 1954 до 1958 вивчав скульптуру, живопис і архітектуру інтер'єрів. У 1980-81 роках студіював дизайн в Інтернаціональній академії в Чикаґо. До 1970 року працював живописцем і дизайнером архітектурних інтер'єрів. Від 1970 року творить скульптуру, особливо барльєфи. У нього рідкісна техніка виконування барельєфів, гнучкість ліній та композиційна завершеність притаманна його творам. Ось як висловився про творчість З. Голубця мистець Богдан Стебельський з Торонто: „Перебрати творчі закони традицій українського середновіччя і перекинути їх із малярства у скульптуру – це вже не якесь наслідування, це – ритм крови у рисі мистця, що навіть на чужому ґрунті лишилися собою і себе творчо усвідомили". А Орися Антонович пише: „ У праці Зенона Голубця можна бачити кожну клітину вирізьбленого дерева, як музичну ноту. Всі ті ноти сходяться разом і творять симфонію. І в тій симфонії можна відчути приємність ритму гарно зложеної композиції".

Зенон Голубець. „Композиція"

З. Голубець мав ряд успішних особистих виставок у Ню-Йорку, Чикаґо, Вашинґтоні, Філадельфії, Норт-Порті, Гантері, Кергонксоні, Ґлен-Спей в США та Торонто і Отаві в Канаді.

Зенон Голубець

СПОРТ

Олімпіада-2004...

(Закінчення зі стор. 1)

Вперше на церемонії закриття вручали нагороди. Опісля в центральне коло почали виносити прапори учасників Олімпіади. Синьо-жовтий стяг України було доручено нести борцеві Ельбрусові Тедеєву, який в передостанній день Олімпійських ігор виборов золото у вільній боротьбі. Традиційної ходи олімпійців по колу стадіону в Атенах не було. Представники збірних виходили з трьох входів до центрального кола, де була встановлена трибуна.

Церемонію продовжив президент Міжнародного олімпійського комітету (МОК) Жак Роґе, який подякував грекам за добру організацію ігор. Після святкових промов знову підняли прапор Греції та Китаю, який прийме наступні олімпійські ігри в 2008 році, в Пекіні. Посадник Атен передала олімпійський стяг своєму колезі зі столиці Китаю. Китайці показали своє театралізоване видовище, а також народні співи з традиційними драконами. Після показових виступів настала черга на чотири роки згасити олімпійський вогонь, який весь час палав над олімпійським стадіоном Атен.

Величезний смолоскип нахилився до грецької дівчинки-сироти з дитячого будинку, і з нього в спеціяльну капсулю перейшло трохи вогню, що буде збережений для наступних Олімпіяд. Після цього дівчинка дмухнула на олімпійський вогонь, що погас за кілька секунд. Далі на церемонії закриття був грандіозний фаєрверк, а після нього відбувалася справжня дискотека, де виступали зірки естради сучасної Греції.

Урядові України, щоб розрахуватися з переможцями олімпійських ігор в Атенах, доведеться виділити 1.7 млн. долярів. Володарі найвищих нагород отримають від одного зі спонзорів новенькі авта, а посадник Києва О. Омельченко пообіцяв, що спортсмени, які приїдуть з Олімпіяди з золотом, матимуть квартири в столиці.

У цілому українським олімпійцям пощастило більше, ніж їхнім попередникам в Сіднеї. Чотири роки тому в Україні ніяких виборів не було, а отже, давати гроші олімпійцям ніхто не збирався. Тепер один з претендентів на крісло президента, Віктор Янукович, вдвічі підняв суми нагород у порівнянні з двома попередніми іграми в Сіднеї та Атланті. За золото олімпійці отримають по 100 тисяч долярів, за срібло по 70 тисяч, бронза оцінена в 50 тисяч.

Збірна США, яка виграла командний залік ігор в Атенах, за свої 103 медалі отримає 1.75 млн. долярів. За золото американці нагороджують 25 тис. дол., за срібло – 15 тис., бронзу – 10 тис.

З 202 країн-учасниць Олімпіяди в Атенах додому з медалями повернулися 75 делеґацій.

В останні дні Олімпіяди спортовці України здобули ряд нагород. Перше золото в історії олімпійських ігор у жіночій боротьбі здобула львів'янка Ірина Мельник у вазі до 48 кг, яка з рахунком 3:2 перемогла японку Ічо Чіхару. Ельбрус Тедеєв став олімпійським чемпіоном з вільної боротьби у вазі до 66 кг. У фінальному поєдинку з рахунком 5:1 він переміг американця Джаміла Келі. Чоловіча збірна України зі стрільби з лука у складі Дмитра Грачова, Віктора Рубана та Олександра Сердюка виграла бронзові медалі в командних змаганнях. У грі за третє місце українці з рахунком 237:235 перемогли команду США. Жіноча збірна України зі стрільби з лука також претендувала на медалю, але в чвертьфіналі поступилася сильній збірній Китаю, яка надалі стала срібними переможцем першости.

Неофіційний командний рахунок медалів

	Разом	Зол.	Сріб.	Бронз.
1. США	- 102	35	38	29
2. Китай	- 63	32	17	14
3. Росія	- 92	27	27	38
4. Австралія	- 49	17	16	16
5. Японія	- 37	16	9	12
6. Німеччина	- 48	14	16	18
7. Франція	- 33	11	9	13
8. Південна Корея	- 30	9	12	9
9. Італія	- 31	9	11	11
10. Велика Британія	- 31	9	11	11
11. Куба	- 27	9	7	11
12. Україна	- 23	9	5	9

27 серпня українці виграли восьму бронзову медалю – цього разу у веслуванні на байдарках та каное. Українська четвірка, до складу якої увійшли Інна Осипенко, Тетяна Семякіна, Ганна Балабанова та Олена Череватова фінішувала на третьому місці. Проте в однієї з українських дівчат було виявлено вживання забороненого препарату. МОК скасував результат українського квартету і забрав бронзові медалі.

Родіон Лука та Георгій Леончук вибороли срібні медалі в клясі яхт „49er". Вони фінішували третіми, чого вистачило для другого місця в підсумковому заліку, але виявилося замало для того, щоб боротися за золото. Це була друга медаля українських яхтсменів на іграх в Атенах. Раніше друге місце в класі яхт „Інглінг" здобув екіпаж Руслани Таран.

Вперше в історії незалежної України команда в ігрових видах спорту стала переможцем олімпійських ігор. У грі за бронзу жіноча збірна України перемогла діючих чемпіонок світу – команду Франції з рахунком 21:18. При цьому, у ворота збірної України тричі призначалися карні, арбітри тричі не зарахували голі у ворота француженок.

Ганна Безсонова виконує вправу зі стрічкою під час змагань з ритмічної гімнастики в Києві 14 березня 2004 р.

Фото з архіву УНІАН

У бігу на 400 метрів з бар'єрами українка Тетяна Терещук-Антипова фінішувала третьою. Впродовж усього бігу вона йшла на другому місці і лише на фініші програла 0,04 секунди румунці.

Збірна України здобула на XXVIII Олімпіяді в Атенах 23 медалі, з яких 9 золотих, 5 срібних і 9 бронзових, та посіла дванадцяте місце в неофіційному командному медальному заліку.

23 медалі збірна України вибороювала і на Олімпійських іграх в Атланті та Сіднеї, але в Атенах, як і на Іграх в США 1996 року, українцям вдалося вибороти 9 золотих нагород, а в Сіднеї було лише три золотих нагороди.

Змагання, у яких здобули медалі делеґації США і України

Легка атлетика

Маратон

Чоловіки

1. Стефано Бальдіні (Італія)	-	2:10.55
2. Мебратом Кефлежигі (США)	-	2:11.29
3. Вандерлей Ліма (Бразилия)	-	2:12.11

Вітрильництво

Кляс „49er".

1. Ікер Мартінес – Гав'єр Фернандес (Еспанія)
2. Родіон Лука – Георгій Леончук (Україна)
3. Кріс Дрейпер і Сімон Хіскоксу (Великобританія)

Художня гімнастика

Жінки

1. Аліна Кабаєва (Росія)
2. Ірина Чащіна (Росія)
3. Ганна Безсонова (Україна)

Ручний м'яч

Жінки

1. Данія,
2. Південна Корея
3. Україна

Бокс

Вага до 81 кг.

1. Андре Ворд (США)
2. Магомед Аріпгаджієв(Білорусь)
3. Уткірбек Гайдаров (Узбекистан)
3. Ахмед Ісмаїл (Єгипет)

Баскетбол

Чоловіки

1. Арґентина
2. Італія
3. США.

Тхеквандо

Жінки. Вага до 57 кг.

1. Джан Джи-Вон (Півда Корея)
2. Ніа Абдала (США)
3. Ірідія С. Бланко (Мехіко)

Футбол

Жінки

1. США
2. Бразилія
3. Німеччина

Стрільба лежачи з гвинтівки з 50 м.

1. Метью Емонс (США)	-	703.3
2. Кр. Лаш (Німеччина)	-	702.2
3. С. Мартинов (Білорусь)	-	701.6

Висліди змагань з інших видів спорту будуть подані в наступному числі

Участь України у футбольних змаганнях Европи

Чаша УЕФА

Перші змагання 16 вересня, повторні – 30 вересня
„Макабі-Хайфа" (Ізраїль) – „Дніпро" (Україна).
„Лаціо" (Італія) – „Металюрґ" (Донецьк, Україна).

Ліга чемпіонів Европи

За жеребкуванням групового турніру київське „Динамо" потрапило до групи B, а донецький „Шахтар" – до групи F.

Група B

„Реал" (Еспанія)
„Рома" (Італія)
„Байєр" (Німеччина)
„Динамо" (Україна)

Група F

„Барселона" (Еспанія)
„Мілян" (Італія)
„Селтік" (Шотляндія)
„Шахтар" (Україна)

Календар змагань:

14 вересня, „Шахтар" – „Мілян"
15 вересня, „Рома" – „Динамо"
28 вересня, „Динамо" – „Байєр"
29 вер., „Барселона" – „Шахтар"
19 жовтня, „Реал" – „Динамо"
20 жовтня, „Шахтар" – „Селтік"
2 листопада, „Селтік" – „Шахтар"
3 листопада, „Динамо" – „Реал"
23 листопада, „Динамо" – „Рома"
24 лист., „Мілян" – „Шахтар"
7 грудня, „Динамо" – „Рома"

Відбулася 35-та Спортова школа „Чорноморської Січі"

Учасники тенісового вишколу

ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й. – Тут на спортовій базі „Верховина" відбувся 35-ий літній вишкіл українського юнацтва, що його успішно провела Спортова школа УСВТ „Чорноморська Січ". Як і в попередніх роках, на вишкіл прибули учасники з Ню-Джерзі, Ню-Йорку, Конектикату і Масачусетсу. Вишкільні програми пройшли в 3-тижневих сесіях з участю 25-35 і 20 учасників, якими проводили Ігор Кутинський з Кентакі, колишній визначний футболіст, пізніше – учитель і тренер дружин середніх шкіл і жіночих дружин коледжів і збірних, як теж учасник-інструктор різних американських таборів з копаного м'яча; Гриць Сергій – власний вихованець, який виконував вже обов'язки інструктора копаного м'яча в Спортивній школі в кількох попередніх роках, а тепер граючий асистент тренера першої дружини „Чорноморської Січі"; Лариса Луків і Дам'ян Колодій (теніс), Таїса Бокало (плавання), Іван Літош (відбиванка). Обов'язки опікунів виконували Т. Бокало, Н. Процюк, Я. Василак і І. Літош. Секретарювала і завідувала федеральною програмою Марійка Бокало.

Обов'язки керівника Спортової школи виконував Омелян Твардовський. Поряд з посиленими заняттями в спортовому вишколі, вечорами, після вичерпання денних лекцій, проводилися самодіяльні розвагові програми, співи таборових пісень, жарти при вечірніх ватрах, танці та висвітлення фільмів.

Офіційні вручення нагород учасникам, що побували на вишколі два і більше тижні, відбулися 7 і 14 серпня, в часі таборових бенкетів з участю батьків і гостей. Короткими розваговими програмами в часі бенкетів, що їх виконавцями були учасники, проводила Марійка Бокало.

О. Т.

Нагороди Спортової школи вручено учасникам вишколу:

Плавання

Дівчата:
К. Кобрин, І. Місіло Н. Шмериковська, М. Перковська, В. Олійник, Я. Скора, Т.Василак, Т. Знаєнко.

Теніс

Хлопці:
О. Пиндус, А. Дорожинський, І. Манік, Н. Палюмбо, М. Палюмбо, М. Перковський, Т. Знаєнко, А. Питляр, М. Питляр.

Дівчата:
К. Чарля, Є. Кобрин, І. Місіло, Н. Новаківська М. Перковська Х. Прибула, Н. Прибула С. Шмериковська, Я. Скора ,Т. Василак, Тет. Знаєнко.

Футбол

Хлопці:
А. Дорожинський, Дж. Капчак, Н. Палюмбо, М. Палюмбо, О. Пиндус, М. Перковський, Т. Знаєнко, А. Питляр, М. Питляр

Дівчата:
К.Чарлі, І. Місіло, Н. Новаківська, В. Олійник, М. Перковська, Х. Прибула, Н. Прибула, І. Скора, Т. Василак, Тат. Знаєнко.

Нагороди найкращих таборовиків вручено Валі Олійник, Александрові Питляреві і Маркові Перковському.

Гірський велосипедний табір на оселі СУМ

Юний велосипедист

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – Цього літа в порядку літньої програми на Оселі Спілки Української Молоді (СУМ) від 27 червня до 3 липня відбувся новий юнацький табір гірських велосипедів під назвою „Карпатські велосипеди" та з кличем „Разом – Швидко – Через Ліс". Цей табір був створений для старшого юнацтва, тобто для юнаків та юначок від 13 до 17 років. До його команди увійшли сумівці-виховники, які цікавляться велосипедним спортом, в такому складі – Андрій Горбачевський – командант, Богдан Бодневич – бунчужний, Роман Кош, Богдан Приймак, Марта Мацелюх, Ігор Стецько – виховники, Роман Козіцький – таборовий батько.

На відкритті табору капелян Оселі СУМ о. Мазурик поблагословив таборовиків. Постійним і виключним методом транспорту на всі заняття (на оселі та поза нею) для таборовиків та команди стали велосипеди. До програми табору входили вправи та гутірки на теми, пов'язані з першою допомогою, навчання про направлення велосипедів, терензнавство, їзду велосипедами. Ці гутірки добре підготували таборовиків до щоденних велосипедних прогулянок.

Перші велосипедні прогулянки відбулися недалеко від Оселі СУМ і дали учасникам нагоду познайомитись з лісовими стежками сусідних Шаванґанських гір. Серед тижня команда запланувала дальші прогулянки до Делавер і Гадсон-каналу, до озер Міневаска, Авастінґ і до парку біля летовища в Нюберґу.

Гірський велосипедний табір відбувся повністю за традиціями інших сумівських таборів. Таборовики брали участь у денних апелях, підготовляли ватри, випустили таборову газетку. Особливо цікавими в програмі були бригадні заняття, які підкріпили ідеали співпраці та дружби. Учасники табори вирішили, що вдома будуть вправляти те, чого навчилися на таборі.

Ініціятива створення Гірського велосипедного табору виникла ще минулого року у місцевих осередках СУМ. На їхню пропозицію Крайова управа організувала табір в Еленвілі. З огляду на велике задоволення та почуття успіху від старшоюнацьких учасників табору, Крайова булава розглядає можливості про інші додаткові спеціялізовані табори на майбутні роки. У питаннях про Гірський велосипедний табір наступного, 2005 року можна звертатися до Таборової комісії при Крайовій управі на число телефону: (212) 477-3084 або електронною поштою за адресою: ellenvillecamps@cym.org.

Андрій Горбачевський

Учасники табору

Турнір відбиванки

ЕЛЕНВІЛ, Н. Й. – 7 серпня на Оселі СУМ відбувся 5-ий з черги мішаний відбиванковий турнір під спонзоруванням Крайової управи СУМ. В турнірі брали участь 9 дружин, до яких увійшли змагуни українського походження, зокрема дружини „Чебин'як" з Бінгамтону, „Азбах" з Ню-Йорку і околиці Мериленду, „Таїса" з Йонкерсу і з Сінгапуру, „Шнур" з Гартфорду, „Кабани" з Гартфорду, „Вариха" з Йонкерсу, „Ковальчик" з Йонкерсу, „Золоті зуби" з Бінгамтону і Йонкерсу, „Сорока" з Ню-Йорку і з України. Організаторці турніру Христині Янців-Іваник допомагали Христофор Іваник і Василь Янців. Марко Гованський і Петро Зелкз подбали про відбиванкові сітки.

Перше місце посіла дружина „Чебин'як" (Орися, Павло, Олесь Чебин'яки, Христинофор Мадак), друге – дружина „Золоті зуби" (Андрій, Адріян і Оксана Чебин'яки, Семен Вариха), третє – „Азбах" (Ліда і Юрій Микитини, Олекса Бреславець, Іван Качур). Найкращі змагуни – Орися Чебин'як і Семен Вариха.

Христина Янців-Іваник

НА ДОЗВІЛЛІ

Сто років тому „Свобода" писала...

В числі від 1 вересня 1904 р.:

Нове братство. Дня 3-го Вересня ц. р. відбуде ся мітингъ ново основуючого ся братства св. Йоана Крестителя въ Yonkers, N. Y. Просимо всѣхъ Русиновъ, котрі єще до жадного братства не належать прийти на мітингъ, якій буде відбувати ся въ гали п. Михаила Нехая, улиця Washington, число 42. За урядъ братства:

В. Ґрубнякъ, предсѣдатель,
Д. Мадарашь, заступникъ.

В числі від 8 вересня 1904 р.:

Важне для всѣхъ! Рускій Народный Домъ въ Америцѣ отворивъ перший свій офис підь Nr. 123 Syssex St. въ Jersey City, N. J. Продає шифкарты на різні лѣніи по найтаньшій цѣнѣ и посилає грошѣ до краю: Австро-Угорщины, Нѣмеччины и Росіи.

Для нашихъ людей єсть найбезпечнѣше ѣхати новою австрійско-американьскою лѣнією, особливо, єсли хто хоче кого зъ краю спровадити, то нехай купить шифкарту въ Народнімъ Домѣ, бо се вынесе о много танше и австрійскі власти на граници не роблять жадныхъ трудностей, а на другихъ лѣніяхъ ставлять перешкоды.

Хто намѣряє ѣхати до краю, нехай напише, коли выѣзджає зъ дому, въ якій день, о котрій годинѣ и якою компанѣєю желѣзничою, апо него Нар. Дімъ вышле свого чоловѣка на дипо! Чеки відъ куфрівъ віддає ся ажъ въ офісѣ Нар. Дому.

Р. Н. Дімъ отворивъ також Emolpyment Office або бюро працѣ. Вышукує службу для дѣвчатъ, посилає мущинъ на фармы и т. п.

В числі від 15 вересня 1904 р.:

Ой Братя–Братя – бувъ я довшій час въ Пенсилванiи – тамъ тяжко робивъ въ майнахъ, але яку потѣху мавъ я въ серцю своимъ коли прийшла недѣленька свята, якъ я зайшівъ до церкви св. – якъ почувъ я нашу Службу Божу, нашу науку духовни, томъ чувъ ся якъ въ ріднімъ краю, въ ріднімъ селѣ. И хоть неразъ якійсь смутокъ залягавъ, то недѣленька свята, наука духовна мене піднесла и розвеселила.

Обставины кинули мене вже відъ якогось часу ажь підъ Санъ Франціско, бо хочу чимъ скорше довгъ в краю сплатити.

Заробляю більше, то правда, але сумне мені, що я ні науки духовної не чую, ні церковцѣ нашої нѣ пастыря – свого отця – духовного не бачу. Ябъ покинувъ се мѣсце, але маю добру роботу – та вже хочу тримати ся.

А якъ выплачу довгъ – сейчасъ верну въ мѣсце, де є наша церковь и нашь священикъ.

А. М.

* * *

...Що въ Росiи не вільно писати по украиньски – се фактъ. Мы знаємо, що тамъ истнує відъ кількохъ лѣтъ „Южно русское Общество для изданія малорусскихъкнигъ", знаємо що друкують книжки, послѣдныму часами дозволили навить деякі творы Ив. Франка, але то все дозволяють лишь про людске око, лишь, щпбы пускати тумана незрячимъ, бо чейже тихъ пару украинсьскихъ книжокъ выдрукуваных казшонною фонетикою въ Росiи не могуть заспокоити духовыхъ оітребъ 30 міліонового украиньского народа!

* * *

Glen Lyon, Pa. Давно вже мавъ я на думцѣ купити собѣ фарму и подѣхавємъ до Вирджiнiи оглянути фармы. Дуже менѣ подобало ся гарне положенє вирджіньскихъ фармъ и выбравємъ собѣ одну, котру и купивпмъ. Земля є туть урожайна у всьо туть родить ся. Пшениця, овесъ, огірки, мельоны и всьо друге. Картофлѣ бачивємъ дуже гарнѣ у родять ся два разы на рікъ, Тутъ кождый може далеко лекше выжити якъ при тяжкій майнерскій працѣ.

Разом зі мною була тамъ панѣ Магдалина Серекова, котра такожь выбрала собѣ фарму, Панѣ Серекова була дуже утѣшна великимъ урожаємъ пінесівъ, котрыхъ на одномъ акрѣ родить ся 80 бушлѣвъ. Теперь продає ся оденъ бушель по $1.

При закупленю фармы помагавъ тамъ п. Jan Jelinek, зъ котрого услуги есьмо дуже вдоволені и дякуємо єму.

Ован Кубасик

В числі від 28 вересня 1904 р.:

Цвити, пишайсь,
коханий, любий краю,
і слава хай луна твоя повсюди!
І щоб жилось в тобі, неначе в раю,
щоб кривди й зла
не знали людські груди.
Щоб сьвіт в тобі сіяв, неначе зорі,
і скрізь була широка, пишна воля,
та щирих душ,
мов тих пісчин у морі,
і рівна всім братерська
шана й доля,
Щоб ворогів не мав собі во віки,
і не лили горячих сліз каліки,
клянучи сьвіт і день свого рожденя.
Сьвіти усім народам, наче сонце,
ласкаво глянь у кожнеє віконце

Олекса Коваленко

В числі від 29 вересня 1904 р.:

„Діти до шкіл! Гей Братя Чорнороби! А ну но на перед! Покажіть но сьвітови свої діти. Покажіть, чи они здатні тільки до ціпа, до гралів і форнальського бичівна, чи також потрафлять бути добрими учителями, лікарями, адвокатами, купцями, ремісниками, фабрикантами, старостами, президентами, маршалками, сьвященикамн, намісниками, епископами і міністрами. Ми віримо, що потрафлять – і певно були би ліпшими ніж діти ваших „опікунів". Тількож віра без діл нюха табаки не варта. Покажіть ділами! Хто своєї дитини до школи єще не має, най пильнує, щоби другі післали. Чи Гриньків, чи Паньків, чи Марусин, чи Катрусин, чи Ільчихи, чи Костихи, те все нічуї діти лиш Божі і наші, сердечні діти Руси-України.

Наперед Братя лавою, як за Богдана під Корсунем і Пилявою! Що не здобули славні діди арматами і самопалами, се здобудуть внуки наукою. Все одно яка: чи в ремеслі чи купецтві, чи в гімназиї чи семинариї, чи в иншій школі, аби лиш добра наука. Наперед Братя! А Ви старці Брати давайте провід молодшій братиї".

Тими словами взыває Русинівъ галицка часопис „Гайдамаки", щобы посилали дѣтей до школы.

* * *

М. Лозиньскій, молодый рускій публіцистъ, котрого деякі писаня звѣані також американьскимъ Русинамъ зі „Свободы", выйшовъ після 3-мѣсячного слѣдчого арешту на волю. Польскій урядъ заарештувавъ єго безъ найменчої причины, щобы зломати силу свого молодого, але небезпечного, бо сильного и завзятого діяча.

Мову того часу збережено

„СВОБОДА" запрошує до праці продавців реклями

Ви можете прислужитися громаді й українській пресі, збираючи реклямні оголошення та передплатників для „Свободи", а також продавати газету у Вашій місцевості, отримуючи при тому винагороду. За детальними інформаціями просимо звертатися до Марійки Осціславської на тел.: **(973) 292-9800, дод. 3040**

Залишили у спадщину любов до України

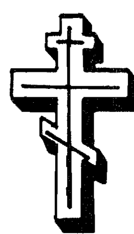
26 серпня 2004 року виповнилася річниця відходу дорогої Мами і Мусі-баби – св. п. Софії Аркас-Клепачівської-Чопівської. Думаючи про неї, почала думати про все покоління емігрантів з великою пошаною. Хоч на цьому земному шляху вигнанці дійшли до країни, де свобода, людські права і добробут є на високому рівні, їх це не задовольняло. Вони хотіли, щоб їхні діти і внуки знали, де їхнє коріння, знали про рідну землю, яку їхні діди і бабусі безмежно любили і для неї кинулися з цілим молодечим запалом працювати і служити своїй Україні.

Хоч наша мама й інші емігранти ніколи не жили в своїй Україні, вони навчили нас любити її, триматися своєї нації і своєї тисячолітньої віри. Їх вже так мало залишилось. Коли в кінці 1940-их років вони пливли через англійський канал, то не знали, що майбутнє тримає для них. Вони працювали на повну силу, щоб їхні діти мали все найкраще. Вони не боялися закотити рукави і чесно працювати. Освіта була пріоритетом. Але наука включала не тільки вищу освіту при добрих університетах, а й знання і любов до своєї культури, своєї віри, своєї України. Вони жили поміж одним і другим світами – колишні „Ді-Пі". Вони були з'єднані серцем з попередніми поколіннями, але хотіли, щоб їхні діти також були вишколені і працею на рівні людей країни, в якій вони живуть.

Так ми, їхні діти, вже тут народилися, але наша Муся і всі ми старалися вмовити, вщепити, щоб ми всі не забували, що ми – українського роду, що ми походимо з далекої землі. Наша Муся тремтіла і просила Бога, щоб її діти і внуки були горді з того, що вони – українські американці.

Нехай ми візьмемо приклад від них – це найбільша пошана, що її ми могли б їм дати.

Ліда Чопівська
Союзівка

Із сумом повідомляємо, що 25 серпня 2004 р. відійшла у вічність

бл. п.

д-р ТАМАРА БУЛАТ

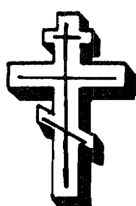
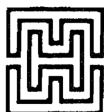
Генеральний секретар УВАН (США),
професор Національної Академії Наук (Україна),
член Музичного Інституту Америки.

ПАНАХИДА і похорон відбулись 30 серпня 2004 р.

В смутку залишились:

чоловік – ЮРІЙ ЧАПЛЕНКО
син – ТАРАС ФІЛЕНКО
внук – ПАВЛО ФІЛЕНКО
родина в Україні.

Вічна Її пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду, що 11 серня 2004 р. відійшов з цього світу

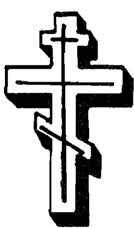
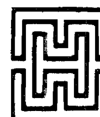
бл. п.

МИКОЛА ТУРЕЦЬКИЙ

довголітній член НТШ-А

Дружині і Рідним складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ в АМЕРИЦІ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду, що 25 серпня 2004 р. відійшла з цього світу

бл. п.

д-р ТАМАРА БУЛАТ

член НТШ-А, авторка багатьох монографій та наукових статей з музикології.

Чоловікові й Синові складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ В АМЕРИЦІ

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВІКТОР НОВИЦЬКИЙ член 88 Відд. УНС Т-ва „Союзівка" в Керганксоні, Н.Й. Помер 10 травня 2004 р. на 81-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1960 р. Залишив у глибокому смутку дружину Еву, дочок Марію, Анастазію і сина Степана з родинами. Похорон відбувся 14 травня 2004 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ЕМІЛЬ СОТНИК член 63 Відд. УНС Т-ва „Січ" у Форд Ситі, Па. Помер 2 липня 2004 р. на 83-му році життя. Нар. в 1921 р. у Форд Ситі, Па. Членом УНС став в 1940 р. Залишені в глибокому смутку діти: Еміль, Тед, Катерина, Синді, Мардж і Френ. Кремація відбулася 7 липня 2004 р. на Woodlawn Crematory

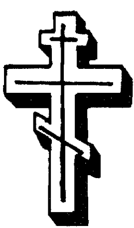
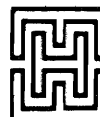
Вічна Йому пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ФЕДИК член 102 Відд. УНС Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Помер 4 липня 2004 р. на 84-му році життя. Нар. в 1920 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС став в 1938 р. Залишив у глибокому смутку дружину Марію, дітей: Дагляса і Гейл, внуків Давида і Данієла, сестру Елсі і брата Стіва.

Вічна Йому пам'ять!

Секретар

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

повідомляє своїх членів та громаду, що 17 серпня 2004 р. відійшов з цього світу

бл. п.

д-р ОЛЕКСАНДЕР ЛИСТ

довголітній член НТШ-А

Родині Покійного складаємо найщиріші співчуття.

УПРАВА НТШ В АМЕРИЦІ

В ЦЮ БОЛЮЧУ 15-ту РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої МАМИ, БАБУСІ і ПРАБАБЦІ

бл. п.
ПАЛАГІЇ ЮХИМІВНИ ФІЛІМОНЧУК

8 червня 1989 р., після прийняття Святих Таїнств, відійшла у вічність на 95-му році життя наша найдорожча мама, бабуня і прабабуня Палагія Філімончук.

Народилась Покійна 1895 р. в містечку Михайлівка, в родині Юхима і Олени Грушко, багатих господарів-нащадків козацького роду. Закінчивши згодом школу, працювала на батьківському господарстві. Під час насильної колективізації їх „розкуркулено", все майно родини було конфісковано, а родину вивезли за межі України.

Під час німецької окупації Палагія Філімончук вже з чоловіком і малими дітьми виїхали на Захід, протягом багатьох років поневірялись по таборах, а в 1951 р. приїхали до США у Нюарк, Н.Дж., і стали парафіянами церкви св. Вознесіння.

В 1961 р. родина переїхала до Сомерсет, де активно включилася в працю громади при оселі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку і однією з перших стала щедрим жертводавцем на будову, тоді ще тільки запроєктованої, Церкви-Пам'ятника.

Парастас, заупокійну Службу Божу та чин похорону відправив протопресвітер о. Артемій Селепина.
Поховано Палагію Філімончук на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй пам'ять з роду в рід!

Хай американська земля буде їй легкою!

У вічному смутку родина:
донька ТАНЯ з родиною – в Україні
сини ІВАН та АНТОН з родинами
донька – НІНА з родиною

В 35-ту БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ З ДНЯ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього
ТАТА, ДІДА і ПРАДІДА

св. п.
ПАВЛА МАТВІЙОВИЧА ФІЛІМОНЧУКА

невтомного працівника Церкви, що чесно і сумлінно віддав свою енергію, здоров'я для добра і розвитку Української Православної Церкви в США.

Народився 15 грудня 1895 р. в містечку Василівка Запоріжської обл., де і закінчив церковну школу. В Одесі закінчив технічну школу. Після II світової війни опинився в Німеччині. В 1945-1946 рр. перебував в ДП Таборі ім. М. Лисенка в Гановері, Німечина. Там брав активну участь у створенні Української Автокефальної Церкви та спроєктував і поставив новий Іконостас, защо був нагороджений почесною грамотою покійним, бл. п. Блаженнішим Митрополитом Полікарпом. В 1951 р. прибув до США, (Нюарк, Н.Дж.). Брав активну участь в церковному житті парафії св. Вознесіння. Не дивлячись на свій спрацьований вік, в 1953 р., вмонтував і поставив новий іконостас перевезений з Німечччини, защо йому було дано почесну нагороду-грамоту Блаженнішим Митрополитом Іоаном.

У 1961 р. залишив Нюарк і переїхав на фарму в Сомерсет на постійне мешкання, близько церкви-пам'ятника св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н.Дж. Був одним із фундаторів і основоположників цієї церкви.

І тому то невипадково, Владика Мстислав у своїй проповіді звернувся з такими словами: „Дорогий Павло Матвійович, дорогий брате, щоб таких як ти були десятки трудівників Христової Церкви, то можна було б гори перевернути у побудові нашої церкви св. Андрія Первозваного. Я, Вам бажаю міцного здоров'я, енергії для праці на Христовій Ниві".
Його тлінні останки були поховані на цвинтарі Церкви-Пам'ятника св. Андрія Первозваного.

Родина Покійного просить всіх приятелів, знайомих по таборі і тут в США згадати і пом'янути в своїх молитвах, не злим, тихим словом спочилого раба Павла.
З цього часу вже минуло 35 років, але його пам'ять залишиться назавжди в наших серцях.

Вічна пам'ять нашому найдорожчому
ТАТОВІ, ДІДУСЕВІ і ПРАДІДОВІ з роду в рід!

У смутку залишені:

сини	– ІВАН, АНТОН
дочки	– ТЕТЯНА, НІНА
внуки	– ЮРІЙ, ВІКТОР, ЙОСИП, ВАЛЕНТИНА, ЮРІЙ
правнуки	– ІРИНА, МИКОЛА, МАТВІЙ, АННЯ, СЕЛІЯ, АЛЕКСІС

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)
ділиться сумною вісткою з членами
та українською громадою, що
19 серпня 2004 р. відійшов у вічність
довголітній член ОУН та Центральної Управи ОДВУ

бл. п.
МИХАЙЛО СЕРЕДОВИЧ

ПАНАХИДА відбулася 20 серпня 2004 р. в похоронному заведенні Macko Vasallo, Syracuse, NY, а похорон 21 серпня 2004 р. з церкви св. Івана Хрестителя на цвинтар св. Івана Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Опечаленій Родині складаємо найглибші співчуття.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими, що 19 серпня 2004 р. з волі Всевишнього після короткої недуги відійшов у вічність на 89-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і єдиний ВУЙКО

бл. п.
МИХАЙЛО СЕРЕДОВИЧ

Залишені в глибокому смутку:

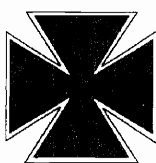
дружина	– ІРЕНА з дому ЯЦІВ
син	– МАРКО з дружиною ЛОРАНС і дітьми ЮЛІЯНОМ І ҐАБРІЄЛОЮ
мама Лоранс	– NICOLE MAURIN
тета	– Madame JACQUES FRETIERE, Париж, Франція
братанки	– ВАСИЛЬ і ЄВГЕН СЕРЕДОВИЧІ з родинами в Україні
кузинка	– ОРИСЯ КУРАШ з родиною в Україні
кузинка	– СОФІЯ МАЙХЕР з родиною в Польщі
кузин	– ВОЛОДИМИР ЛІТИНСЬКИЙ з дружиною АДЕЛЕЮ і родиною
братова дружини Покійного	– ОЛЕНА і її сини: ЯРОСЛАВ з дружиною МАРҐАРІТОЮ і сином МАРКОМ МИХАЙЛО з дружиною ГАЛИНОЮ і синами ДЕНИСОМ і АДРІЯНОМ

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Україні, Польщі і Франції.

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять покійного Михайла дружина просить складати пожертви на Фундацію О. Ольжича: Olzhych Foundation, Inc., 1229 Spring Ave., Wynantskill, NY 12198
і на ЗУАДК United Ukrainian American Relief Committee, Inc. 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111.
Пожертви є звільнені від податку.

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого улюбленого і незабутнього МУЖА, ТАТА і ДІДА

бл. п.
АНТОНА (ТОСЬКА) ФЕДЕНИШИНА

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ та ПАНАХИДИ

в Українських Католицьких Церквах:

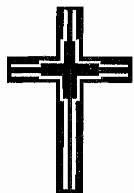
- св. Івана Хрестителя, Нюарк, Н. Дж. субота, 11 вересня 2004 р., о год. 9:30 ранку;
- св. Андрія, Гемптонбург, Н.Й.;
- св. Миколая, Нивиці, Україна;
- собор св. Юра, Львів;
- Преображенська церква, Львів;
- св. Андрія Первозваного оо. Василіян, Львів;
- св. Йосафата оо. Редемтористів, Львів;
- у храмах монахів Студитів у Львові і Уневі;
- св. Архистратига Михаїла;
- Лавра св. Івана Хрестителя;
- Святоуспенська Унівська Лавра.

Про молитви за душу Покійного просить дружина Стефанія (Стеня) з родиною.

У світлу пам'ять Покійного складаю

500 дол. на Монастир студитів у Львові;
500 дол. на церкву св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж.;
250 дол. на будову церкви св. Андрія в Гемптонбургу Н.Й.

В глибокому смутку ділимося сумною вісткою, що в неділю, 22 серпня 2004 р. в Рочестері, Н.Й., відійшов у вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
МИРОН ЛУЧАНКО

нар. 10 лютого 1911 р.
в с. Малешівці, пов. Тернопіль.

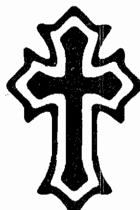
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 25 серпня 2004 р. з церкви св. Йосафата в Рочестері, Н.Й.

У глибокому смутку залишені:

дружина – АНАСТАЗІЯ
син – ІВАН з дружиною НАДІЄЮ
дочка – ОЛЯ
внуки – ЛЯРИСА, ТАНЯ з мужем ДЖИМ СТЕК і СОНЯ та правнук ТЕЙЛЕР
– ЛИЛАК МИКОЛА, МАРІЯ і родина
та ближча і дальша родина в Америці, Україні і Аргентині.

Вічна Йому пам'ять!

У смутку повідомляємо, що 8 серпня 2003 р. відійшов у вічність

бл. п.
ІВАН ПІХ

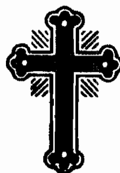
нар. 21 травня 1921 р.
в Старяві, Україна
син покійних Степана і Катерини.

У смутку залишені:

дружина – АННА
дочка – МАРІЯ
син – ІГОР з дружиною ОКСАНОЮ
син – ЯРОСЛАВ
дочка – ЄЛИСАВЕТА
син – ОРЕСТ з дружиною БОГДАННОЮ
син – ОЛЕГ
сестри – МАРІЯ, ЕВА, КАТЕРИНА і АННА
племінники – МАРІЯ, НАДЯ, ВЛОДКО, МІШКО, ОКСАНА і ТАРАС
ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні
та численні приятелі і знайомі.

Про молитви за душу нашого любимого Івана просить родина.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 25 серпня 2004 р. після довгої недуги, спокійно вдома померла наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ

св. п.
ІРЕНА ҐАВУР
з дому КРУЦЬКО

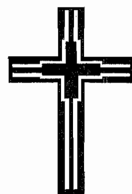
нар. 8 вересня 1918 р.
в селі Липовець на Яворівщині, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 28 серпня 2004 р. в церкві св. Андрія в Пармі, Огайо, а відтак на церковному цвинтарі.

У смутку залишились:

муж – МАРІЯН
дочки – ХРИСТИНА ТЕРПЛЯК з чоловіком ЛЕОНІДОМ і дітьми АНДРІЄМ, НАТАЛЕЮ і ТАНЕЮ
– ЛЮБА
та ближча і дальша родина в Америці, Україні і Австралії.

Вічна Її пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 30 серпня 2004р., відійшов у Божу вічність на 78-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл.п.
ПЕТРО МЕЛЬНИК

ПАНАХИДА відбулася у вівторок, 31 серпня 2004 р. в Parker-Gray Funeral Home, Port Jervis, NY.

Похороні відправи відбулися в середу, 1 вересня 2004 р. в українській католицькій церкві св. Володимира в Ґлен Спей, а відтак на цвинтарі Ґлен Спей, Н. Й.

Залишені у глибокому смутку:

дружина – НАТАЛІЯ з ГУНЧАКІВ
донька – д-р ЛЯРИСА ДИРШКА з мужем д-ром ГЕРБЕРТОМ
син – ПЕТРО МЕЛЬНИК з дружиною МАРТОЮ
внуки – ҐАННА, МАРКО, ЛАРС ДИРШКИ
– ХРИСТИНКА і АНДРІЙКО МЕЛЬНИКИ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

KOZAK CONSTRACTION, Co.

Ремонтуємо і переробляємо хати, помешкання, пивниці, паркети, кафлі, шідрак, шпахлювання, малювання.

Тел.: (201) 437-3227 • (646) 279-1910

ЮРІЙ ЛАЗІРКО

Професійний продавець забезпечення УНС

IOURI LAZIRKO

Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

5 Brannon Ct., Clifton, NJ 07013
tel.: 973 881-1291
E-mail: iouri_uke@hotmail.com

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ

Професійний продавець забезпечення УНС

EUGENE OSCISLAWSKI

Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

tel./ fax: (908) 782-5451
Matawan 9@optonline.net

„АПОН" ВІДЕО-КАСЕТИ

Найкраща якість

МОЖНА НАБУТИ ВІДЕО

КОНЦЕРТ

60-ліття „ВЕРЙОВКИ"

Палац – Україна, Київ,

АРОN – 7806 $25 + $3 пошта

Apon Record and Video, P.O. Box 3082, Long Island City, NY 11103 • Tel.: (718) 721-5599

ОРКЕСТРА „ЛУНА"

Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

UKRAINIAN SINGLES NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada. For information send a selfaddressed stamped envelope to: Single Ukrainians **P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111**
TEL.: (267) 784-5019

• КУПІВЛЯ-ПРОДАЖ •

ПРОДАЄТЕ СВІЙ БУДИНОК?

Зателефонуйте до нас!

Купуємо
6-60 родинні будинки

Charles Podpirka

JRC Management LLC

(718) 459-1651

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ КУЗЕМЧАК

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✔ на роботі
- ✔ автомобільних
- ✔ в публічних місцях
- ✔ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграші процесу про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДІННЯ під впливом алькоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 473-3550

16.9 ¢/min
CALL УКРАЇНА

Great domestic rates.
Great rates to the rest of the world - any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards: calls to Ukraine from 7.6 c/min.

1-800-449-0445
LDPOST
WWW.LDPOST.COM

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

Fregata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St.#1211 **Phone: (212) 541-5707**
New York, NY 10107 **Fax: (212) 262-3220**

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса
927 дол. + tax (round trip)
575 дол. + tax (one way)

Київ
730 дол. + tax (round trip)
475 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189

в Торонто (416) 761-9105

e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПОСИЛКИ З ОДЕЖЕЮ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!